

บทที่ 4

การเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนข้าราชการไทยกับภาวะเศรษฐกิจไทย

ค่าจ้างเงินเดือนซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้รับนั้น จะต้องสามารถจูงใจผู้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดึงดูดผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในองค์กรได้ด้วย เช่นเดียวกับหน่วยงานภาครัฐของไทยก็ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนและเพื่อพัฒนาประเทศชาติ แต่ในการบริหารงานของรัฐบาลไทยมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณทางการเงินการคลังในการบริหารประเทศ และแนวนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับระบบโครงสร้างของหน่วยงานราชการเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นองค์กรที่มีบุคลากรมากที่สุดก็ว่าได้ ฉะนั้น ในการจะปรับเปลี่ยนโครงสร้างบัญชีเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทน ของบุคลากรของรัฐให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคลากรของรัฐมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดึงดูดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในภาครัฐ ย่อมจะต้องมีผลกระทบต่อสถานการณ์ทางการคลังของประเทศ และมีผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ในการปรับโครงสร้างของบัญชีเงินเดือนและค่าจ้างของภาครัฐในแต่ละครั้ง รัฐบาลควรมีการดำเนินการอย่างรอบคอบและเหมาะสม

4.1 โครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการไทย

จากการศึกษาบัญชีเงินเดือนของข้าราชการไทยพบว่า ประเทศไทยได้มีการออกกฎหมายเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการไทยครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2476 โดยออกเป็นพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2476 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยมีการกำหนดบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนแบบถาวร ต่อมาบัญชีเงินเดือนข้าราชการได้มีการปรับเปลี่ยนอีกหลายครั้งตามภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ จนถึงปัจจุบันบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่ประเทศไทยประกาศบังคับใช้ล่าสุด คือ พระราชกฤษฎีกาปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการ พ.ศ. 2547 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2547 รวมทั้งสิ้น 21 ฉบับ ตามตาราง 4.1 การเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินเดือนข้าราชการไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 – 2547 รวมทั้งสิ้น 71 ปี

ตารางที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินเดือนข้าราชการไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 - 2547

ลำดับที่	พระราชบัญญัติ/พระราชกฤษฎีกา	วันที่มีผลบังคับใช้	เงินเดือนขั้นต่ำ (บาท : เดือน)	เงินเดือนขั้นสูง (บาท : เดือน)	อัตราส่วน ขั้นสูง : ขั้นต่ำ	จำนวน ขั้น	หมายเหตุ
1	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2476		20	1,000	50.00	46	แบ่งเป็นชั้นเสมียนพนักงาน และชั้นตั้งแต่ประจำแผนกขึ้นไป
2	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2479		20	1,000	50.00	50	แบ่งเป็นชั้นจัตวา ชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ
3	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2482		20	1,000	50.00	50	เพิ่มชั้นเงินเดือนในชั้นจัตวาอีก 2 ชั้น ชั้นตรีกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นสูง
4	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2485		20	1,000	50.00	47	มีเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนให้ข้าราชการพลเรือนครั้งแรก
5	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2491		30	1,200	40.00	45	มีเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนให้ข้าราชการพลเรือนแต่ไม่มาก

ลำดับที่	พระราชบัญญัติ/พระราชกฤษฎีกา	วันที่มีผลบังคับใช้	เงินเดือนขั้นต่ำ (บาท : เดือน)	เงินเดือนขั้นสูง (บาท : เดือน)	อัตราส่วน ขั้นสูง : ขั้นต่ำ	จำนวน ชั้น	หมายเหตุ
6	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2495 (รวมเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว)		30	1,400	46.67	47	มีเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวอีกส่วนหนึ่ง
			450	8,000	17.78	47	
7	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2497 (รวมเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว)	16 มีนาคม 2497	30	1,400	46.67	47	ลักษณะโครงสร้างเงินเดือนเหมือน พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2485
			450	8,000	17.78		
8	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2502	1 พฤศจิกายน 2502	450	8,000	17.78	47	เงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวรวมเข้ากับเงินเดือน
9	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2510	1 ตุลาคม 2510	540	8,600	15.93	57	ผู้เชี่ยวชาญจากองค์กรยูซอมเสนอแนะให้มีการปรับเปลี่ยน
10	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 358 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515	1 มิถุนายน 2516	600	8,600	14.33	45	

ลำดับที่	พระราชบัญญัติ/พระราชกฤษฎีกา	วันที่มีผลบังคับใช้	เงินเดือนขั้นต่ำ (บาท : เดือน)	เงินเดือนขั้นสูง (บาท : เดือน)	อัตราส่วน ขั้นสูง : ขั้นต่ำ	จำนวน ขั้น	หมายเหตุ
11	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2517	1 มกราคม 2517	750	10,900	14.53	47	
12	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518	7 กุมภาพันธ์ 2518	750	10,900	14.53	47	ยกเลิกชั้นยศ กำหนดระดับตำแหน่งใหม่
13	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2521	1 กันยายน 2521	900	12,690	14.10	53	
14	พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข 2 ทำโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2522	1 มกราคม 2523	1,080	15,225	14.10	53	
15	พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข 3 ทำโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2524	1 มกราคม 2525	1,255	17,745	14.14	53	

ลำดับที่	พระราชบัญญัติ/พระราชกฤษฎีกา	วันที่มีผลบังคับใช้	เงินเดือนขั้นต่ำ (บาท : เดือน)	เงินเดือนขั้นสูง (บาท : เดือน)	อัตราส่วน ขั้นสูง : ขั้นต่ำ	จำนวน ขั้น	หมายเหตุ
16	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2531	1 ตุลาคม 2531	1,255	17,745	14.14	53	ให้บัญชีหมายเลข 3 และได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวถึง 31 ธ.ค.31
17	พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ก. ทำโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2531	1 มกราคม 2532	2,100	25,000	11.90	50	
18	พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ข. ทำโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2533	1 เมษายน 2533	2,350	30,600	13.02	52	
19	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535	1 เมษายน 2535	3,000	42,520	14.17	54	

ลำดับที่	พระราชบัญญัติ/พระราชกฤษฎีกา	วันที่มีผลบังคับใช้	เงินเดือนขั้นต่ำ (บาท : เดือน)	เงินเดือนขั้นสูง (บาท : เดือน)	อัตราส่วน ขั้นสูง : ขั้นต่ำ	จำนวน ขั้น	หมายเหตุ
20	พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำ ตำแหน่ง พ.ศ. 2538	1 ตุลาคม 2537	4,100	ท.11 57,190	13.95	56	
				บ.11 59,090	14.41		
21	พระราชกฤษฎีกาปรับอัตราเงินเดือน ของข้าราชการ พ.ศ. 2547	1 เมษายน 2547	4,230	ท.11 58,190	13.76	56	เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ของ พ.ร.บ. เงินเดือนฯ พ.ศ. 2538
				บ.11 60,670	14.34		

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.

หมายเหตุ อัตราส่วนขั้นสูง : ขั้นต่ำ หมายถึง อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของบัญชีคิดเป็นที่เท่าของอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดของบัญชานั้นๆ

ท.11 หมายถึง อันดับสูงสุดของบัญชีเงินเดือนของระดับตำแหน่งสายทั่วไปของระดับ 11

บ.11 หมายถึง อันดับสูงสุดของบัญชีเงินเดือนของระดับตำแหน่งสายบริหารของระดับ 11

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ในการศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไทยผู้วิจัย ได้แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ของการเปลี่ยนแปลงใหญ่ๆ โดยผู้วิจัยได้แบ่งช่วงของปีในการศึกษาตาม โครงสร้างของบัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ที่มีการแบ่งระดับชั้นของตำแหน่งและการ แบ่งขั้นเงินเดือน ตั้งแต่เริ่มมีการประกาศใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 จนถึงการประกาศใช้บัญชีอัตราเงินเดือนปีล่าสุดในปี พ.ศ. 2547 ได้แก่ ช่วงที่ 1 ช่วงปี พ.ศ. 2476 ถึงปี พ.ศ. 2478 มีการแบ่งชั้นของข้าราชการออกเป็นสองชั้นเท่านั้น ช่วงที่ 2 ช่วงปี พ.ศ. 2479 ถึงปี พ.ศ. 2517 มีการแบ่งข้าราชการเป็นชั้นยศ 5 ชั้นยศ และช่วงที่ 3 ช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 มีการแบ่งข้าราชการออกเป็นระดับตำแหน่ง มีทั้งหมด 11 ระดับตำแหน่ง ดังมีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ช่วงที่ 1 บัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2476 ถึง ปี พ.ศ. 2478
มีระยะเวลา 3 ปี เป็นช่วงที่มีการบังคับให้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2476 ซึ่งจะแบ่งเป็นชั้นข้าราชการเป็นชั้นเสมียนพนักงาน และชั้นตั้งแต่ประจำแผนกขึ้นไป โดยกำหนด บัญชีเงินเดือนข้าราชการให้มีเงินเดือนขั้นต่ำ 20 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 1,000 บาท มีจำนวน 46 ชั้น อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 50 เท่า

ชั้นเสมียนพนักงาน มีเงินเดือนทั้งหมด 17 ชั้น ขั้นต่ำสุดอัตราเงินเดือน 20 บาท ขั้นสูงสุดอัตราเงินเดือน 80 บาท ส่วนชั้นตั้งแต่ประจำแผนกขึ้นไป มีเงินเดือนทั้งหมด 30 ชั้น ขั้นต่ำสุดอัตราเงินเดือน 80 บาท ขั้นสูงสุดอัตราเงินเดือน 1,000 บาท

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนทำยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2476 ทำให้ข้าราชการพลเรือนมีโครงสร้างอัตราเงินเดือนถาวรเป็นครั้งแรก และได้กำหนด ให้ข้าราชการพลเรือนทุกสังกัดกระทรวง กรม ที่มีคุณวุฒิต่างกัน จะมีอัตราเงินเดือนเท่ากัน

4.1.2 ช่วงที่ 2 บัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2479 ถึงปี พ.ศ. 2517
มีการแบ่งข้าราชการพลเรือนออกเป็นชั้นยศ คือ ชั้นจัตวา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ ซึ่งต่อมาได้มีการยกเลิกชั้นยศลักษณะนี้ในปี พ.ศ. 2518 ตลอดระยะเวลาช่วงปี พ.ศ. 2479 ถึงปี พ.ศ. 2517 นี้ ได้มีการออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน รวมทั้งสิ้น 10 ฉบับ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนทั้ง 10 ฉบับนี้ มีทั้งการปรับเพิ่มขั้นเงินเดือน การปรับลดขั้นเงินเดือน และเพิ่มเงินในแต่ละขั้นของเงินเดือน ตามความเหมาะสมและตามภาวะ เศรษฐกิจของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปของประเทศ

ในการศึกษาเปรียบเทียบบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในช่วง ปี พ.ศ. 2479 ถึงปี พ.ศ. 2517 จะแบ่งการเปรียบเทียบออกเป็น 2 ส่วน คือ ช่วงปี พ.ศ. 2479 ถึงปี พ.ศ. 2496 และช่วงปี พ.ศ. 2497 ถึงปี พ.ศ. 2517

การออกกฎหมายเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2479 ถึง ปี พ.ศ. 2496 มีทั้งหมด 5 ฉบับ ดังนี้

(1) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2479 มีผลบังคับใช้ 3 ปี พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2476 อย่างมาก โดยกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการสามัญแบ่งออกเป็นชั้นจัตวา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ อัตราเงินเดือนชั้นต่ำสุดคือ 20 บาท และชั้นสูงสุดคือ 1,000 บาท ซึ่งต่างกัน 50 เท่า มีจำนวนชั้นเงินเดือนทั้งหมด 50 ชั้น

(2) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2482 พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้ 3 ปีเช่นกัน มีลักษณะโดยรวมคล้ายกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2479 คือ แบ่งเป็นชั้นจัตวา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ อัตราเงินเดือนชั้นต่ำสุดคือ 20 บาท และชั้นสูงสุดคือ 1,000 บาท ซึ่งต่างกัน 50 เท่า มีจำนวนชั้นเงินเดือนทั้งหมด 50 ชั้น แตกต่างกัน คือ มีการเพิ่มเงินเดือนในชั้นจัตวาอีก 2 ชั้น และกำหนดอัตราเงินเดือนชั้นสูงของชั้นตรีกำหนดลดลงจากเดิม 190 บาท เป็น 160 บาท ในส่วนอื่นๆ คงเดิม

(3) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2485 พระราชบัญญัติฉบับนี้ส่วนใหญ่ยังคงมีโครงสร้างบัญชีเงินเดือนข้าราชการคงเดิม คือ มีการกำหนดเงินเดือนชั้นต่ำ 20 บาทต่อเดือน และเงินเดือนชั้นสูงสุด 1,000 บาทต่อเดือน อัตราส่วน ชั้นสูง ต่อชั้นต่ำ คิดเป็น 50 เท่า แต่จะมีความแตกต่างกัน คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2482 มีจำนวนชั้นเงินเดือน 50 ชั้น แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2485 มีจำนวนชั้นเงินเดือน 47 ชั้น และในแต่ละอันดับมีชั้นเงินเดือนเพียง 1 ชั้น เช่น ชั้นจัตวามี 21 อันดับ จำนวนชั้นเงินเดือนก็มี 21 ชั้นเช่นกัน เป็นต้น นอกจากนี้แล้วกระทรวงการคลังได้ออกระเบียบการเบิกเงินเพิ่มประจำเดือนชั่วคราวและเงินยังชีพ พ.ศ. 2485 เพื่อช่วยเหลือค่าครองชีพของข้าราชการพลเรือนเป็นครั้งแรก เนื่องจากเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ข้าวยาก หมาแพง แต่เป็นจำนวนเงินที่ไม่มากนัก

(4) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2491 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนจากเดิมอย่างมาก คือ ได้มีการปรับฐานเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นต่ำให้เพิ่มขึ้นจากเดิม 20 บาทต่อเดือน ปรับ

เป็น 30 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 50 ของอัตราเงินเดือนเดิม และอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุด ปรับเพิ่มขึ้นจากเดิม 1,000 บาทต่อเดือน ปรับเป็น 1,200 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 20 ของอัตราเงินเดือนเดิม ซึ่งทำให้อัตราส่วนของอัตราเงินเดือนขั้นสูงต่ออัตราเงินเดือนขั้นต่ำ คิดเป็น 40 เท่า นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในแต่ละอันดับมีจำนวนขั้นเงินเดือนอยู่ 4 ขั้น รวมแล้วมีจำนวนขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 45 ขั้น ซึ่งปรับลดจากเดิม 2 ขั้น

(5) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2495 พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงมีลักษณะโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนคล้ายคลึงกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2491 คือมีจำนวนอันดับและขั้นวิ้งของอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในชั้นจัตวา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก คงเดิม แต่สิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไป คือได้มีการเพิ่มอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในชั้นพิเศษแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ทำให้จำนวนขั้นเงินเดือนทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากเดิม 45 ขั้น เป็น 47 ขั้น และได้ปรับอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดจากเดิม 1,200 บาท เพิ่มเป็น 1,400 บาท แต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดยังคงเดิมคือ 30 บาทต่อเดือน ซึ่งทำให้อัตราส่วนของเงินเดือนขั้นสูงสุดต่างจากขั้นต่ำสุดคิดเป็น 46.67 เท่า นอกจากนี้แล้วข้าราชการพลเรือนยังรับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวอีก เนื่องจากในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สถานะเศรษฐกิจของบ้านเมืองตกต่ำทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น รัฐบาลจึงมีมติให้เงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวให้แก่ข้าราชการพลเรือน เพื่อช่วยเหลือค่าครองชีพแก่ข้าราชการพลเรือน และรัฐบาลคาดหวังว่าเมื่อสภาพเศรษฐกิจดีขึ้นก็จะยกเลิกเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวนี้ เมื่อรวมเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวนี้แล้ว เงินเดือนของข้าราชการขั้นต่ำจะเท่ากับ 450 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 8,000 บาท ซึ่งทำให้อัตราส่วนอัตราเงินเดือนขั้นสูงต่ออัตราเงินเดือนขั้นต่ำ คิดเป็น 17.78 เท่า

การออกกฎหมายเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2497 ถึงปี พ.ศ. 2517 มีทั้งหมด 5 ฉบับ ดังนี้

1) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2497 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2495 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม 2497 แต่ปรากฏว่าในส่วนของบัญชีเงินเดือนข้าราชการมีลักษณะโครงสร้างเหมือนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2495 คือ กำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำ 30 บาทต่อเดือน อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดเป็น 1,400 บาทต่อเดือน คิดเป็น 46.67 เท่า มีจำนวนขั้นของอัตราเงินเดือน

เท่าเดิม คือ รวมทั้งสิ้น 47 ชั้น และยังคงได้รับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวเช่นเดียวกันกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2495

2) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2502 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2502 กำหนดให้บัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนขึ้นมาใหม่ เนื่องจากรัฐบาลเล็งเห็นว่าสถานะเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้นไม่สามารถทำให้ค่าครองชีพลดต่ำลงได้ ฉะนั้นจึงไม่สามารถยกเลิกเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวได้ และการแยกอัตราเงินเดือนเป็น 2 ส่วนนั้น ไม่สะดวกต่อการดำเนินงานด้านบัญชีและอัตราเงินเดือนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติก็ไม่ตรงกับความเป็นจริง จึงเห็นควรให้ปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ให้ตรงกับความเป็นจริง โดยนำบัญชีอัตราเงินเดือนเดิมของข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2495 รวมเข้ากับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว ดังนั้น อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนขั้นต่ำของบัญชีนี้คือ 450 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุดคือ 8,000 บาทต่อเดือน กำหนดให้มีเงินเดือนทั้งสิ้น 47 ชั้น อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 17.78 เท่า

3) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2510 ซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนใหม่ คือ มีการปรับเปลี่ยนทั้งอัตราเงินเดือนและจำนวนอันดับของแต่ละชั้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้เชี่ยวชาญจากองค์การยูเอชซีที่เข้ามาให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลของรัฐบาลไทยในปี พ.ศ. 2506 ซึ่งได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนข้าราชการไทยว่าควรมีการพิจารณาให้มีการปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการไทยให้สูงขึ้นกว่าเดิม ทำให้รัฐบาลไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือนขึ้น ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าวศึกษาพบว่า ในระยะปี พ.ศ. 2495-2508 อัตราค่าครองชีพเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 43 แต่อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย ฉะนั้น อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนจึงไม่เหมาะสมกับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นและโครงสร้างของบัญชีอัตราเงินเดือนปี พ.ศ. 2502 ที่ใช้อยู่ไม่เป็นระเบียบขั้นวิ้งของเงินเดือนไม่สม่ำเสมอ คณะกรรมการฯจึงเสนอให้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนใหม่ให้แต่คณะรัฐมนตรี จึงทำให้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2510 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดฐานบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพิ่มขึ้น คือ อัตราเงินเดือนขั้นต่ำ 540 บาทต่อเดือน จากเดิม 450 บาทต่อเดือน อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุด 8,600 บาทต่อเดือน จากเดิม 8,000 บาท ทำให้อัตราส่วนของอัตราเงินเดือนขั้นสูงต่ออัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดคิดเป็น 15.93 เท่า และมีจำนวนขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 57 ชั้น จากเดิม 47 ชั้น ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิม 10 ชั้น

4) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 358 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2516 ได้กำหนดบัญชีเงินเดือนข้าราชการมีฐานเงินเดือนเพิ่มขึ้น คือ เงินเดือนขั้นต่ำ 600 บาทต่อเดือน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 11 แต่เงินเดือนขั้นสูงสุดคงเดิม คือ 8,600 บาทต่อเดือน ปรับขึ้นเงินเดือนลดลงเหลือ 45 ขั้น อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.33 เท่า

การประกาศปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในครั้งนี้ เป็นผลมาจากการเพิ่มเงินเดือนของพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2510 จากเดิม 47 ขั้น เป็น 57 ขั้น ทำให้ข้าราชการที่ทำงานในระยะเวลาเท่ากันกลับได้รับเงินเดือนลดน้อยลงกว่าเดิม ซึ่งกลับทำให้รายได้ของข้าราชการลดลงแทนที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้น และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนใหม่ และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังคนที่มีคุณสมบัติพิเศษในส่วนราชการ ในปี พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีในขณะนั้นจึงมีมติให้ ก.พ.และกระทรวงการคลังเสนอความเห็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่ง ก.พ.เสนอการปรับปรุงอัตราเงินเดือนแก่คณะรัฐมนตรี แต่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ชะลอไว้ก่อน ต่อมาเมื่อมีการปฏิวัติในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้มีมติให้ปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการใหม่ เพื่อเพิ่มอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนให้ใกล้เคียงกับค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น และได้ลดจำนวนขั้นวิ้งของอัตราเงินเดือนให้น้อยลง โดยได้กำหนดให้มีการปรับอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดเป็น 600 บาทต่อเดือน แต่อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดคงเดิม คือ 8,600 บาท มีจำนวนขั้นวิ้งของอัตราเงินเดือนทั้งหมด 45 ขั้น และได้กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนไว้ 2 บัญชี คือ บัญชีหมายเลข 1 ซึ่งเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนที่สมบูรณ์ และบัญชีหมายเลข 2 เป็นบัญชีอัตราเงินเดือนที่ใช้ในระยะแรก เนื่องจากมีปัญหาทางการเงินของประเทศจึงยังไม่สามารถใช้อัตราเงินเดือนหมายเลข 1 ได้ จึงให้ใช้บัญชีหมายเลข 2 ไปก่อน และให้มีการกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นรายปีทุกๆ ปี ตามกำลังงบประมาณแผ่นดิน จนกว่าจะเข้าหลักเกณฑ์ตามบัญชีหมายเลข 1

5) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2517 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2517 การปรับปรุงโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการครั้งนี้ เนื่องจากแต่เดิมรัฐบาลเป็นผู้เสียภาษีเงินได้ให้แทนข้าราชการ ซึ่งทำให้ประชาชนรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องนี้ ประกอบกับปัญหาค่าครองชีพปรับตัวสูงขึ้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงปรับปรุงโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนเพื่อให้ข้าราชการเป็นผู้จ่ายภาษีเงินได้เอง และเพื่อช่วยบรรเทาความเดือนร้อนในการครองชีพของข้าราชการ ดังนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดโครงสร้างอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนใหม่ โดยให้อัตราเงินเดือนเพิ่มของแต่ละขั้นเงินเดือนในอัตราร้อยละ และได้เพิ่มอัตราเพิ่มของเงินเดือนในระดับต่ำในอัตราสูงกว่าอัตราเพิ่ม

ของเงินเดือนในระดับสูง กล่าวคือ อัตราเงินเดือนในชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 25 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.25 แต่ชั้นที่ 26 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.14 และลดลงมาจนถึงชั้นที่ 45-47 จะเหลือร้อยละ 5 นอกจากนี้แล้วพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้ปรับฐานเงินเดือนขั้นต่ำเพิ่มขึ้นจากเดิม 600 บาทปรับเพิ่มเป็น 750 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุดปรับขึ้นจากเดิม 8,600 บาท ปรับเพิ่มเป็น 10,900 บาทต่อเดือน ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดต่ออัตราเงินเดือนขั้นต่ำ 14.53 เท่า และได้มีการเพิ่มอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดอีก 2 ชั้น รวมมีชั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 47 ชั้น

ตารางที่ 4.2 แสดงเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2497 ถึงปี พ.ศ. 2517 มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนจำนวน 5 ครั้ง คือ ปี พ.ศ. 2497 พ.ศ. 2502 พ.ศ. 2510 พ.ศ. 2515 และพ.ศ. 2517 โดยมีการแบ่งออกเป็นชั้นยศ ได้แก่ ชั้นจัตวา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ ในแต่ละชั้นยศยังแบ่งเป็นอันดับ ซึ่งในแต่ละชั้นยศมีการแบ่งอันดับไม่เท่ากัน เมื่อเปรียบเทียบเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง (Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนในแต่ละปีจะเห็นว่ามีการปรับเพิ่มอันดับ และการปรับลดอันดับในแต่ละชั้นยศ

ตารางที่ 4.3 แสดงเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 ถึงปี พ.ศ. 2517 มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนจำนวน 5 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2497 มีการบังคับใช้เป็นเวลา 5 ปี ครั้งที่ 2 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2502 มีการบังคับใช้เป็นเวลา 8 ปี ซึ่งยาวนานที่สุดของช่วงนี้ ครั้งที่ 3 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2510 มีการบังคับใช้เป็นเวลา 5 ปี ครั้งที่ 4 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2515 มีการบังคับใช้เป็นเวลา 2 ปี และครั้งที่ 5 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2517 มีการบังคับใช้เพียง 1 ปีเท่านั้น

แผนภูมิที่ 4.6 แสดงแนวโน้มของเงินเดือนที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 -2517 จะเห็นว่าแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการที่ค่ากลางมีแนวโน้มของทุกชั้นและทุกอันดับ ซึ่งพบว่ายิ่งชั้นยศสูงขึ้นช่วงห่างของอัตราเงินเดือนยังมีแนวโน้มของความห่างของช่วงขั้นเงินเดือนของอันดับกว้างขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายิ่งปรับบัญชีอัตราเงินเดือนยิ่งทำให้ช่วงห่างของอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดและสูงสุดห่างกันขึ้นเรื่อย ทำให้เกิดช่องว่างของรายได้เพิ่มสูงขึ้น

แนวโน้มของเงินเดือนชั้นจัตวาที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 -2517 มีเงินเดือนเดือนทั้งหมด 5 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 อันดับ 3 อันดับ 4 / พิเศษ และอันดับ 5 จะเห็นว่าแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการที่ค่ากลางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน ในช่วงแรกช่วงความห่างของแต่ละอันดับมีระยะห่างแคบ เมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนในแต่ละครั้งจะเห็นว่าจะทำให้ความห่างช่วงของแต่ละอันดับกว้างขึ้นเรื่อยๆ และปรากฏว่าในชั้นจัตวานั้นมีการเพิ่มอันดับ 5 ในบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2515 แต่พอปี พ.ศ. 2517 อัตราเงินเดือนในอันดับ 5 ถูกยกเลิก

แนวโน้มของเงินเดือนชั้นตรีที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 -2517 ในช่วงปี พ.ศ. 2497 ถึงปี พ.ศ. 2509 มีเงินเดือนเดือนมีเพียง 2 อันดับเท่านั้น เริ่มมีเงินเดือนอันดับ 3 เริ่มมีในบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2510 จนถึงปี พ.ศ. 2517 ซึ่งแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการที่ค่ากลางในชั้นนี้มีลักษณะแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกันคล้ายกับชั้นจัตวา

แนวโน้มของเงินเดือนชั้นโทที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 -2517 มีเงินเดือนเดือนมีเพียง 3 อันดับ มีแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการที่ค่ากลางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน ในช่วงแรกช่วงความห่างของแต่ละอันดับมีระยะห่างแคบ เมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนในแต่ละครั้งจะเห็นว่าจะทำให้ความห่างช่วงของแต่ละอันดับกว้างขึ้นเรื่อยๆ คล้ายกับชั้นยศอื่น แต่ในปี พ.ศ. 2517 ไม่ปรากฏบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการในชั้นโท

แนวโน้มของเงินเดือนชั้นเอกที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 -2517 ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2497 ถึงปี พ.ศ. 2509 มีเงินเดือนเดือนมีเพียง 2 อันดับเท่านั้น คือ ชั้นเงินเดือนอันดับ 1 และอันดับ 2 ส่วนชั้นเงินเดือนอันดับ 3 เริ่มมีในบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2510 จนถึงปี พ.ศ. 2517 แนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการที่ค่ากลางในชั้นเอก อันดับ 1 และอันดับ 2 มีลักษณะแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการที่ค่ากลางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน ในช่วงแรกช่วงความห่างของแต่ละอันดับมีระยะห่างแคบ เมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนในแต่ละครั้งจะเห็นว่าจะทำให้ความห่างช่วงของแต่ละอันดับกว้างขึ้น จนถึงปี พ.ศ. 2509 เมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2510 มีแนวโน้มลดลง แต่ปรับเพิ่มขึ้นอีกครั้งเมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2515 และเพิ่มสูงขึ้นมากในการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการ

ราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2517 ส่วนชั้นเงินเดือนอันดับ 3 ซึ่งเริ่มมีในบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2510 จนถึงปี พ.ศ. 2517 นั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และเพิ่มสูงในการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2517 เช่นกัน

แนวโน้มของเงินเดือนขั้นพิเศษที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 -2517 ชั้นเงินเดือนอันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2497 ถึงปี พ.ศ. 2509 มีแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการที่ค่ากลางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน ในช่วงแรกช่วงความห่างของแต่ละอันดับมีระยะห่างแคบ เมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนในแต่ละครั้งจะเห็นว่าจะทำให้ความห่างช่วงของแต่ละอันดับกว้างขึ้นจนถึงปี พ.ศ. 2509 เมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2510 มีแนวโน้มลดลง แต่ปรับเพิ่มขึ้นอีกครั้งเมื่อมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2515 และเพิ่มสูงขึ้นมากในการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2517 ในบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2510 มีการเพิ่มชั้นเงินเดือนอันดับ 4 ต่อเมื่อมีการประกาศใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2517 ชั้นเงินเดือนอันดับ 4 ได้ถูกยกเลิก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4.2 เงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ.2497-2517 ที่มีการเปลี่ยนแปลง(เฉพาะปี ที่มีการเปลี่ยนแปลงบัญชีฯ)																		
พ.ศ.	ชั้นจตุรา					ชั้นตรี			ชั้นโท			ชั้นเอก			ชั้นพิเศษ			
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4 /พิเศษ	อันดับ 5	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4
2497	38	58	78	105		105	145		175	230	315	405	575		725	1,050	1,350	
2502	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2510	600	750	950	1,200		950	1,200	1,600	1,500	2,050	2,750	3,050	3,800	4,625	4,800	6,000	7,600	8,600
2515	645	800	1,050	1,350	1,785	1,020	1,350	1,785	1,735	2,365	3,020	3,360	4,280	5,350	4,920	6,420	8,000	
2517	825	1,053	1,385	1,873		2,115	2,870	3,878				3,878	5,205	6,905	5,840	7,690	9,925	
ที่มา :	บัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามที่กฎหมายประกาศใช้																	

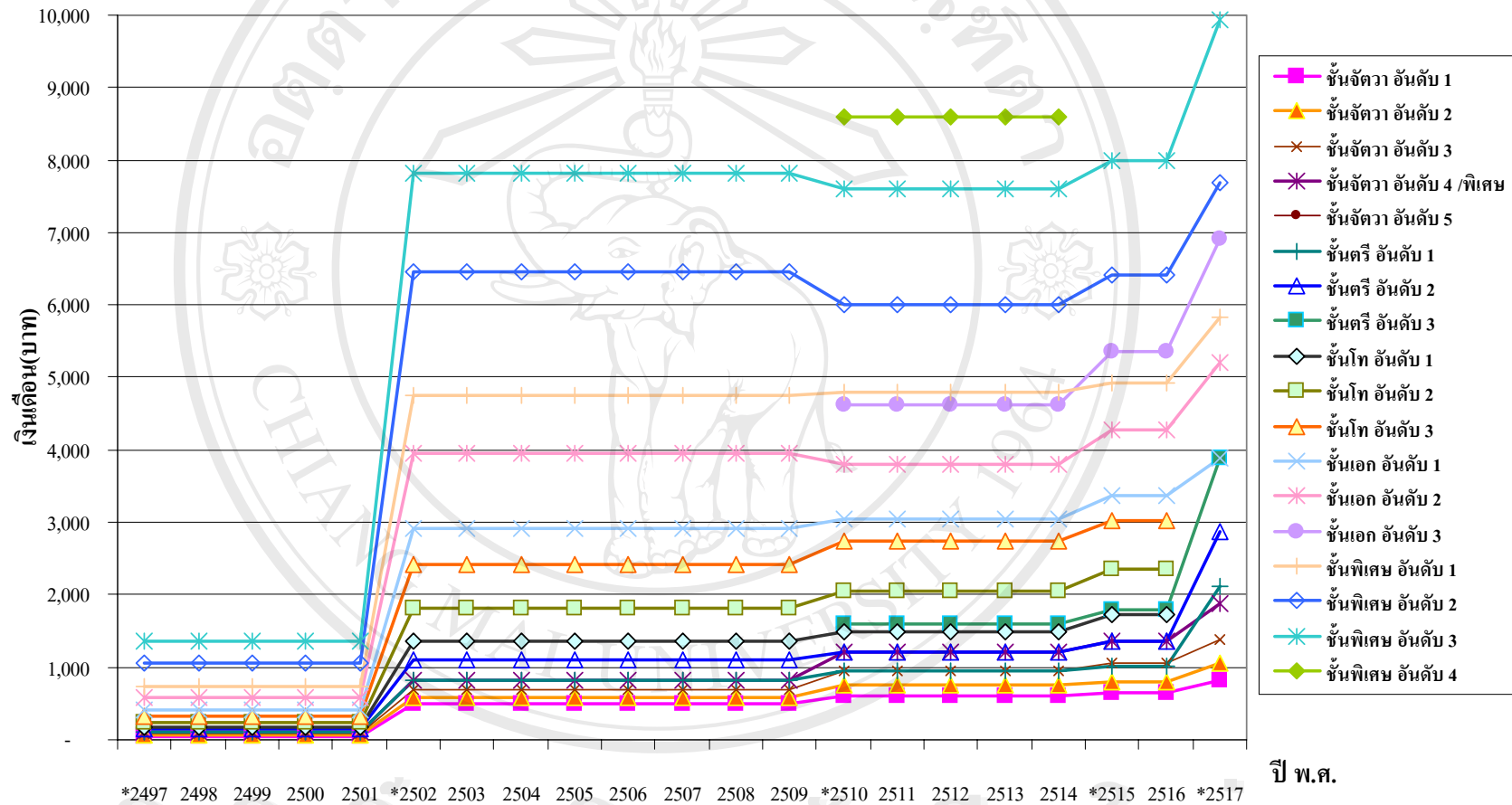
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตาราง 4.3 เงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ.2497-2517																		
พ.ศ.	ชั้นจัตวา					ชั้นตรี			ชั้นโท			ชั้นเอก			ชั้นพิเศษ			
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4 / พิเศษ	อันดับ 5	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4
*2497	38	58	78	105		105	145		175	230	315	405	575		725	1,050	1,350	
2498	38	58	78	105		105	145		175	230	315	405	575		725	1,050	1,350	
2499	38	58	78	105		105	145		175	230	315	405	575		725	1,050	1,350	
2500	38	58	78	105		105	145		175	230	315	405	575		725	1,050	1,350	
2501	38	58	78	105		105	145		175	230	315	405	575		725	1,050	1,350	
*2502	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2503	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2504	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2505	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2506	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2507	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2508	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
2509	488	588	688	825		825	1,100		1,350	1,825	2,425	2,925	3,950		4,750	6,450	7,825	
*2510	600	750	950	1,200		950	1,200	1,600	1,500	2,050	2,750	3,050	3,800	4,625	4,800	6,000	7,600	8,600
2511	600	750	950	1,200		950	1,200	1,600	1,500	2,050	2,750	3,050	3,800	4,625	4,800	6,000	7,600	8,600
2512	600	750	950	1,200		950	1,200	1,600	1,500	2,050	2,750	3,050	3,800	4,625	4,800	6,000	7,600	8,600
2513	600	750	950	1,200		950	1,200	1,600	1,500	2,050	2,750	3,050	3,800	4,625	4,800	6,000	7,600	8,600
2514	600	750	950	1,200		950	1,200	1,600	1,500	2,050	2,750	3,050	3,800	4,625	4,800	6,000	7,600	8,600
*2515	645	800	1,050	1,350	1,785	1,020	1,350	1,785	1,735	2,365	3,020	3,360	4,280	5,350	4,920	6,420	8,000	
2516	645	800	1,050	1,350	1,785	1,020	1,350	1,785	1,735	2,365	3,020	3,360	4,280	5,350	4,920	6,420	8,000	
*2517	825	1,053	1,385	1,873		2,115	2,870	3,878				3,878	5,205	6,905	5,840	7,690	9,925	

หมายเหตุ: * ปีที่มีการเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามกฎหมาย

แผนภูมิ 4.1 เงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ.2497 - 2517

4.1.3 ช่วงที่ 3 บัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนช่วงปีพ.ศ.2518 ถึงปีพ.ศ.2547 โครงสร้างของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนได้มีการเปลี่ยนแปลงจากช่วงปีที่ผ่านมาโดยสิ้นเชิง โดยยกเลิกชั้นยศ ชั้นจัตวา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ และกำหนดเป็นระดับตำแหน่งเป็น 11 ระดับแทน ในแต่ละระดับจะมีการแบ่งเป็นอันดับเงินเดือน คือ ชั้นเงินเดือนอันดับ 1 ถึงชั้นเงินเดือนอันดับ 11 รวม 11 อันดับชั้นเงินเดือน และต่อมาบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการเพิ่มอันดับชั้นเงินเดือนอีกหนึ่งอันดับ กล่าวคือ ชั้นเงินเดือนอันดับ 11 แบ่งเป็น 2 อันดับชั้นเงินเดือน คือ ชั้นเงินเดือนอันดับ 11 ท. ซึ่งเป็นชั้นเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับ 11 สายงานทั่วไป และชั้นเงินเดือนอันดับ 11 บ. เป็นชั้นเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับ 11 สายงานด้านการบริหาร รวมทั้งสิ้นเป็น 12 อันดับชั้นเงินเดือน ซึ่งในแต่ละอันดับจะมีขั้นวิ้งของเงินเดือนไม่เท่ากัน ช่วงการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างเงินเดือนในช่วงที่ 3 นี้ มีระยะเวลายาวนานถึง 30 ปี ตลอดระยะเวลา 30 ปีนี้ มีการออกกฎหมายปรับอัตราบัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนจำนวน 10 ฉบับ ซึ่งการปรับเพิ่มเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนรัฐบาลได้พยายามปรับเพิ่มให้เป็นไปตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและความเหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสรุปสาระสำคัญของบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนได้ ดังนี้

1) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 มีผลบังคับใช้วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนครั้งใหญ่ ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนครั้งสำคัญ มูลเหตุประการสำคัญก็เพราะว่า ในปี พ.ศ. 2517 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาเห็นว่าควรจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงานบุคคลของระบบข้าราชการพลเรือนเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้โครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเปลี่ยนจากเดิมอย่างมาก คือได้ยกเลิกชั้นยศประจำตัวข้าราชการพลเรือน แล้วกำหนดระดับตำแหน่งแทน กล่าวคือ ได้ยกเลิกชั้นจัตวา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ แล้วกำหนดระดับไว้ทั้งหมด 11 ระดับ และมีขั้นวิ้งของเงินเดือนในแต่ละระดับ โดยกำหนดให้ระดับ 1 เป็นระดับต่ำสุดของตำแหน่ง และระดับ 11 เป็นระดับสูงสุดของตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดอัตราเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ 1 ขั้นต่ำสุดคือ 750 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 10,900 บาท อัตราส่วนขั้นสูงต่อขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนคิดเป็น 14.53 เท่า และมีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 47 ขั้น

การประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ขึ้นนี้เป็นผลมาจากข้อเสนอของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งเห็นว่าควรจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบ

การบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนใหม่เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และได้เสนอโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไว้ 6 บัญชี ได้แก่บัญชีอัตรา ก, ข, ค, ง, จ, ฉ โดยเห็นว่าในช่วงระยะแรกนี้ให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนอัตรา ก ต่อเมื่อภาวะการณ์ครองชีพเปลี่ยนแปลงไปก็ให้ตราพระราชกฤษฎีกาปรับใช้บัญชีอัตรา ข, ค, ง, จ, ฉ ได้ตามความเหมาะสม ในบัญชี ก, นั้น ได้นำเอาบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2517 มาปรับใช้เข้ากับระดับตำแหน่งใหม่ ดังนั้น บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน อัตรา ก. จึงมีจำนวนขั้นเงินเดือน อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุด สูงสุด และขั้นวิงต่างๆ เหมือนเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง

2) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2521 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2521 มูลเหตุในการออกพระราชบัญญัติฉบับนี้เนื่องมาจาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 ภาวะครองชีพต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ประกอบกับมีการปรับปรุงแก้ไขใหม่บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหารใหม่โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2521 จึงมีการเรียกร้องให้รัฐบาลปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพื่อให้เพียงพอกับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น และให้สอดคล้องกับอัตราเงินเดือนข้าราชการประเภทอื่นที่ได้ปรับปรุงไปก่อนแล้ว

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2521 นี้ ได้กำหนดบัญชีเงินเดือนออกเป็น 3 บัญชี ประกอบด้วย บัญชีหมายเลข 1 บัญชีหมายเลข และบัญชีหมายเลข 3 โดยกำหนดบัญชีหมายเลข 2 มีอัตราเงินเดือนเพิ่มสูงกว่าบัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 1 ประมาณร้อยละ 20 และบัญชีหมายเลข 3 มีอัตราเงินเดือนเพิ่มสูงกว่าบัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 1 ประมาณร้อยละ 40 และสูงกว่าบัญชีหมายเลข 2 ประมาณร้อยละ 16 ในช่วงแรกให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 1 เมื่อมีภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงอัตราค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น จึงให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 2 หรือหมายเลข 3 ได้

บัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 1 ที่ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2521 ได้กำหนดฐานอัตราเงินเดือนข้าราชการเพิ่มขึ้น คือ อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุด 900 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 12,690 บาทต่อเดือน และมีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 53 ขั้น อัตราส่วน ขั้นสูงต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.10 เท่า และกำหนดตำแหน่งข้าราชการออกเป็น 11 ระดับ ระดับ 1 เป็นระดับต่ำสุด ระดับ 11 เป็นระดับสูงสุด ซึ่งแต่ละระดับมีอัตราขั้นเงินเดือนไม่เท่ากัน

3) พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข 2 ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2522 เนื่องจากในปี พ.ศ. 2522 ภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง รัฐบาลได้ประกาศขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิงสูงขึ้น 2 ครั้ง ราคาดินค้า

เพิ่มสูงขึ้นเป็นผลทำให้อัตราค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างมาก จึงมีการออกพระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการหมายเลข 2 ตามท้ายพระราชบัญญัติระเบียบราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2521 โดยมีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2523 บัญชีเงินเดือนข้าราชการฉบับนี้เงินเดือนขั้นต่ำสุด 1,080 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 15,225 บาทต่อเดือน และมีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 53 ขั้น อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.10 เท่า มีลักษณะคล้ายบัญชีหมายเลข 1 แต่อัตราเงินเดือนเพิ่มสูงขึ้นจากบัญชีอัตราเงินเดือนร้อยละ 20

4) พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข 3 ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2524 ในช่วงปี พ.ศ. 2523-2524 มีมูลเหตุหลายประการทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องมีการประกาศใช้บัญชีหมายเลข 3 (สำนักงาน ก.พ., 2535) ดังนี้

4.1) รัฐบาลมีการปรับราคาขายปลีกน้ำมันภายในประเทศรวม 3 ครั้ง คือ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2523 วันที่ 21 มกราคม 2524 และวันที่ 2 ธันวาคม 2524

4.2) มีการประกาศปรับค่าเพิ่มค่าไฟฟ้ารวม 4 ครั้ง คือ ปีพ.ศ. 2523 จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2523 โดยปรับเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 35.1 และวันที่ 1 ตุลาคม 2523 ปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 16 และมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้าเพื่อประหยัดการใช้พลังงาน ในปีพ.ศ. 2524 มีการปรับเพิ่มค่าไฟฟ้าอีก 2 ครั้ง ได้แก่ วันที่ 20 มกราคม 2524 และ วันที่ 1 เมษายน 2524

4.3) มีการปรับราคาสินค้าสำคัญบางชนิดให้สูงขึ้น และยกเลิกการควบคุมราคาสินค้าบางประเภทในเดือนตุลาคม 2523

4.4) มีการปรับอัตราค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 20 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523

4.5) มีนโยบายกำหนดราคาข้าวเปลือก ซึ่งทำให้ราคาข้าวเปลือกเพิ่มสูงขึ้นจากเดิมในอัตราร้อยละ 23

4.6) มีการปรับราคาค่าประปา ในวันที่ 15 เมษายน 2524

4.7) มีการปรับค่าบริการสื่อสารภายในประเทศ ในวันที่ 15 เมษายน 2524

4.8) มีการปรับค่าเงินบาท 2 ครั้ง ในวันที่ 12 พฤษภาคม 2524 และวันที่ 15 กรกฎาคม 2524

4.9) มีการปรับค่าโดยสารรถไฟและค่าระวางบรรทุก ในวันที่ 1 มิถุนายน 2524

4.10) มีการปรับค่าโดยสารรถประจำทาง ในวันที่ 20 มิถุนายน 2524

- 4.11) มีการปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2524
- 4.12) มีการปรับอัตราค่าแรงขั้นต่ำ ในวันที่ 1 ตุลาคม 2524
- 4.13) มีการยกเลิกการควบคุมราคาจำหน่ายปูนซีเมนต์
- 4.14) มีการกำหนดนโยบายรักษาเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตร

จากมูลเหตุข้างต้นทำให้อัตราค่าของชีพของประเทศไทยในขณะนั้นเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก มีผลกระทบต่อการค้าของข้าราชการพลเรือน รัฐบาลจึงเห็นควรปรับใช้บัญชีหมายเลข 3 โดยได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข 3 ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2524 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2525 ซึ่งบัญชีเงินเดือนข้าราชการฉบับนี้อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุด 1,255 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 17,745 บาทต่อเดือน และมีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 53 ขั้น อัตราส่วนขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.14 เท่า โครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 3 มีลักษณะโครงสร้างเช่นเดียวกับโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 1 และ 2 แต่ได้ปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากบัญชีหมายเลข 1 ในอัตราร้อยละ 40

5) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2531 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2531 การประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เนื่องจาก ในช่วงปี พ.ศ. 2531 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้นประมาณร้อยละ 10 ซึ่งสูงสุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากเดิมอัตราร้อยละ 181.8 ในปี พ.ศ. 2525 เพิ่มขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 210.4 ในปี พ.ศ. 2531 คิดเป็นเพิ่มสูงขึ้นในอัตราร้อยละ 16 นอกจากนั้นในปี พ.ศ. 2531 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายได้ปรับเพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2525 ในอัตราร้อยละ 14 ของปี พ.ศ. 2525 เมื่ออัตราค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างมากจึงมีผลกระทบต่อค่าครองชีพของข้าราชการพลเรือนอย่างมาก ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2531 จึงเป็นการปรับปรุงโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการพลเรือน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ข้าราชการพลเรือน บัญชีอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดบัญชีเงินเดือนข้าราชการออกเป็น 4 บัญชี คือ บัญชี ก บัญชี ข บัญชี ค และบัญชี ง ถึงแม้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2531 ก็ตามแต่ทั้งนี้ยังคงให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนหมายเลข 3 ไปก่อนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2531 แล้วจึงค่อยออกพระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ก. จึงทำให้ข้าราชการพลเรือนยังคงได้รับเงินเดือนตามบัญชีเงินเดือนหมายเลข 3 ซึ่งบัญชีหมายเลข 3 อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดเท่ากับ 1,255 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุดเท่ากับ 17,745 บาทต่อเดือน และมีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 53 ขั้น อัตราส่วนขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.10 เท่า โดยแบ่งระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนออก

เป็น 11 ระดับ และในแต่ละระดับมีขึ้นเงินเดือนที่ไม่เท่ากัน แต่ได้มีการเพิ่มเงินค่าครองชีพชั่วคราวให้แก่ข้าราชการจนกว่าจะมีการปรับเข้าอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ก

6) พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2531 บัญชีอัตราเงินเดือนฉบับนี้เป็นผลมาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2531 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2531 กฎหมายฉบับนี้ไปประกาศบังคับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ก และได้ยกเลิกเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว โดยมีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2532 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการฉบับนี้ได้กำหนดให้อัตรารับเงินเดือนขั้นต่ำ 2,100 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 25,000 บาทต่อเดือน และมีขึ้นเงินเดือนทั้งสิ้น 50 ขั้น อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 11.90 เท่า และยังคงกำหนดระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนออกเป็น 11 ระดับเช่นเดิม

7) พระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2533 ในการออกพระราชกฤษฎีกาฉบับครั้งนี้ เป็นผลเนื่องจากรัฐบาลประสบปัญหาสถานะสมองไหล หรือคนเก่งมีความสามารถไม่เลือกเข้าทำงานในระบบราชการ เพราะอัตราผลตอบแทนของภาคเอกชนสูงกว่าภาครัฐ ทำให้รัฐบาลประสบปัญหาการสูญเสียอัตรากำลังคนในระบบราชการ ประกอบกับฐานะทางการเงินและการคลังของประเทศไทยอยู่ในฐานะมั่นคง มีเงินคงคลังเกินดุลอยู่มาก และอัตราค่าครองชีพในช่วงต้นปี พ.ศ. 2533 ได้ปรับตัวสูงขึ้น รัฐบาลจึงออกปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2533 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2533 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการฉบับนี้เงินเดือนขั้นต่ำ 2,350 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 30,600 บาทต่อเดือน อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 13.02 เท่า ยังคงกำหนดระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนออกเป็น 11 ระดับเช่นเดิม แต่ได้เพิ่มขึ้นเงินเดือนเป็น 52 ขั้น และในการปรับอัตราเงินเดือนครั้งนี้ทำให้ข้าราชการมีรายได้เพิ่มประมาณร้อยละ 13 (สำนักงาน ก.พ., 2535)

8) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนไว้ 5 บัญชี ได้แก่ บัญชีหมายเลข 1 หมายเลข 2 หมายเลข 3 หมายเลข 4 และหมายเลข 5 โดยให้เริ่มใช้บัญชีหมายเลข 1 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2535 ในส่วนบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข 2 หมายเลข 3 หมายเลข 4 และหมายเลข 5 นั้น จะใช้เมื่อใดให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรี

กำหนด นอกจากนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้กำหนดบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งไว้อีก 4 บัญชี โดยให้ใช้ควบคู่กับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตามหมายเลขบัญชี ยกเว้น บัญชีหมายเลข 5 จะไม่มีบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งเนื่องจากได้รวมไว้แล้วในบัญชีหมายเลข 5 แต่บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งไม่ได้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 เมษายน 2535 ตามบัญชีเงินเดือนหมายเลข 1 เนื่องจากการประกาศใช้ต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกาก่อน

ในการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 นี้ เนื่องจากรัฐบาลต้องการแก้ไขปัญหาภาวะสมองไหล จึงได้พยายามที่จะปรับอัตราเงินเดือนให้สอดคล้องกับอัตราค่าจ้างของภาคเอกชน โดยปรับโครงสร้างอัตราเงินเดือนให้ข้าราชการระดับกลางเพิ่มขึ้นในระดับสูงกว่าข้าราชการระดับล่าง เนื่องจากมีการสำรวจพบว่าบัญชีอัตราเงินเดือนในปี พ.ศ. 2534 ว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการในระดับล่างมีความแตกต่างจากอัตราค่าจ้างภาคเอกชนไม่มากนัก ส่วนในระดับกลางจนถึงระดับบริหารอัตราค่าจ้างภาคราชการจะต่ำกว่าภาคเอกชนมาก โดยเฉลี่ยแล้วบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2535 ปรับเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณอัตราร้อยละ 26 (ปราณี ทินกร,2539) ดังนั้น บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามบัญชีหมายเลข 1 นั้นกำหนดบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนมีฐานเงินเดือนขั้นต่ำ 3,000 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 42,520 บาทต่อเดือน อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.17 เท่า มีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 54 ขั้น แบ่งระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนออกเป็น 11 ระดับเหมือนเดิม

9) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2538 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติฉบับนี้นอกจากการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนแล้วยังมีการกำหนดให้มีเงินประจำตำแหน่งเพิ่มอีก ทั้งนี้เป็นผลต่อเนื่องจากความพยายามในการแก้ไขปัญหาการสูญเสียอัตรากำลังคนในระบบราชการต่อเนื่อง รัฐบาลจึงปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพื่อลดความแตกต่างของผลตอบแทนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน โครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนฉบับนี้ได้กำหนดบัญชีเงินเดือนข้าราชการมีฐานเงินเดือนขั้นต่ำ 4,100 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุด 59,090 บาทต่อเดือน อัตราส่วน ขั้นสูง ต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.41 เท่า มีขั้นเงินเดือนเพิ่มขึ้นเป็น 56 ขั้น และมีการกำหนดระดับตำแหน่งออกเป็น 11 ระดับ แต่มีการกำหนดอันดับเงินเดือนออกเป็น 12 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 อันดับ 3 อันดับ 4 อันดับ 5 อันดับ 6 อันดับ 7 อันดับ 8 อันดับ 9 อันดับ 10 อันดับ 11 ท. และอันดับ 11 บ. โดยที่อันดับ 1 เป็นอันดับขั้นเงินเดือนขั้นต่ำสุด อันดับเงินเดือนสูงสุดคืออันดับ 11 โดยเฉลี่ยแล้วบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2538 ปรับเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณอัตราร้อยละ 15 (ปราณี ทินกร,2539)

10) พระราชกฤษฎีกาปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2547 พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้เป็นการออกกฎหมายปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ครั้งแรกในรอบ 10 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลายาวนานที่สุดที่ข้าราชการพลเรือนที่ไม่ได้มีการปรับฐานอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากประเทศไทยได้ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะหลังจากมีการประกาศลอยตัวค่าเงินบาทในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ทำให้ภาวะเศรษฐกิจซบเซา ธุรกิจจำนวนมากต้องปิดตัวเองลง แม้บางธุรกิจยังสามารถดำเนินกิจการอยู่ได้แต่ก็ต้องมีการปรับตัวเองค่อนข้างมาก เช่น การปรับลดอัตรากำลังคน ทำให้เกิดภาวะว่างเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่กับส่วนทางกับราคาสินค้าในตลาดที่เพิ่มสูงขึ้น ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้เป็นผลจากการลอยตัวค่าเงินบาท นอกจากภาคเอกชนได้รับผลกระทบแล้วในส่วนของภาครัฐก็ประสบปัญหาเช่นกัน เนื่องจากการดำเนินนโยบายการเงินการคลังของรัฐบาลที่ผิดพลาด ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ใช้เงินทุนสำรองของประเทศส่วนใหญ่ ไปในการปกป้องค่าเงินบาท ที่ประสบความล้มเหลวทำให้เกิดปัญหาเงินสำรองระหว่างประเทศของไทย ทำให้ประเทศไทยต้องกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ International Monetary Fund (IMF) เพื่อนำเงินกู้มาแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ภายใต้เงื่อนไขที่ IMF กำหนด แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยก็ได้ผ่านวิกฤตการณ์ปัญหาเศรษฐกิจดังกล่าวมาได้ โดยในปี พ.ศ. 2543 เศรษฐกิจของไทยได้เริ่มฟื้นตัวขึ้น และในวันที่ 31 กรกฎาคม 2546 รัฐบาลไทยได้ประกาศการชำระคืนหนี้งวดสุดท้ายให้กับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ส่งผลให้ประเทศไทยสิ้นสุดสภาพความเป็นประเทศผู้กู้เงินจากองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งแสดงถึงเศรษฐกิจของไทยดีขึ้น รัฐบาลจึงเห็นชอบให้ออกพระราชกฤษฎีกาปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2547 ซึ่งบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่นี้ได้ปรับเพิ่มขึ้นจากบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2538 ในอัตราร้อยละ 3 หลังจากไม่มีการปรับอัตราเงินข้าราชการพลเรือนเพิ่มขึ้นเลยตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ดังนั้นจึงถือว่าเป็นการปรับเพิ่มของอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนที่น้อยมากทั้งที่ตลอดระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมาสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เช่น ดัชนีราคาผู้บริโภคจะเพิ่มสูงขึ้น ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น การปรับเพิ่มอัตรากำลังโดยสารประจำทาง การปรับเพิ่มอัตราค่าโดยสารรถไฟแห่งประเทศไทย การปรับเพิ่มอัตราค่าไฟฟ้า การปรับเพิ่มอัตราค่าไปรษณีย์ขนส่ง ทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว

โครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2547 นี้มีลักษณะโครงสร้างโดยรวมเช่นเดียวกับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 เนื่องจากบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2547 เป็นการนำเอาบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 มาคำนวณปรับเพิ่มในอัตราร้อยละ 3 ในทุกระดับทุกชั้นเงินเดือนเท่ากันหมด

จึงทำให้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการฉบับนี้มีอัตราเงินเดือนขั้นต่ำเพิ่มขึ้นเป็น 4,230 บาทต่อเดือน และเงินเดือนขั้นสูงสุดเพิ่มขึ้น 60,670 บาทต่อเดือน อัตราส่วนขั้นสูงต่อขั้นต่ำ คิดเป็น 14.34 เท่า และมีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 56 ขั้น

โดยสรุปในช่วงที่ 3 ของการเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ในช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 มีการออกกฎหมายปรับอัตราบัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน จำนวน 10 ฉบับ ในการศึกษาเปรียบเทียบให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนทั้ง 10 ปีชัดเจน จึงได้นำอันดับขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับมาคำนวณหาค่ากลางของแต่ละอันดับ เพื่อนำค่าที่ได้ไปเป็นตัวแทนอัตราเงินเดือนในแต่ละอันดับขั้นเงินเดือน ซึ่งปรากฏตามตาราง 4.4 และตาราง 4.5 แสดงเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 ซึ่งเป็นค่ากลาง(Midpoint)ของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในแต่ละอันดับ โดยตาราง 4.4 แสดงเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน เฉพาะปีที่มีการเปลี่ยนแปลง รวม 9 ครั้ง ตาราง 4.5 แสดงเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2547 รวม 30 ปี ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยมีการออกกฎหมายจำนวน 10 ฉบับ แต่ถ้านับการปรับบัญชีเพิ่มอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนรวมแล้วมีการปรับเพิ่มจำนวน 9 ครั้ง เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน(ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2531 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2531 นั้น ประกาศให้ใช้บัญชีหมายเลข 3 ไปก่อนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2531 แต่ได้เพิ่มเงินค่าครองชีพชั่วคราวให้แก่ข้าราชการพลเรือน จนกระทั่งมีการออกพระราชกฤษฎีกาให้ปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2531 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2532 จึงใช้บัญชี ก. ดังนั้นจึงถือว่าในช่วงที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2531 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม 2531 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2531 ไม่มีการปรับเพิ่มบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน จึงมีการปรับเพิ่มรวมแล้ว 9 ครั้ง

จากการศึกษาการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 นั้น พบว่าในการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนแต่ละครั้งมีช่วงห่างที่แตกต่างกัน ช่วงห่างที่สั้นที่สุดในการปรับบัญชีอัตราเงินเดือน คือ ช่วงปี พ.ศ. 2532-2533 ห่างกันเพียง 1 ปีเท่านั้น ช่วงเวลาที่ไม่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการเป็นระยะเวลานานๆ มี 2 ช่วง คือ ในช่วงปี พ.ศ. 2518-2538 รวม 11 ปี พบว่ามีการปรับอัตราเงินเดือนรวม 8 ครั้ง ช่วงที่ไม่มีการปรับอัตราเงินเดือนเป็นเวลานานที่สุดถึง 7 ปี คือ ช่วงปี พ.ศ. 2525-2532 ทั้งนี้เนื่องจากปี พ.ศ. 2525-2530 ประเทศไทยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจซบเซาอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่เกิดขึ้นทั่วโลกประกอบกับรายจ่ายรวมภาครัฐสูงกว่ารายได้รวม ฐานะการคลังของประเทศไทยในขณะนั้นอยู่

ในสภาวะขาดดุลจนถึงปี พ.ศ. 2531 ดังนั้น ในช่วงเวลาดังกล่าวจึงไม่ได้มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ (ปราณี ทินกร, 2539 : หน้า 3-19) ช่วงที่ 2 คือ ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 รวม 10 ปี ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2540-2543 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรุนแรงจนต้องกู้เงินจากกองทุนเงินจาก IMF ฐานการคลังของประเทศอยู่ในสภาวะวิกฤต ทำให้ไม่ได้มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเลยจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2547 รัฐบาลซึ่งนำโดยพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงได้มีการประกาศปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3 ของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2538

ข้อสังเกตประการสำคัญประการอีกประการหนึ่ง คือ บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2538 คือ ได้มีการเพิ่มอันดับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน อีก 1 อันดับสำหรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ตำแหน่งระดับ 11 คือ อันดับ 11 บ. ซึ่งเป็นอันดับขั้นเงินเดือนสูงสุดของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

แผนภูมิ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนในแต่ละอันดับช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 ที่มีการเปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบการปรับบัญชีในแต่ละปีของแต่ละอันดับที่มีการปรับบัญชี ซึ่งจะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2538 มีการเพิ่มอันดับเงินเดือนระดับตำแหน่งระดับ 11 บ.เพิ่มขึ้น เป็นระดับตำแหน่งสูงสุดมีอันดับอัตราเงินเดือนสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบการปรับอัตราเงินเดือนในแต่ละอันดับเงินเดือนปรากฏว่า อันดับต่ำมีการปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนเป็นจำนวนเงินไม่มากนัก แต่ในระดับสูงมีการเพิ่มอัตราเงินเดือนเป็นจำนวนเงินมากกว่าอันดับต่ำของบัญชีเงินเดือนๆ และมีการเพิ่มขึ้นเงินเดือนอันดับ 11 บ. ในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนในแผนภูมิ

แผนภูมิ 4.3 แนวโน้มอัตราเงินเดือนแต่ละอันดับที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2518 - 2547 ที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเห็นว่าช่วงเวลาที่ยาวนานที่สุดที่ข้าราชการพลเรือนไม่ได้ปรับอัตราเงินเดือน คือ ช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 ยาวนานถึง 10 ปี จากแผนภูมิดังกล่าวยังแสดงถึงช่วงห่างของอันดับขั้นเงินเดือนในแต่ละปี ในช่วงแรกช่วงห่างของแต่ละอันดับเงินเดือนห่างกันค่อนข้างน้อยแสดงถึงความต่างของอัตราเงินเดือนต่างกันเป็นจำนวนไม่มากนัก แต่ช่วงห่างระหว่างแต่ละอันดับของเงินเดือนเริ่มมีช่วงห่างเพิ่มมากขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2535 เรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2547 ช่วงห่างระหว่างอันดับของเงินเดือนที่ช่วงของเงินเดือนห่างมากที่สุดคือ ช่วงห่างระหว่างอันดับ 7 และอันดับ 8 ส่วนช่วงห่างระหว่างอันดับเงินเดือนที่มีช่วงห่างกันน้อยที่สุดคือ ช่วงห่างระหว่างอันดับ 1 และอันดับ 2

ตาราง 4.6 แสดงอัตราเพิ่มคิดเป็นร้อยละของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 ที่มีการเปลี่ยนแปลง พบว่าการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน 9 ครั้ง คือ ปี พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2521 พ.ศ. 2523 พ.ศ. 2525 พ.ศ. 2532 พ.ศ. 2533 พ.ศ. 2535 พ.ศ. 2538 และพ.ศ. 2547 มีอัตราเพิ่มของเงินเดือนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่เพิ่มในอัตราที่ไม่เท่ากันเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเงินเดือนในปี พ.ศ. 2518 (ปีฐาน) ปีที่มีการปรับอัตราส่วนเงินเดือนสูงสุดคือ บัญชีอัตราเงินเดือนปี พ.ศ. 2538 ยกเว้นปี พ.ศ. 2535 มีการปรับอัตราส่วนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ 2 ระดับ 11 ท.สูงสุด และปี พ.ศ. 2532 มีการปรับอัตราส่วนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ 1 ส่วนปี พ.ศ. 2547 เป็นปีที่มีการปรับอัตราส่วนเงินเดือนเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ยกเว้นปี พ.ศ. 2521 ที่มีการปรับอัตราส่วนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ 7 และระดับ 8 น้อยที่สุด

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ระดับ 8 ปี พ.ศ. 2538 มีอัตราส่วนการปรับเพิ่มสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 112.8 รองลงมาคือ ระดับ 10 ปี พ.ศ. 2538 คิดเป็นร้อยละ 105.3 และระดับ 2 ปี พ.ศ. 2535 มีอัตราส่วนการปรับเพิ่มของเงินเดือนข้าราชการสูงสุดของอันดับ แต่เมื่อเปรียบเทียบการปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนสูงสุดของแต่ละระดับกับระดับสูงสุดของระดับอื่นๆ ปรากฏว่าระดับ 2 มีการปรับเพิ่มขึ้นต่ำสุดคิดเป็นร้อยละ 51.3

ส่วนปีที่มีการปรับเพิ่มอัตราส่วนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในอัตราส่วนน้อยสุดของแต่ละอันดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างระดับตำแหน่งปรากฏว่า ระดับ 6 ปี พ.ศ. 2547 และระดับ 7 ปี พ.ศ. 2521 มีการปรับอัตราส่วนเพิ่มของเงินเดือนน้อยสุดคิดเป็นร้อยละ 9.2 รองลงมาคือ ระดับ 5 และระดับ 11 ท. ของปี พ.ศ. 2547 และระดับ 10 ปี พ.ศ. 2547 เป็นปีที่มีการปรับเพิ่มน้อยที่สุดของระดับ 10 แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการปรับเพิ่มน้อยที่สุดของระดับอื่นๆ ถือว่าระดับ 10 มีการปรับเพิ่มสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 13.4

แผนภูมิ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบแนวโน้มอัตราเพิ่มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลางของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2547 ในการเปรียบเทียบแนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนโดยนำเอาปี พ.ศ. 2518 มาเป็นฐานคำนวณในการเปรียบเทียบของทุกอันดับเงินเดือน ซึ่งพบว่าแนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในทุกอันดับเงินเดือน แต่เพิ่มสูงขึ้นในอัตราร้อยละที่ไม่เท่ากันบางปีก็มีบางอันดับที่เพิ่มในอัตราสูงมาก บางปีเพิ่มในอัตราน้อย เช่น ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 อัตราเงินเดือนอันดับ 11 ท. เพิ่มในอัตราสูงสุด แต่อัตราเงินเดือนอันดับ 6 เพิ่มขึ้นในอัตราน้อยที่สุด

แผนภูมิ 4.5 เปรียบเทียบอัตราส่วนเพิ่มของการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 ปีที่มีการเปลี่ยนแปลง จากแผนภูมิจะพบว่าในปี พ.ศ. 2538 มีอัตราส่วนเพิ่มของการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนเฉลี่ยสูงสุด โดยเฉพาะการปรับเพิ่มเงินเดือนในอันดับ 8 จะเป็นอันดับเงินเดือนที่เพิ่มสูงสุดของช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 แต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นปีที่มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนน้อยที่สุดทั้งที่ทั้งช่วงห่างจากปี พ.ศ. 2538 ถึง 10 ปี โดยเปรียบเทียบเป็นร้อยละของอัตราเพิ่ม ซึ่งใช้ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4.4 เงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ.2518-2547 ที่มีการเปลี่ยนแปลง

พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการ											
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับ 6	อันดับ 7	อันดับ 8	อันดับ 9	อันดับ 10	อันดับ ท.11	อันดับ บ.11
2518	1,425	2,028	2,585	3,283	4,420	5,873	7,063	7,610	8,195	8,820	9,488	
2521	1,718	2,470	3,048	3,948	5,125	6,960	7,710	8,465	9,275	10,150	10,825	
2523	2,063	2,965	3,655	4,735	6,145	8,345	9,245	10,155	11,125	12,175	12,985	
2525	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2532	3,525	4,325	5,375	6,700	8,325	10,750	12,825	14,900	16,700	18,300	20,025	
2533	3,975	4,895	6,110	7,585	9,405	11,640	13,850	16,940	19,535	21,800	24,825	
2535	4,675	5,935	7,480	9,190	11,355	14,090	17,165	20,900	25,025	29,960	34,240	
2538	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2547	5,855	7,005	9,880	12,130	14,830	18,320	22,405	30,375	33,770	40,435	44,390	52,130

ตาราง 4.5 เงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ.2518-2547												
พ.ศ.	เงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ข้าราชการพลเรือน											
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับ 6	อันดับ 7	อันดับ 8	อันดับ 9	อันดับ 10	อันดับ ท.11	อันดับ บ.11
2518*	1,425	2,028	2,585	3,283	4,420	5,873	7,063	7,610	8,195	8,820	9,488	
2519	1,425	2,028	2,585	3,283	4,420	5,873	7,063	7,610	8,195	8,820	9,488	
2520	1,425	2,028	2,585	3,283	4,420	5,873	7,063	7,610	8,195	8,820	9,488	
2521*	1,718	2,470	3,048	3,948	5,125	6,960	7,710	8,465	9,275	10,150	10,825	
2522	1,718	2,470	3,048	3,948	5,125	6,960	7,710	8,465	9,275	10,150	10,825	
2523*	2,063	2,965	3,655	4,735	6,145	8,345	9,245	10,155	11,125	12,175	12,985	
2524	2,063	2,965	3,655	4,735	6,145	8,345	9,245	10,155	11,125	12,175	12,985	
2525*	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2526	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2527	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2528	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2529	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2530	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2531	2,395	3,445	4,255	5,515	7,165	9,735	10,785	11,840	12,970	14,195	15,140	
2532*	3,525	4,325	5,375	6,700	8,325	10,750	12,825	14,900	16,700	18,300	20,025	
2533*	3,975	4,895	6,110	7,585	9,405	11,640	13,850	16,940	19,535	21,800	24,825	
2534	3,975	4,895	6,110	7,585	9,405	11,640	13,850	16,940	19,535	21,800	24,825	
2535*	4,675	5,935	7,480	9,190	11,355	14,090	17,165	20,900	25,025	29,960	34,240	
2536	4,675	5,935	7,480	9,190	11,355	14,090	17,165	20,900	25,025	29,960	34,240	
2537	4,675	5,935	7,480	9,190	11,355	14,090	17,165	20,900	25,025	29,960	34,240	
2538*	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2539	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2540	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2541	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2542	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2543	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2544	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2545	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2546	5,680	6,795	9,585	11,770	14,390	17,780	21,745	29,485	32,785	39,250	43,440	50,605
2547*	5,855	7,005	9,880	12,130	14,830	18,320	22,405	30,375	33,770	40,435	44,390	52,130

หมายเหตุ * ปีที่มีการเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

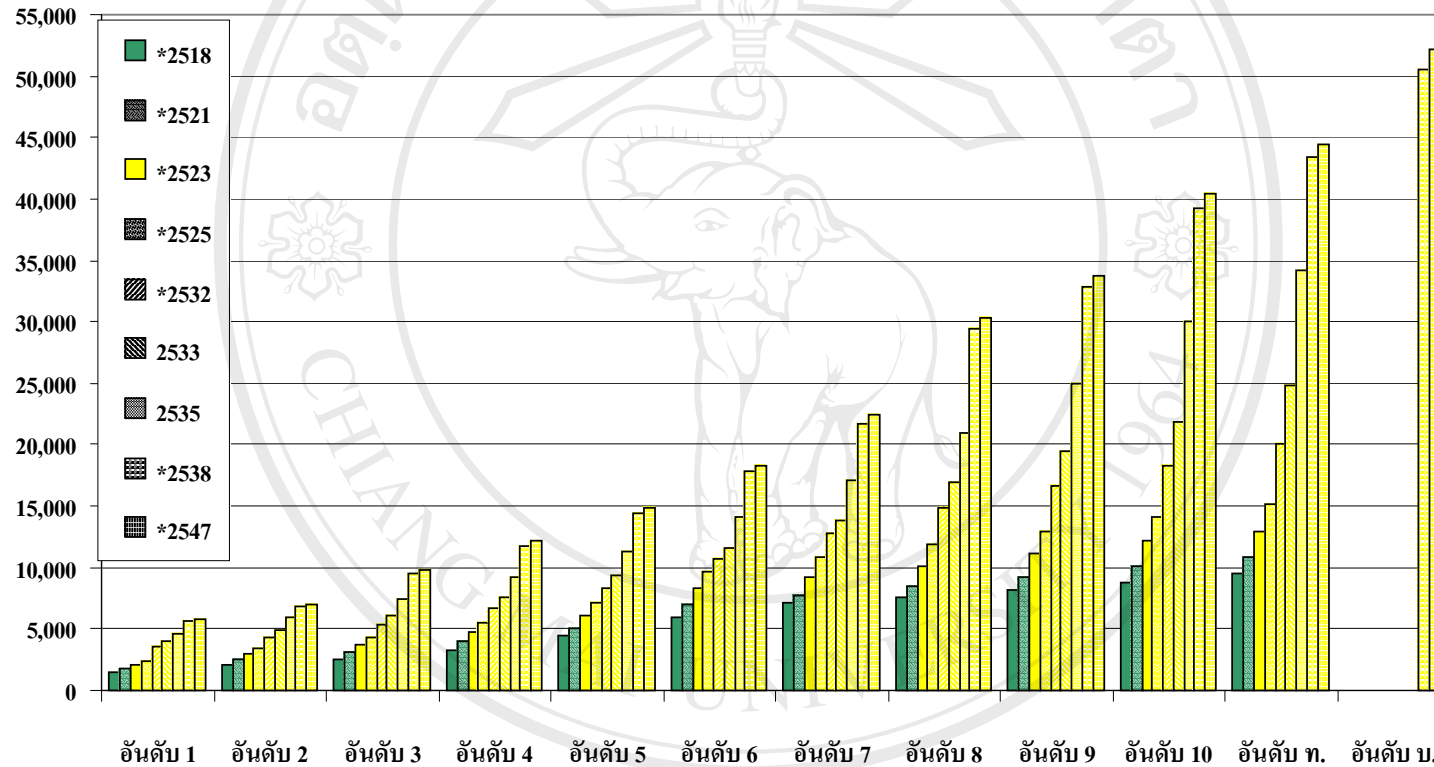
ตาราง 4.6 เปรียบเทียบอัตราร้อยละของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ.2518-2547 ที่มีการเปลี่ยนแปลง

พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการ																					
	อัตราเพิ่มคิดเป็น %																					
	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		อันดับ 4		อันดับ 5		อันดับ 6		อันดับ 7		อันดับ 8		อันดับ 9		อันดับ 10		อันดับ ท.11	
2518	100.0%		100.0%		100.0%		100.0%		100.0%		100.0%		100.0%		100.0%		100.0%		100.0%		100.0%	
2521	120.6%	20.6%	121.8%	21.8%	117.9%	17.9%	120.2%	20.2%	116.0%	16.0%	118.5%	18.5%	109.2%	9.2%	111.2%	11.2%	113.2%	13.2%	115.1%	15.1%	114.1%	14.1%
2523	144.8%	24.2%	146.2%	24.4%	141.4%	23.5%	144.2%	24.0%	139.0%	23.1%	142.1%	23.6%	130.9%	21.7%	133.4%	22.2%	135.8%	22.6%	138.0%	23.0%	136.9%	22.8%
2525	168.1%	23.3%	169.9%	23.7%	164.6%	23.2%	168.0%	23.8%	162.1%	23.1%	165.8%	23.7%	152.7%	21.8%	155.6%	22.1%	158.3%	22.5%	160.9%	22.9%	159.6%	22.7%
2532	247.4%	79.3%	213.3%	43.4%	207.9%	43.3%	204.1%	36.1%	188.3%	26.2%	183.0%	17.3%	181.6%	28.9%	195.8%	40.2%	203.8%	45.5%	207.5%	46.5%	211.1%	51.5%
2533	278.9%	31.6%	241.4%	28.1%	236.4%	28.4%	231.0%	27.0%	212.8%	24.4%	198.2%	15.2%	196.1%	14.5%	222.6%	26.8%	238.4%	34.6%	247.2%	39.7%	261.6%	50.6%
2535	328.1%	49.1%	292.7%	51.3%	289.4%	53.0%	279.9%	48.9%	256.9%	44.1%	239.9%	41.7%	243.0%	46.9%	274.6%	52.0%	305.4%	67.0%	339.7%	92.5%	360.9%	99.2%
2538	398.6%	70.5%	335.1%	42.4%	370.8%	81.4%	358.5%	78.6%	325.6%	68.7%	302.7%	62.8%	307.9%	64.8%	387.5%	112.8%	400.1%	94.7%	445.0%	105.3%	457.8%	97.0%
2547	410.9%	12.3%	345.4%	10.4%	382.2%	11.4%	369.5%	11.0%	335.5%	10.0%	311.9%	9.2%	317.2%	9.3%	399.1%	11.7%	412.1%	12.0%	458.4%	13.4%	467.9%	10.0%

หมายเหตุ

การคำนวณอัตราเพิ่มเป็นร้อยละ โดยใช้ปี พ.ศ.2518 เป็นปีฐาน

เงินเดือน (บาท) .

11

11

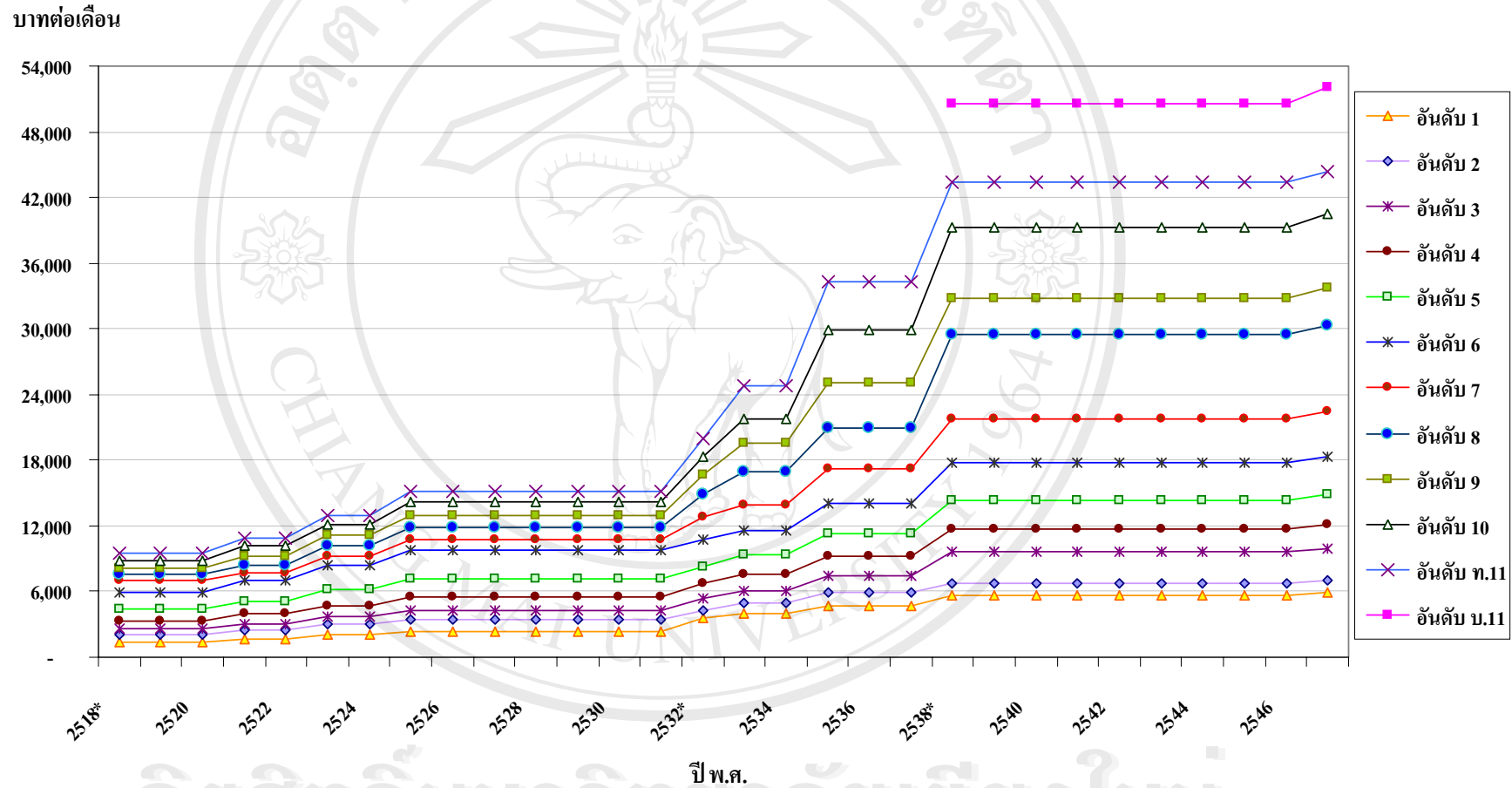
ระดับของข้าราชการ .

แผนภูมิ 4.2 เปรียบเทียบอัตราเงินเดือนแต่ละอันดับตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของ

ข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2518 - 2547 ที่มีการเปลี่ยนแปลง

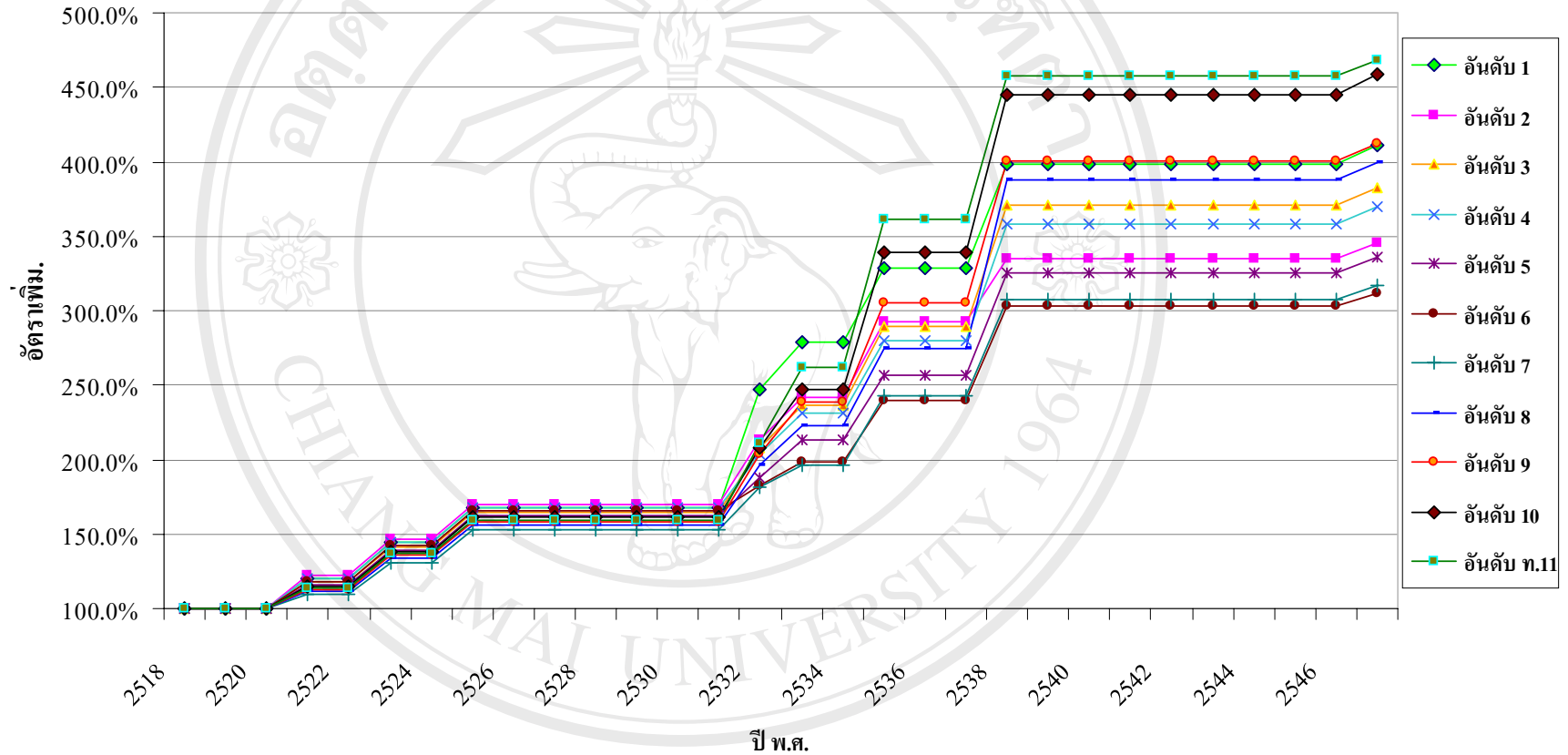
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

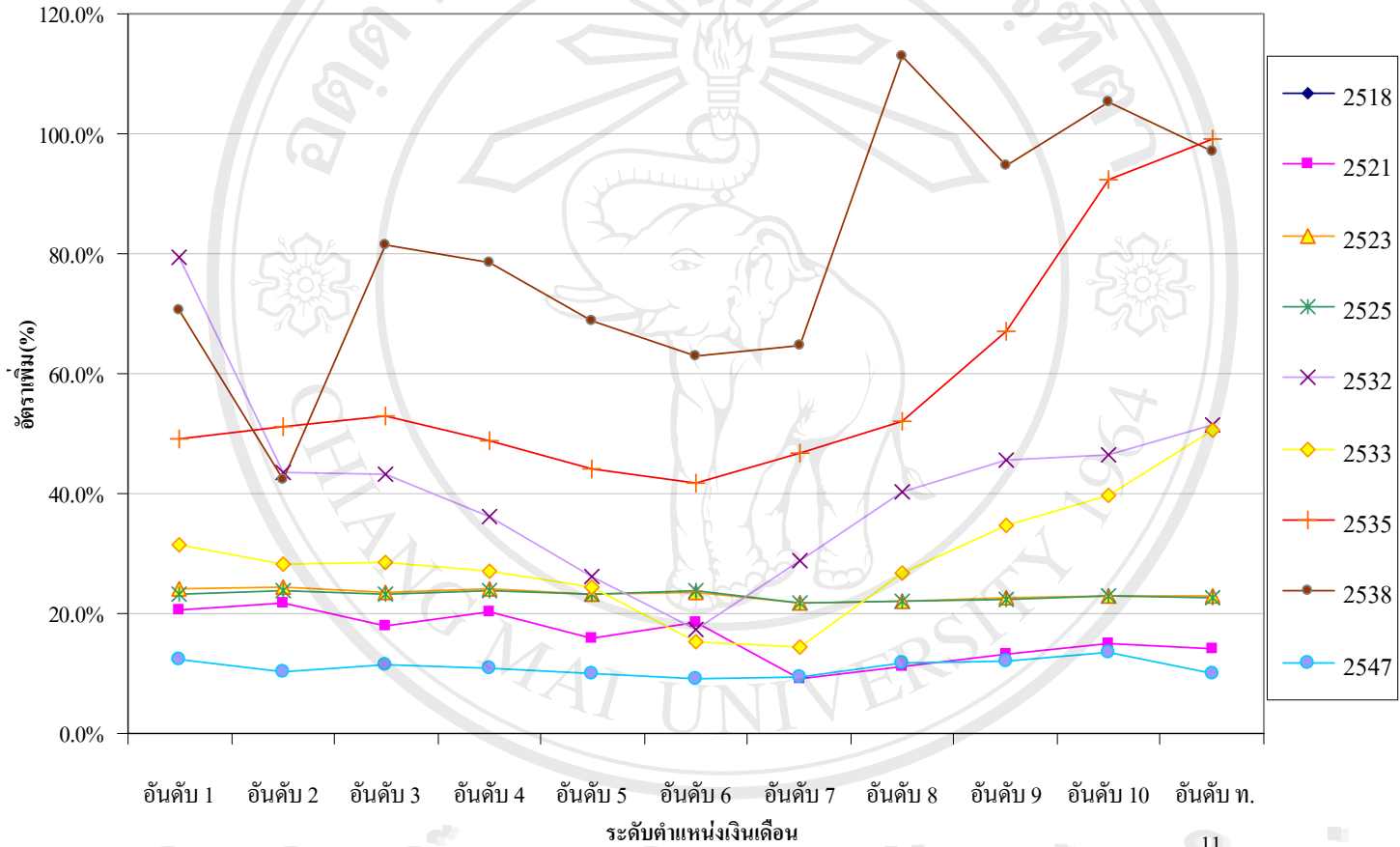
แผนภูมิ 4.3 แนวโน้มอัตราเงินเดือนแต่ละอันดับที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2518 - 2547

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนภูมิ 4.4 แนวโน้มอัตราเพิ่มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ.2518-2547

แผนภูมิ 4.5 เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนช่วงปี พ.ศ.2518-2547 ปี
ที่มีการเปลี่ยนแปลง(ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน)

4.2 การเปรียบเทียบแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการไทยกับดัชนีราคาผู้บริโภคอัตราเงินเฟ้อ

การศึกษาแนวโน้มของเงินเดือนของข้าราชการไทยกับดัชนีราคาผู้บริโภคหรืออัตราเงินเฟ้อ นั้น ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 เนื่องจากโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนก่อนปี พ.ศ. 2518 มีลักษณะโครงสร้างที่ค่อนข้างแตกต่างกันทำให้ยากแก่การศึกษาเปรียบเทียบ ในการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มครั้งนี้จะใช้อัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนแต่ละอันดับขั้นเงินเดือนเป็นตัวแทนของอัตราเงินเดือนในแต่ละอันดับขั้นเงินเดือนนำมาเปรียบเทียบกับดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) และอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งอัตราเงินเฟ้อนั้นได้จากการนำดัชนีราคาผู้บริโภคมาเป็นฐานในการคำนวณ

ปราณี ทินกร และฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์ ได้ทำการศึกษาก่อนหน้านี้ในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งได้ศึกษาแนวโน้มของเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2518-2538 ได้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนข้าราชการที่จุดกลาง(Midpoint)ของแต่ละระดับตามบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในช่วงปี พ.ศ. 2518-2538 และอำนาจการซื้อที่แท้จริงของเงินเดือนข้าราชการโดยใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ปีฐาน พ.ศ. 2519 ซึ่งพบว่ามูลค่าแท้จริงของเงินเดือนข้าราชการทุกระดับมีแนวโน้มลดลงช่วงปี พ.ศ. 2518-2531 การปรับอัตราเงินเดือนในบัญชีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมามีลักษณะค่อนข้างกระโดด และมีการปรับถี่ขึ้นกว่าช่วงแรก ดังนั้น จึงทำให้มูลค่าแท้จริงของเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับต่างๆ ปรับตัวสูงขึ้นบ้าง(ปราณี ทินกร, 2539 : หน้า 3-19)

จากการศึกษาของปราณี ทินกรและคณะ ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มของเงินเดือนของข้าราชการไทยกับราคาผู้บริโภคหรืออัตราเงินเฟ้อ โดยได้ทำการศึกษาช่วงเวลา ปี พ.ศ. 2518-2547 รวม 30 ปี แบ่งการศึกษาเปรียบเทียบออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ การเปรียบเทียบแนวโน้มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ข้าราชการพลเรือนเปรียบเทียบกับดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราเงินเฟ้อ และอัตราเพิ่มของภาวะเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 โดยใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ปีฐาน พ.ศ. 2518 เพื่อให้เห็นภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงของบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน 30 ปีย้อนหลัง เปรียบเทียบกับอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ และศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ข้าราชการพลเรือน กับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2547 โดยใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ปีฐาน พ.ศ. 2538 เพื่อให้ภาพชัดเจนของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริง ช่วง 10 ปี ที่ไม่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนและเปรียบเทียบเมื่อมีการปรับเพิ่ม

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2547 ในอัตราร้อยละ 3 ของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2538

ผลการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มของเงินเดือนของข้าราชการไทยกับราคาผู้บริโภคหรืออัตราเงินเฟ้อดัชนี มีดังนี้

4.2.1 การเปรียบเทียบแนวโน้มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ข้าราชการพลเรือน ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราเงินเฟ้อ และอัตราเพิ่มของภาวะเงินเฟ้อ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์แนวโน้มช่วง พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน และช่วง พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2547 กำหนดให้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

4.2.1.1 การวิเคราะห์แนวโน้มช่วง พ.ศ. 2518-2547 โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน

การวิเคราะห์แนวโน้มอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) และภาวะเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 รวม 30 ปี โดยกำหนดให้ข้อมูลปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน แล้วนำเอาค่ากลางของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนนำมาปรับเป็นหน่วยเดียวกับดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) และอัตราเงินเฟ้อ เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้ ซึ่งแสดงในตาราง 4.7-4.8 และแผนภูมิ 4.6

ตาราง 4.7 แสดงถึงอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน อัตราร้อยละของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน และดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) ช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 ซึ่งได้มีการปรับอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนให้เป็นอัตราส่วนร้อยละ เพื่อให้เป็นหน่วยเดียวกับดัชนีราคาผู้บริโภค ในการเปรียบเทียบนี้ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐานในการศึกษาเปรียบเทียบช่วงเวลาปี พ.ศ. 2518-2547 แต่ในการเปรียบเทียบครั้งนี้จะมีการเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนอันดับ 11 บ. เนื่องจากเพิ่งมีการกำหนดอันดับขั้นเงินเดือนในปี พ.ศ. 2538 จึงไม่มีฐานในการนำมาคำนวณปรับเป็นอัตราร้อยละ ทำให้ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบได้ จากตาราง 4.7 พบว่าอัตราร้อยละของเงินเดือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นบางช่วงเวลา บางช่วงเวลาจะคงที่ แต่ดัชนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีในอัตราที่ไม่เท่ากัน

ตาราง 4.8 แสดงถึงอัตราเพิ่มของอัตราร้อยละของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับภาวะเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 โดยนำเอาอัตราเพิ่มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนที่ปรับฐานเป็นอัตราส่วน

ร้อยละ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับอัตราเงินเฟ้อและอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 โดยใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐานของการเปรียบเทียบทั้งหมด ซึ่งภาวะเงินเฟ้อนั้นได้จากการคำนวณผลต่อของดัชนีราคาผู้บริโภค — เมื่อได้อัตราเงินเฟ้อในแต่ละปีแล้วจึงนำมาคำนวณอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ ในการเปรียบเทียบครั้งนี้จะมีการเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนอันดับ 11 บ. เนื่องจากเพิ่งมีการกำหนดอันดับขึ้นเงินเดือนในปี พ.ศ. 2538 จึงไม่มีฐานในการนำมาคำนวณปรับเป็นอัตราร้อยละ ทำให้ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบได้ ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบโดยรวมจะพบว่าสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ อัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่มีลักษณะแนวโน้มต่ำกว่าหรือสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อในช่วงระยะเวลาต่อเนื่องไปมากกว่าหนึ่งปี และอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่มีลักษณะแนวโน้มต่ำกว่าหรือสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อเป็นบางปี ตามแผนภูมิ 4.6

ลักษณะที่หนึ่ง คือ อัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่มีลักษณะแนวโน้มต่ำกว่าหรือสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อเป็นช่วงระยะเวลาต่อเนื่องไปมากกว่าหนึ่งปี ได้แก่ ในช่วงปี พ.ศ. 2518-2531 อัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนทุกอันดับขึ้นเงินเดือนมีแนวโน้มต่ำกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2532-2547 แนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของขึ้นเงินเดือนอันดับ 1 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533-2547 แนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของขึ้นเงินเดือนอันดับ 11 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2535-2547 แนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของขึ้นเงินเดือนอันดับ 9 และอันดับ 10 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2535-2539 แนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของขึ้นเงินเดือนอันดับ 2 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2538-2544 แนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของขึ้นเงินเดือนอันดับ 8 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ และช่วงปี พ.ศ. 2538-2539 แนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของขึ้นเงินเดือนอันดับ 5 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ

นอกจากนั้นแล้วยังมีอันดับขึ้นเงินเดือนอีก 2 อันดับ ที่มีแนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ขึ้นเงินเดือนอันดับ 3 มีช่วงปี พ.ศ. 2535-2536 และช่วงปี พ.ศ. 2538-2541 ที่มีแนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ และขึ้นเงินเดือนอันดับ 4 มีช่วงปี พ.ศ. 2535-2536 และช่วงปี พ.ศ. 2538-2540 ที่แนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ

ลักษณะที่สอง คือ อัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่มีลักษณะแนวโน้มต่ำกว่าหรือสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อเป็นบางปี ได้แก่ อัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของชั้นเงินเดือนอันดับ 10 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อ ในช่วงปี พ.ศ. 2535-2547 แล้ว ในปี พ.ศ. 2533 อัตราเพิ่มของเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่ออีกหนึ่งปี และอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของชั้นเงินเดือนอันดับ 8 สูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อ ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2544 แล้วยังมีอัตราเพิ่มของเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่ออีกหนึ่งปี คือ ปี พ.ศ. 2535

นอกเหนือจากที่ได้อธิบายข้างต้นแล้วจะเป็นช่วงปีหรือปีที่อัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน โดยเฉพาะอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของชั้นเงินเดือนอันดับ 6 และอันดับ 7 ตลอดช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2518-2547 รวม 30 ปี อัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นเป็นข้อสังเกตของผู้วิจัยที่วิเคราะห์เส้นแนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อจาก แผนภูมิ 4.7 - 4.22

ตาราง 4.7									
เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ช่วงปี พ.ศ.2518-2547									
พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการ								ดัชนี ราคา
	อันดับ 1(บาท,%)		อันดับ 2(บาท,%)		อันดับ 3(บาท,%)		อันดับ 4(บาท,%)		
*2518	1,425	100.0	2,028	100.0	2,585	100.0	3,283	100.0	100.0
2519	1,425	100.0	2,028	100.0	2,585	100.0	3,283	100.0	104.2
2520	1,425	100.0	2,028	100.0	2,585	100.0	3,283	100.0	112.1
*2521	1,718	120.6	2,470	121.8	3,048	117.9	3,948	120.2	120.9
2522	1,718	120.6	2,470	121.8	3,048	117.9	3,948	120.3	132.9
*2523	2,063	144.8	2,965	146.2	3,655	141.4	4,735	144.2	159.1
2524	2,063	144.8	2,965	146.2	3,655	141.4	4,735	144.2	179.3
*2525	2,395	168.1	3,445	169.9	4,255	164.6	5,515	168.0	188.6
2526	2,395	168.1	3,445	169.9	4,255	164.6	5,515	168.0	195.7
2527	2,395	168.1	3,445	169.9	4,255	164.6	5,515	168.0	197.4
2528	2,395	168.1	3,445	169.9	4,255	164.6	5,515	168.0	202.2
2529	2,395	168.1	3,445	169.9	4,255	164.6	5,515	168.0	205.9
2530	2,395	168.1	3,445	169.9	4,255	164.6	5,515	168.0	211.0
2531	2,395	168.1	3,445	169.9	4,255	164.6	5,515	168.0	219.2
*2532	3,525	247.4	4,325	213.3	5,375	207.9	6,700	204.1	230.8
*2533	3,975	278.9	4,895	241.4	6,110	236.4	7,585	231.0	244.7
2534	3,975	278.9	4,895	241.4	6,110	236.4	7,585	231.0	258.6
*2535	4,675	328.1	5,935	292.7	7,480	289.4	9,190	279.9	269.4
2536	4,675	328.1	5,935	292.7	7,480	289.4	9,190	279.9	278.2
2537	4,675	328.1	5,935	292.7	7,480	289.4	9,190	279.9	292.2
*2538	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	309.3
2539	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	324.0
2540	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	345.3
2541	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	373.3
2542	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	374.4
2543	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	380.4
2544	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	386.4
2545	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	389.0
2546	5,680	398.6	6,795	335.1	9,585	370.8	11,770	358.5	396.1
*2547	5,855	410.9	7,005	345.4	9,880	382.2	12,130	369.5	404.3

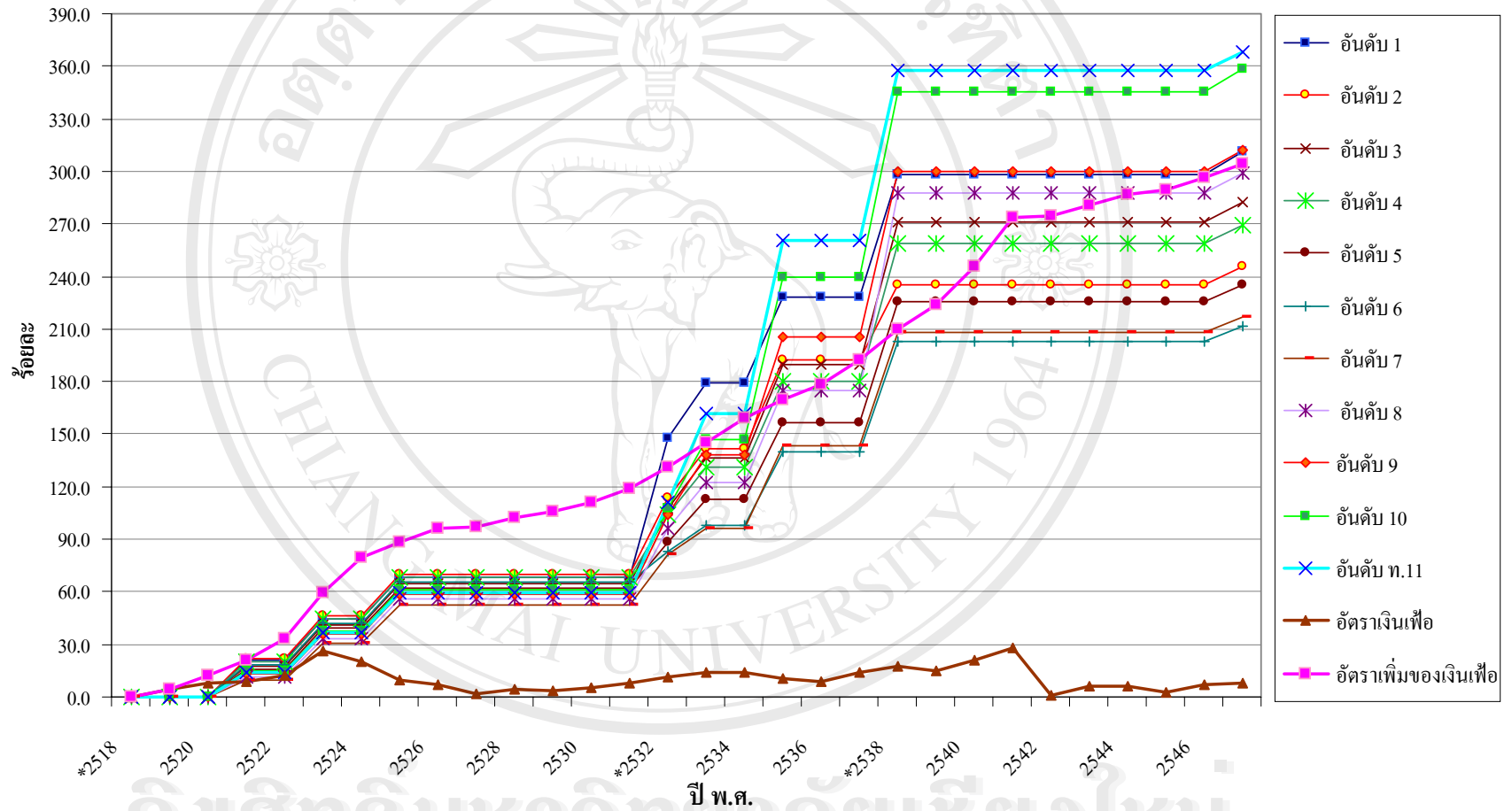
พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการ								ดัชนี ราคา
	อันดับ 5(บาท,%)		อันดับ 6(บาท,%)		อันดับ 7(บาท,%)		อันดับ 8(บาท,%)		
*2518	4,420	100.0	5,873	100.0	7,063	100.0	7,610	100.0	100.0
2519	4,420	100.0	5,873	100.0	7,063	100.0	7,610	100.0	104.2
2520	4,420	100.0	5,873	100.0	7,063	100.0	7,610	100.0	112.1
*2521	5,125	116.0	6,960	118.5	7,710	109.2	8,465	111.2	120.9
2522	5,125	116.0	6,960	118.5	7,710	109.2	8,465	111.2	132.9
*2523	6,145	139.0	8,345	142.1	9,245	130.9	10,155	133.4	159.1
2524	6,145	139.0	8,345	142.1	9,245	130.9	10,155	133.4	179.3
*2525	7,165	162.1	9,735	165.8	10,785	152.7	11,840	155.6	188.6
2526	7,165	162.1	9,735	165.8	10,785	152.7	11,840	155.6	195.7
2527	7,165	162.1	9,735	165.8	10,785	152.7	11,840	155.6	197.4
2528	7,165	162.1	9,735	165.8	10,785	152.7	11,840	155.6	202.2
2529	7,165	162.1	9,735	165.8	10,785	152.7	11,840	155.6	205.9
2530	7,165	162.1	9,735	165.8	10,785	152.7	11,840	155.6	211.0
2531	7,165	162.1	9,735	165.8	10,785	152.7	11,840	155.6	219.2
*2532	8,325	188.3	10,750	183.0	12,825	181.6	14,900	195.8	230.8
*2533	9,405	212.8	11,640	198.2	13,850	196.1	16,940	222.6	244.7
2534	9,405	212.8	11,640	198.2	13,850	196.1	16,940	222.6	258.6
*2535	11,355	256.9	14,090	239.9	17,165	243.0	20,900	274.6	269.4
2536	11,355	256.9	14,090	239.9	17,165	243.0	20,900	274.6	278.2
2537	11,355	256.9	14,090	239.9	17,165	243.0	20,900	274.6	292.2
*2538	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	309.3
2539	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	324.0
2540	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	345.3
2541	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	373.3
2542	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	374.4
2543	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	380.4
2544	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	386.4
2545	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	389.0
2546	14,390	325.6	17,780	302.7	21,745	307.9	29,485	387.5	396.1
*2547	14,830	335.5	18,320	311.9	22,405	317.2	30,375	399.1	404.3

พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการ								ดัชนี ราคา
	อันดับ 9(บาท,%)		อันดับ 10(บาท,%)		อันดับ ท.11(บาท,%)		อันดับ บ.11(บาท,%)		
*2518	8,195	100.0	8,820	100.0	9,488	100.0			100.0
2519	8,195	100.0	8,820	100.0	9,488	100.0			104.2
2520	8,195	100.0	8,820	100.0	9,488	100.0			112.1
*2521	9,275	113.2	10,150	115.1	10,825	114.1			120.9
2522	9,275	113.2	10,150	115.1	10,825	114.1			132.9
*2523	11,125	135.8	12,175	138.0	12,985	136.9			159.1
2524	11,125	135.8	12,175	138.0	12,985	136.9			179.3
*2525	12,970	158.3	14,195	160.9	15,140	159.6			188.6
2526	12,970	158.3	14,195	160.9	15,140	159.6			195.7
2527	12,970	158.3	14,195	160.9	15,140	159.6			197.4
2528	12,970	158.3	14,195	160.9	15,140	159.6			202.2
2529	12,970	158.3	14,195	160.9	15,140	159.6			205.9
2530	12,970	158.3	14,195	160.9	15,140	159.6			211.0
2531	12,970	158.3	14,195	160.9	15,140	159.6			219.2
*2532	16,700	203.8	18,300	207.5	20,025	211.1			230.8
*2533	19,535	238.4	21,800	247.2	24,825	261.6			244.7
2534	19,535	238.4	21,800	247.2	24,825	261.6			258.6
*2535	25,025	305.4	29,960	339.7	34,240	360.9			269.4
2536	25,025	305.4	29,960	339.7	34,240	360.9			278.2
2537	25,025	305.4	29,960	339.7	34,240	360.9			292.2
*2538	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		309.3
2539	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		324.0
2540	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		345.3
2541	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		373.3
2542	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		374.4
2543	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		380.4
2544	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		386.4
2545	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		389.0
2546	32,785	400.1	39,250	445.0	43,440	457.8	50,605		396.1
*2547	33,770	412.1	40,435	458.4	44,390	467.9	52,130		404.3
หมายเหตุ	การคำนวณอัตราเพิ่มเป็นร้อยละโดยใช้ปี พ.ศ.2518 เป็นปีฐาน								
	* หมายถึงปีที่มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน								

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเพื่อและอัตราเพิ่มของเงินเพื่อ ช่วงปี พ.ศ.2518-2547

พ.ศ.	อัตราเงิน เพื่อ	อัตรา เพิ่มของ เงินเพื่อ	เงินเดือนข้าราชการพลเรือน												
			อัตราเพิ่มคิดเป็นร้อยละ												
			อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		อันดับ 4		อันดับ 5		อันดับ 6		
*2518	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2519	4.2	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2520	7.9	12.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
*2521	8.9	21	20.6	20.6	21.8	21.8	17.9	17.9	20.2	20.2	16.0	16.0	18.5	18.5	
2522	12.0	33	20.6	-	21.8	-	17.9	-	20.3	-	16.0	-	18.5	-	
*2523	26.1	59.1	44.8	24.2	46.2	24.4	41.4	23.5	44.2	24.0	39.0	23.1	42.1	23.6	
2524	20.2	79.3	44.8	-	46.2	-	41.4	-	44.2	-	39.0	-	42.1	-	
*2525	9.4	88.7	68.1	23.3	69.9	23.7	64.6	23.2	68.0	23.8	62.1	23.1	65.8	23.7	
2526	7.1	95.8	68.1	-	69.9	-	64.6	-	68.0	-	62.1	-	65.8	-	
2527	1.7	97.5	68.1	-	69.9	-	64.6	-	68.0	-	62.1	-	65.8	-	
2528	4.8	102.3	68.1	-	69.9	-	64.6	-	68.0	-	62.1	-	65.8	-	
2529	3.7	106	68.1	-	69.9	-	64.6	-	68.0	-	62.1	-	65.8	-	
2530	5.1	111.1	68.1	-	69.9	-	64.6	-	68.0	-	62.1	-	65.8	-	
2531	8.1	119.2	68.1	-	69.9	-	64.6	-	68.0	-	62.1	-	65.8	-	
*2532	11.7	130.9	147.4	79.3	113.3	43.4	107.9	43.3	104.1	36.1	88.3	26.2	83.0	17.3	
*2533	13.9	144.8	178.9	31.6	141.4	28.1	136.4	28.4	131.0	27.0	112.8	24.4	98.2	15.2	
2534	14.0	158.8	178.9	-	141.4	-	136.4	-	131.0	-	112.8	-	98.2	-	
2535	10.7	169.5	228.1	49.1	192.7	51.3	189.4	53.0	179.9	48.9	156.9	44.1	139.9	41.7	
2536	8.9	178.4	228.1	-	192.7	-	189.4	-	179.9	-	156.9	-	139.9	-	
2537	14.0	192.4	228.1	-	192.7	-	189.4	-	179.9	-	156.9	-	139.9	-	
*2538	17.1	209.5	298.6	70.5	235.1	42.4	270.8	81.4	258.5	78.6	225.6	68.7	202.7	62.8	
2539	14.7	224.2	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
2540	21.3	245.5	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
2541	28.0	273.5	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
2542	1.1	274.6	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
2543	6.0	280.6	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
2544	6.0	286.6	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
2545	2.6	289.2	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
2546	7.1	296.3	298.6	-	235.1	-	270.8	-	258.5	-	225.6	-	202.7	-	
*2547	8.2	304.5	310.9	12.3	245.4	10.4	282.2	11.4	269.5	11.0	235.5	10.0	211.9	9.2	

พ.ศ.	อัตราเงิน เพื่อ	อัตรา เพิ่มของ เงินเพื่อ	เงินเดือนข้าราชการพลเรือน									
			อัตราเพิ่มคิดเป็นร้อยละ									
			อันดับ 7		อันดับ 8		อันดับ 9		อันดับ 10		อันดับ ท.11	
*2518	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2519	4.2	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2520	7.9	12.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
*2521	8.9	21	9.2	9.2	11.2	11.2	13.2	13.2	15.1	15.1	14.1	14.1
2522	12.0	33	9.2	-	11.2	-	13.2	-	15.1	-	14.1	-
*2523	26.1	59.1	30.9	21.7	33.4	22.2	35.8	22.6	38.0	23.0	36.9	22.8
2524	20.2	79.3	30.9	-	33.4	-	35.8	-	38.0	-	36.9	-
*2525	9.4	88.7	52.7	21.8	55.6	22.1	58.3	22.5	60.9	22.9	59.6	22.7
2526	7.1	95.8	52.7	-	55.6	-	58.3	-	60.9	-	59.6	-
2527	1.7	97.5	52.7	-	55.6	-	58.3	-	60.9	-	59.6	-
2528	4.8	102.3	52.7	-	55.6	-	58.3	-	60.9	-	59.6	-
2529	3.7	106	52.7	-	55.6	-	58.3	-	60.9	-	59.6	-
2530	5.1	111.1	52.7	-	55.6	-	58.3	-	60.9	-	59.6	-
2531	8.1	119.2	52.7	-	55.6	-	58.3	-	60.9	-	59.6	-
*2532	11.7	130.9	81.6	28.9	95.8	40.2	103.8	45.5	107.5	46.5	111.1	51.5
*2533	13.9	144.8	96.1	14.5	122.6	26.8	138.4	34.6	147.2	39.7	161.6	50.6
2534	14.0	158.8	96.1	-	122.6	-	138.4	-	147.2	-	161.6	-
2535	10.7	169.5	143.0	46.9	174.6	52.0	205.4	67.0	239.7	92.5	260.9	99.2
2536	8.9	178.4	143.0	-	174.6	-	205.4	-	239.7	-	260.9	-
2537	14.0	192.4	143.0	-	174.6	-	205.4	-	239.7	-	260.9	-
*2538	17.1	209.5	207.9	64.8	287.5	112.8	300.1	94.7	345.0	105.3	357.8	97.0
2539	14.7	224.2	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
2540	21.3	245.5	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
2541	28.0	273.5	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
2542	1.1	274.6	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
2543	6.0	280.6	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
2544	6.0	286.6	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
2545	2.6	289.2	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
2546	7.1	296.3	207.9	-	287.5	-	300.1	-	345.0	-	357.8	-
*2547	8.2	304.5	217.2	9.3	299.1	11.7	312.1	12.0	358.4	13.4	367.9	10.0
หมายเหตุ	การคำนวณอัตราเพิ่มเป็นร้อยละ โดยใช้ปี พ.ศ.2518 เป็นปีฐาน											
	* หมายถึงปีที่มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน											

แผนภูมิ 4.6 เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของเงินเดือนชำระการพลเรือนกับภาวะเงินเฟ้อช่วงปี พ.ศ.2518-2547

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.1.2 การวิเคราะห์แนวโน้มช่วง พ.ศ. 2538-2547 โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

การวิเคราะห์แนวโน้มอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) และภาวะเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 โดยนำเอาค่ากลางของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนมาปรับให้เป็นเปอร์เซ็นต์โดยใช้ข้อมูลในปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน และนำเอาดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) มาปรับเป็นฐานปี พ.ศ. 2538 เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้ รวมระยะเวลาในการศึกษาเปรียบเทียบช่วงนี้เท่ากับ 10 ปี ซึ่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมาข้าราชการพลเรือนได้มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนเป็นครั้งแรกในรอบ 10 ปี คือพระราชกฤษฎีกาปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการ พ.ศ. 2547 โดยมีผลบังคับใช้วันที่ 1 เมษายน 2547 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนใหม่เป็นการนำเอาบัญชีอัตราเงินเดือนเดิมมาปรับเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3 แต่ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) และอัตราเงินเฟ้อในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบ โดยได้นำเสนอในลักษณะของตารางและแผนภูมิตามตาราง 4.9-10 และแผนภูมิ 4.7-4.8

ตาราง 4.9 แสดงการเปรียบเทียบอัตราร้อยละของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) ช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 ซึ่งในการคำนวณได้ใช้วิธีเดียวกับการเปรียบเทียบในช่วง พ.ศ. 2518-2547 กล่าวคือ ผู้วิจัยได้นำอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนมาคำนวณ โดยใช้ฐานข้อมูลบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐานในการคำนวณให้เป็นอัตราส่วนร้อยละ และได้ปรับดัชนีราคาผู้บริโภคมาปรับเป็นฐานปี พ.ศ. 2538 เช่นเดียวกับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลา 10 ปี จากตาราง 4.9 แสดงให้เห็นว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2547 อัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนคงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด คือ อัตราร้อยละ 100 ของปี พ.ศ. 2538 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2547 จึงเพิ่มขึ้นของทุกอันดับขึ้นเงินเดือนโดยเฉลี่ยคิดเป็นอัตราร้อยละ 103 ของปี พ.ศ. 2538 ในขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี โดยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี ในอัตราที่ไม่เท่ากันในแต่ละปี จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2547 ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเป็น 130.8 ของปี พ.ศ. 2538 เพิ่มขึ้นมากกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนมากถึงร้อยละ 26.2 ของปี พ.ศ. 2538

ตาราง 4.10 แสดงการเปรียบเทียบอัตราเพิ่มของอัตราร้อยละของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเฟ้อ และอัตราเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ

ช่วงปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2547 โดยใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐานในการเปรียบเทียบทั้งหมด จากตาราง 4.10 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2538-2546 อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนไม่มีการเพิ่มขึ้นเลย มีเพียงปี พ.ศ. 2547 ที่มีการเพิ่มขึ้นจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 3 ของปี พ.ศ. 2538 แต่ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อเพิ่มขึ้นทุกปี ในอัตราที่ไม่เท่ากัน จากการศึกษาพบว่าในปี พ.ศ. 2541 อัตราเงินเพื่อเท่ากับ 9.1 ของปี พ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นอัตราเงินเพื่อสูงที่สุดในรอบ 10 ปี ทั้งนี้เนื่องจากในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ มีการลอยตัวค่าเงินบาททำราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากค่าเงินบาทอ่อนตัว ราคาสินค้าจึงสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่ต้องใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศหรือสินค้านำเข้า และต่อมาในปีถัดมา คือ ปี พ.ศ. 2542 อัตราเงินเพื่อเท่ากับ 0.4 ของปี พ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นอัตราเงินเพื่อต่ำสุดในรอบ 10 ปี เป็นผลมาจากการควบคุมอัตราเงินเพื่อของนโยบายภาครัฐประกอบวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมาทำให้ประชาชนไม่กล้าใช้เงิน แต่อย่างไรก็ตามอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อยังคงมีทิศทางเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2547 อัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อคิดเป็นร้อยละ 30.8 ของปี พ.ศ. 2538 ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิ 4.7 ที่แสดงให้เห็นความแตกต่างของอัตราเพิ่มของอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือน อัตราเงินเพื่อ และอัตราเพิ่มของอัตราเงินเพื่อ ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งจะเห็นความแตกต่างของอัตราเพิ่มอย่างชัดเจนของแต่ละอันดับเงินเดือน

แผนภูมิ 4.8 แสดงเส้นแนวโน้มของอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน อันดับ 1 จนถึงอันดับ 11 บ. เปรียบเทียบกับเส้นแนวโน้มของอัตราเงินเพื่อ และอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือน ช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 ซึ่งแผนภูมิแสดงให้เห็นว่าเส้นแนวโน้มของอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนทุกอันดับขั้นเงินเดือนมีลักษณะเส้นแนวโน้มไม่ต่างกันเลย ทั้งนี้เนื่องจากการบัญญัติอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2547 มาจากการปรับเพิ่มบัญญัติอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3 เท่ากันหมดทุกอันดับขั้นเงินเดือน ซึ่งจะแตกต่างจากการปรับเพิ่มบัญญัติอัตราเงินเดือนในอดีต การปรับบัญญัติอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนบางปีอาจมีการเพิ่มหรือลดขั้นเงินเดือนในบางอันดับขั้นเงินเดือน เช่น บัญญัติอัตราเงินเดือนที่ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2518 มีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 47 ขั้นเงินเดือน ต่อมาปี พ.ศ. 2521 มีการประกาศบัญญัติอัตราเงินเดือนใหม่ ซึ่งบัญญัติที่ประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2521 มีขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 53 ขั้น หรือการเพิ่มอันดับขั้นเงินเดือนใหม่ เช่น ปี พ.ศ. 2538 มีการเพิ่มอันดับขั้นเงินเดือนอีก 1 อันดับ คือ อันดับ 11 บ. หรือมีการปรับบัญญัติอัตราเงินเดือนในแต่ละอันดับขั้นเงินเดือนที่ไม่เท่ากัน เช่น ในการปรับบัญญัติอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 รัฐบาลต้องการแก้ไขปัญหาภาวะสมองไหล จึงได้พยายามที่จะปรับอัตราเงินเดือนให้สอดคล้องกับอัตราค่าจ้างของภาคเอกชน โดยปรับโครงสร้างอัตราเงินเดือนให้ข้าราชการระดับ

กลางเพิ่มขึ้นในระดับสูงกว่าข้าราชการระดับล่าง เนื่องจากมีการสำรวจพบว่าบัญชีอัตราเงินเดือน
ในปี พ.ศ. 2534 ว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการในระดับล่างมีความแตกต่างจากอัตราค่าจ้างภาคเอกชน
ไม่มากนัก ส่วนในระดับกลางจนถึงระดับบริหารอัตราค่าจ้างภาคราชการจะต่ำกว่าภาคเอกชนมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบอัตราร้อยละของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) ช่วงปี พ.ศ.2538-2547

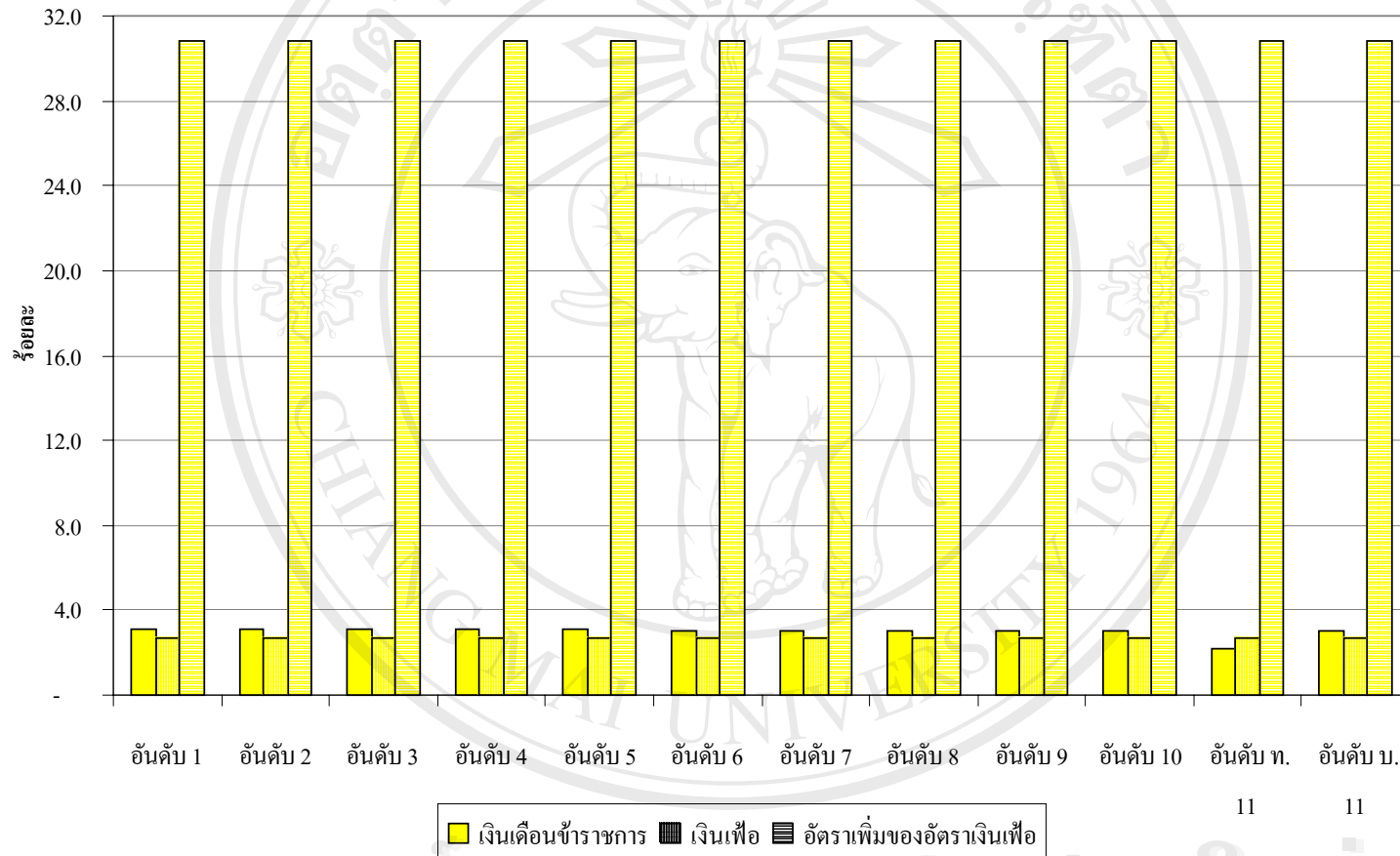
พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการ (%)												ดัชนี ราคา	
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับ 6	อันดับ 7	อันดับ 8	อันดับ 9	อันดับ 10	อันดับ 11	อันดับ บ.11		
*2538	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2539	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	105.8
2540	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	111.7
2541	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	120.8
2542	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	121.1
2543	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	123.1
2544	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	125.0
2545	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	125.8
2546	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	128.1
*2547	103.1	103.1	103.1	103.1	103.1	103.0	103.0	103.0	103.0	103.0	103.0	102.2	103.0	130.8

หมายเหตุ การคำนวณอัตราเพิ่มเป็นร้อยละโดยใช้ปี พ.ศ.2538 เป็นปีฐาน

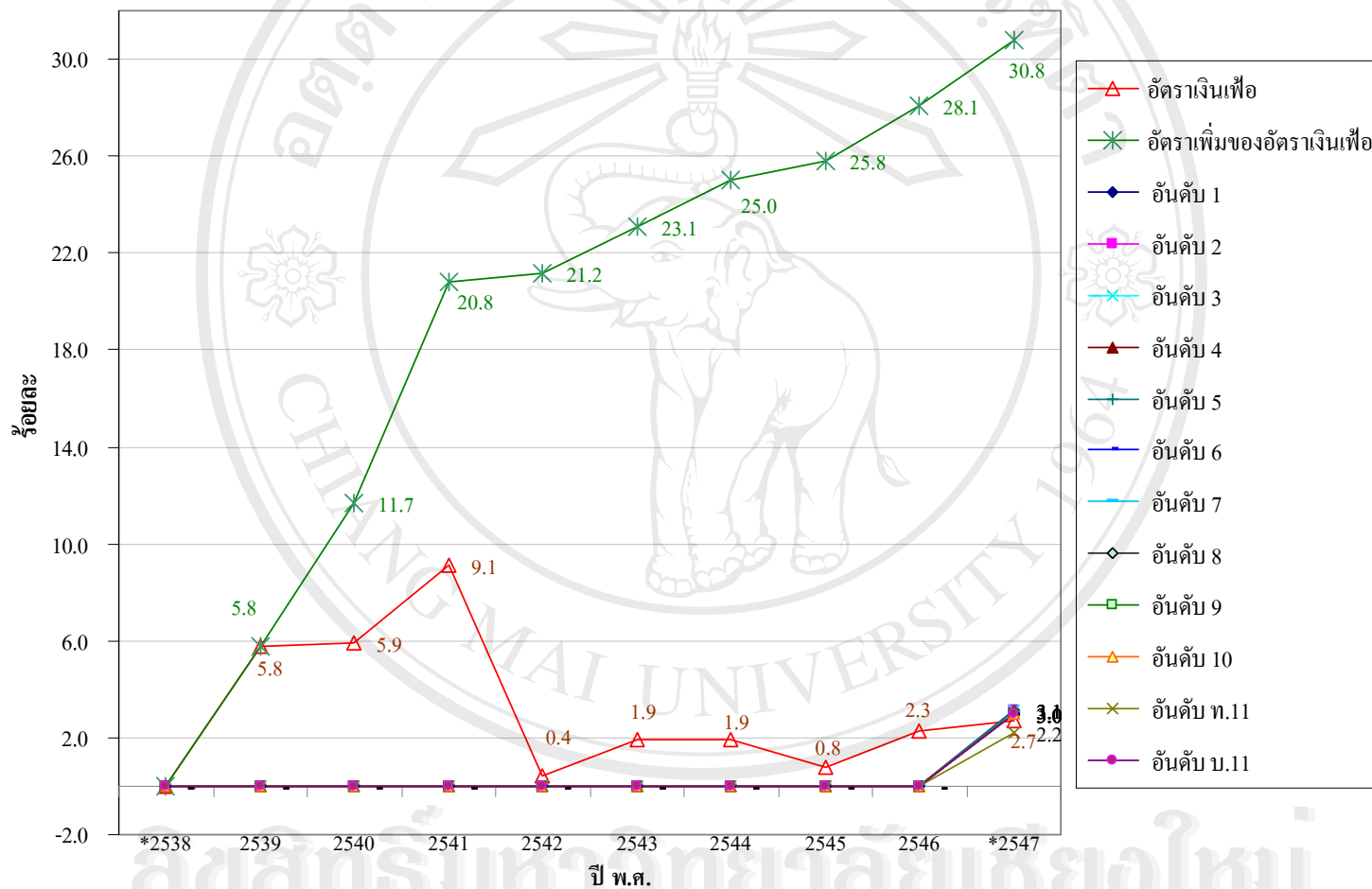
ตาราง 4.10 เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน กับภาวะเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ.2538-2547

พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการ												อัตราเงินเฟ้อ	อัตราเพิ่มของอัตราเงิน	
	อัตราเพิ่มคิดเป็นร้อยละ														
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับ 6	อันดับ 7	อันดับ 8	อันดับ 9	อันดับ 10	อันดับ ท.11	อันดับ บ.11			
*2538	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2539	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.8	5.8
2540	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.9	11.7
2541	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.1	20.8
2542	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	21.2
2543	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.9	23.1
2544	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.9	25.0
2545	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.8	25.8
2546	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.3	28.1
*2547	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.2	3.0	2.7	30.8	

หมายเหตุ การคำนวณอัตราเพิ่มเป็นร้อยละโดยใช้ปี พ.ศ.2538 เป็นปีฐาน

แผนภูมิ 4.7 เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของอัตราร้อยละของเงินเดือนที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน
กับภาวะเงินเพื่อ ปี พ.ศ.2547

แผนภูมิ 4.8 เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของเงินเดือนข้าราชการพลเรือนกับภาวะเงินเฟ้อ ช่วงปี พ.ศ.2518-2547

4.2.2 การเปรียบเทียบแนวโน้มอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริง(Real Wage) ช่วง พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547

ในการศึกษาเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงนั้น ผู้วิจัยได้นำอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนเป็นตัวแทนของอัตราเงินเดือนในแต่ละอันดับขั้นเงินเดือนเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบให้เห็นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนในแต่ละอันดับในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 ในส่วนของอัตราเงินเดือนที่แท้จริงได้จากการนำอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{Real Wage} = \frac{\text{Wage} \times 100}{\text{CPI}}$$

Real Wage = อัตราเงินเดือนที่แท้จริงข้าราชการพลเรือนที่แสดงถึงอำนาจการซื้อ

Wage = อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)

CPI = ดัชนีราคาผู้บริโภค

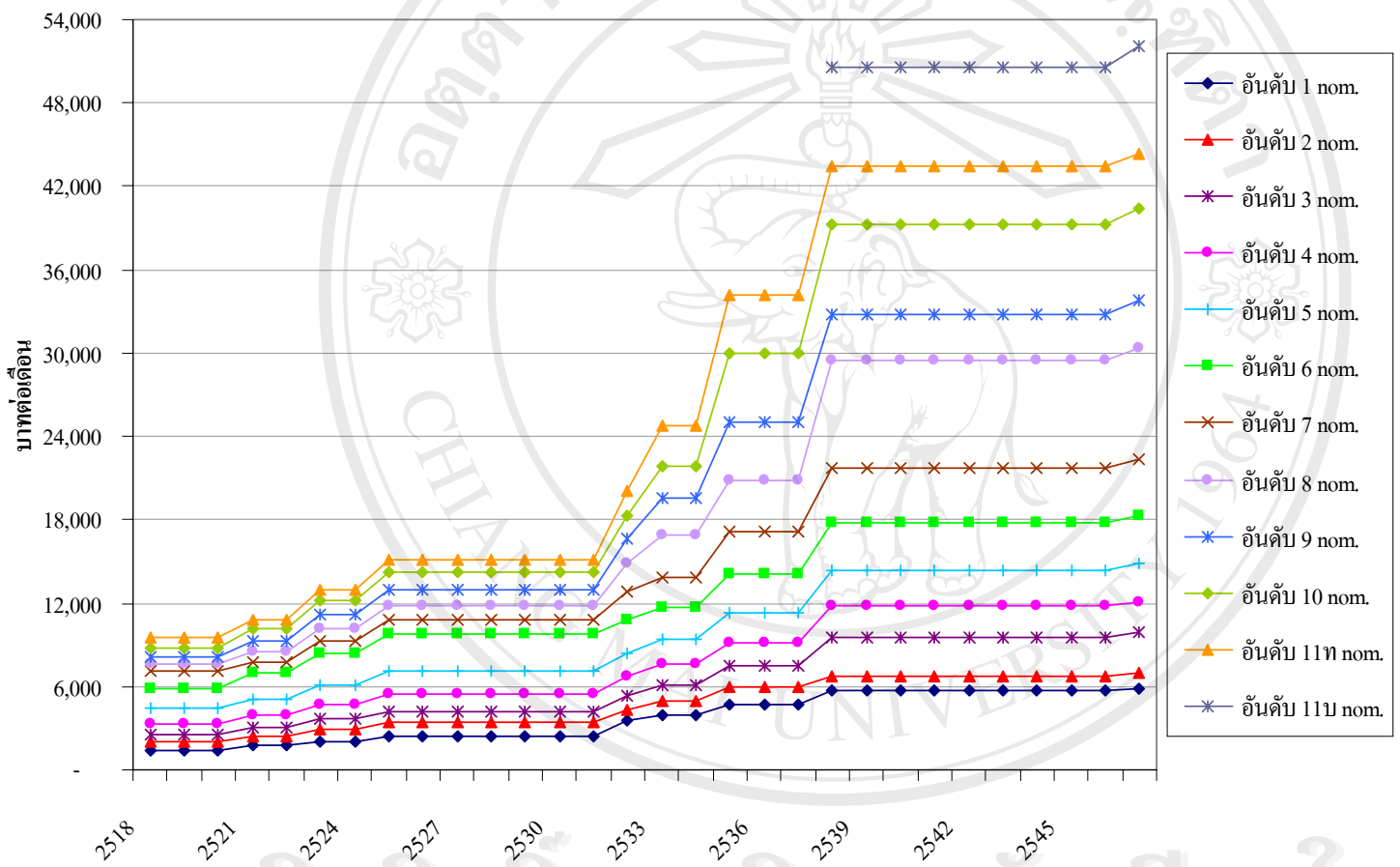
ตาราง 4.11 ตารางแสดงการเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง (Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงในขั้นเงินเดือนอันดับต่างๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 ซึ่งอัตราเงินเดือนที่แท้จริงได้จากอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง (Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนนำมาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) โดยกำหนดให้ ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน การเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนตามบัญชีกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงเป็นการแสดงอำนาจซื้อของข้าราชการพลเรือน ซึ่งจะพบว่าทุกปีดัชนีราคาผู้บริโภคจะเพิ่มขึ้นทุกปีทั้งนี้ เป็นตามภาวะเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลาทำให้ดัชนีราคาผู้บริโภคจะเพิ่มขึ้นไม่เท่ากันในแต่ละปี แต่อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาผู้บริโภคจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับอำนาจซื้อ กล่าวคือ ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นทำให้ต้องเพิ่มจำนวนเงินมากขึ้นจึงจะได้สินค้าปริมาณเท่าเดิมที่เคยซื้อ ถ้าไม่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนให้สอดคล้องกับดัชนีราคาผู้บริโภค หรืออัตราเงิน เพื่อ ก็ทำอำนาจซื้อของข้าราชการพลเรือนลดลง หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าข้าราชการพลเรือนจนลง เนื่องจากอัตราค่าครองชีพสูงขึ้น ซึ่งจากการศึกษาการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนข้างต้นเหตุผลประการสำคัญที่รัฐบาลจำเป็นต้องประกาศปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนก็คือ อัตราค่าครองชีพสูงขึ้น เพื่อบรรเทาความเดือนร้อนในการดำรงชีวิตให้แก่ข้าราชการพลเรือนจึงพิจารณาปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพิ่มขึ้น

แผนภูมิ 4.9 แสดงถึงเส้นแนวโน้มอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือนทุกอันดับขั้นเงินเดือน ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายขั้นบันได ช่วงในปีที่รัฐบาลไม่ได้ปรับบัญชีอัตราเงินเดือนเป็นระยะเวลานานหลายปีช่วงขั้นบันไดช่วงนั้นก็จะเป็ช่วงขั้นที่กว้าง โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 เป็นช่วงที่กว้างที่สุดเนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ไม่มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนยาวนานถึง 10 ปี รองลงมาคือช่วงปี พ.ศ. 2525-2532 ทั้งนี้ทั้งสองช่วงเวลาประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2540 ที่ประเทศไทยเกือบจะกล่าวได้ว่าอยู่ในสภาวะใกล้ล้มละลายเนื่องจากการดำเนินนโยบายการเงินการคลังผิดพลาด ทำให้เงินทุนสำรองระหว่างประเทศลดลงอย่างรวดเร็วจนอยู่ในสภาวะวิกฤต ตลอดจนเกิดหนี้สาธารณะขึ้นจำนวนมากส่วนหนึ่งเป็นผลของการลอยตัวค่าเงินบาททำให้นี้เพิ่มขึ้นตามมูลค่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และประเทศไทยต้องก่อหนี้เพิ่มเพื่อนำไปแก้ปัญหาเงินทุนสำรองระหว่างประเทศและเพื่อสร้างความเชื่อถือให้แก่เจ้าหนี้ภายนอกประเทศ เป็นวิกฤตการณ์ที่ทำให้ภาคเอกชนเสียหายรุนแรง รัฐบาลต้องเร่งดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาอย่ารีบด่วนภายใต้เงื่อนไขของกองทุนการเงินระหว่างประเทศหรือ IMF ที่เราไปกู้เงินมาเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ รัฐต้องอัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากเกิดภาวะเงินฝืดและเงินเฟ้อในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ เงินฝืดเนื่องจากประชาชนไม่มีเงินมาใช้จ่ายเนื่องจากธุรกิจล้มละลายเกิดภาวะว่างงานสูง ในขณะที่เดียวกับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นด้วยเป็นผลมาจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ทำให้ค่าเงินไทยตกต่ำ

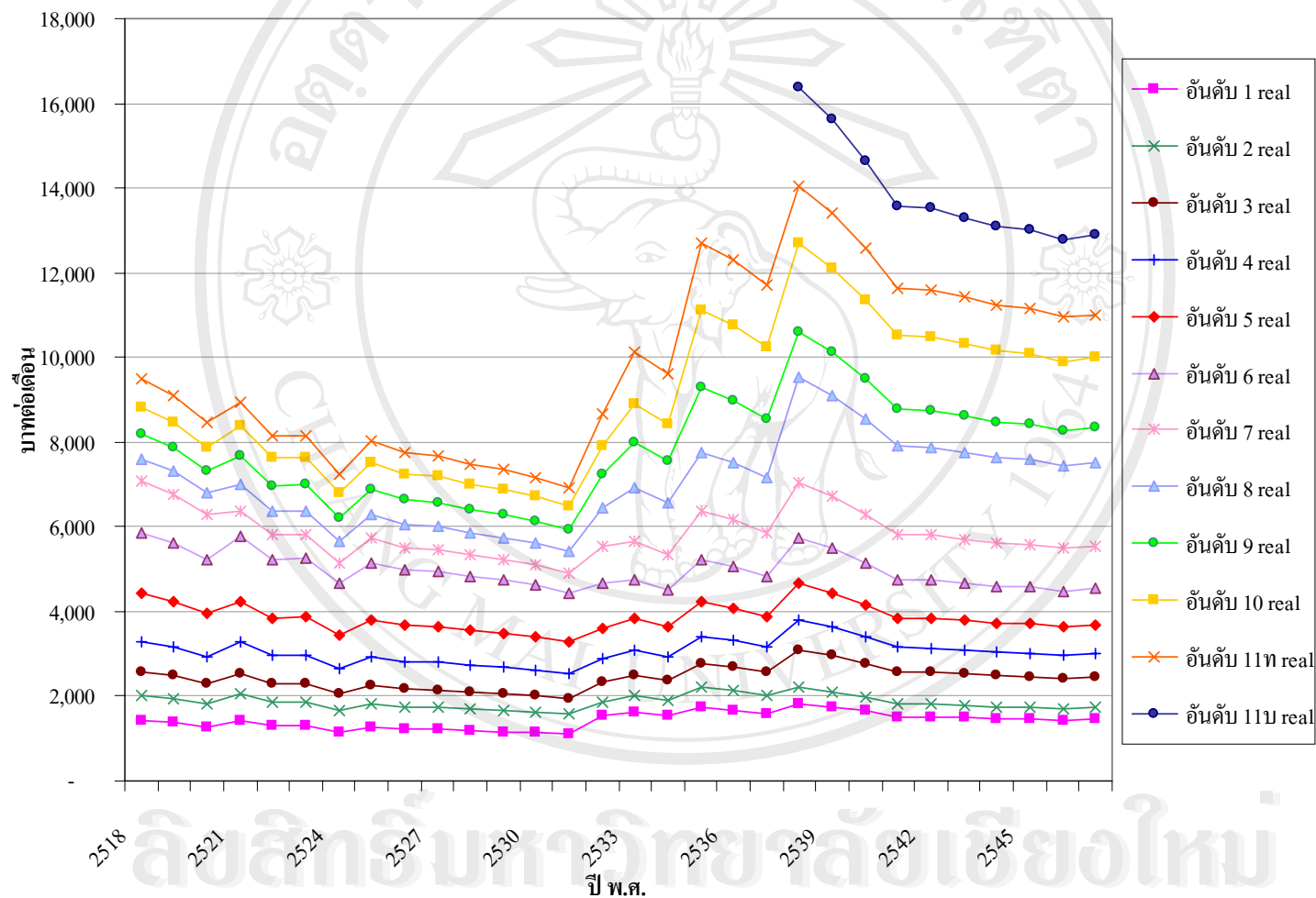
อย่างไรก็ตามประเทศไทยได้ผ่านภาวะวิกฤตนั้นมาแล้วและได้ใช้หนี้เงินกู้ IMF หมดสิ้นแล้ว รัฐบาลมีฐานะการคลังที่ดีขึ้นจึงได้มีการพิจารณาปรับอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2547 แต่ปรากฏว่าปรับขึ้นเพียงเล็กน้อยในอัตราร้อยละ 3 เท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับดัชนีราคาผู้บริโภคที่ปรับขึ้นตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา จึงทำให้เมื่อนำมาคำนวณอัตราเงินเดือนที่แท้จริงที่ข้าราชการพลเรือนได้รับจะเห็นได้ว่าข้าราชการไทยยังคงจนลงเรื่อยๆ

อัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนที่แท้จริงซึ่งปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) นั้น จะพบว่าเส้นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่แท้จริงในทุกอันดับขั้นเงินเดือนมีลักษณะคล้ายคลื่น ดังปรากฏในแผนภูมิ 4.10 ที่แสดงถึงเส้นแนวโน้มเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนของทุกอันดับขั้นเงินเดือน ข้อสังเกตที่พบในแผนภูมิ คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมาลักษณะแนวโน้มของเส้นอัตราเงินเดือนที่แท้จริงของข้าราชการพลเรือนจะดิ่งลงเรื่อยๆ แม้จะมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2547 ก็มีได้ช่วยให้เส้นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนที่แท้จริงของข้าราชการมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นได้เลย

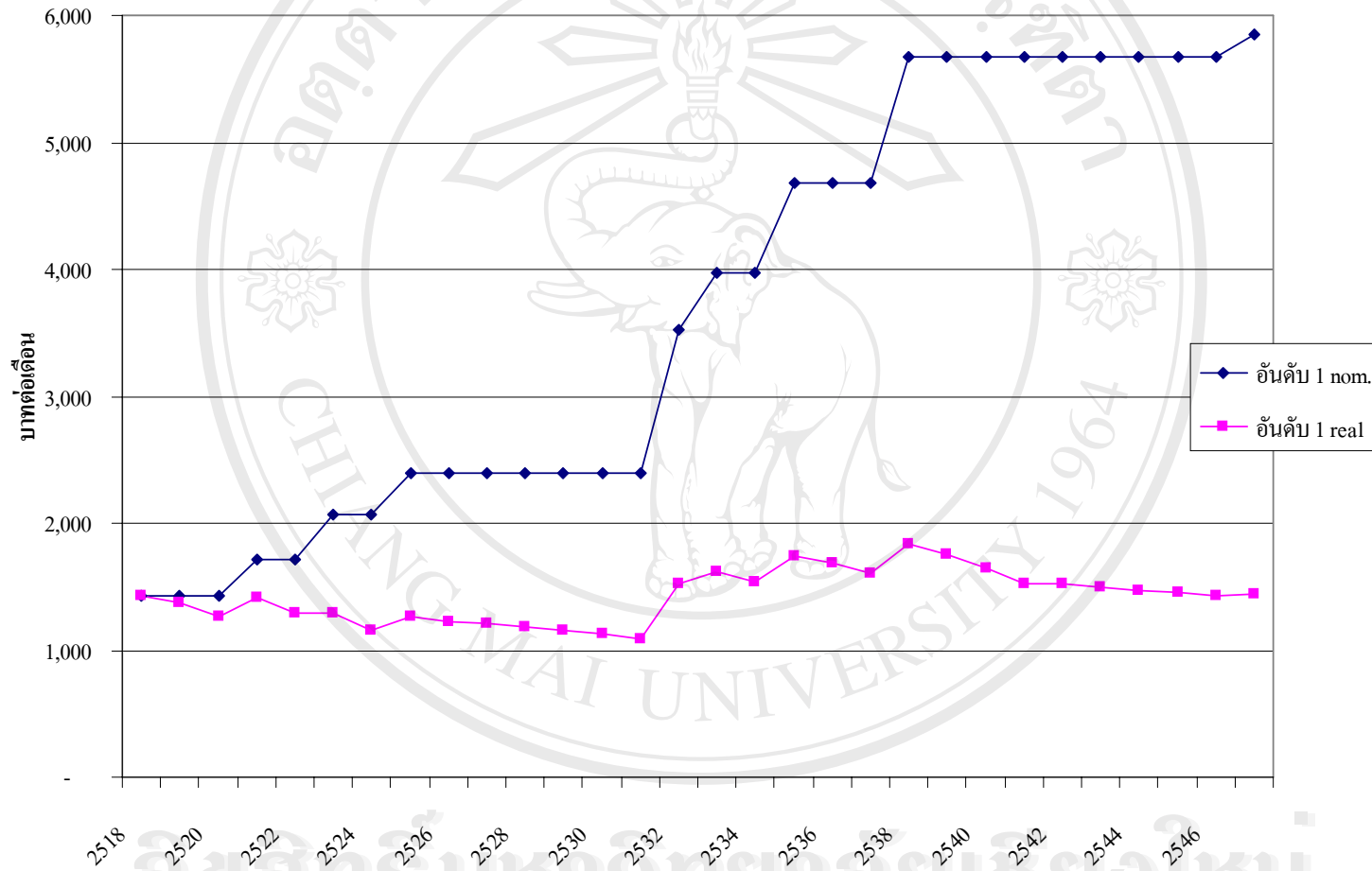
แต่จากการศึกษาเปรียบเทียบตามตาราง 4.11 การปรับบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมารัฐบาลมิได้ปรับบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจเท่าไร กล่าวคือ รัฐบาลมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพิ่มขึ้นแต่เป็นการปรับเพิ่มในอัตราที่น้อยกว่าอัตราเพิ่มของดัชนีราคาผู้บริโภค เมื่อนำเอาอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงในแต่ละอันดับขึ้นเงิน ในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 มาสร้างแผนภูมิจะพบเส้นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลางกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงของข้าราชการพลเรือนอันดับ 1 ถึงอันดับ 11 ท. จะมีช่วงห่างกันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ คล้ายกับตัวอักษรในภาษาอังกฤษ ตัววี(V) นอนดิ่งจะปรากฏในแผนภูมิ 4.11 ถึงแผนภูมิ 4.21 ซึ่งแสดงเส้นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลางกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงของข้าราชการของแต่ละอันดับ ส่วนในแผนภูมิ 4.22 เป็นการเปรียบเทียบเส้นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนที่ค่ากลางกับอัตราเงินเดือนที่แท้จริงของขึ้นเงินเดือนอันดับ 11 บ. ซึ่งเป็นอันดับขึ้นเงินเดือนที่เพิ่มขึ้นในบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 ลักษณะเส้นแนวโน้มจริงมีลักษณะเส้นขนานสองเส้นที่มีสุดเริ่มต้นแคบแล้วค่อยกว้างขึ้นเรื่อยๆ เมื่อถึงปลายเส้น ทั้งนี้เนื่องจากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2547 ประเทศไทยไม่ได้มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือนเลย ฟังจะมีการปรับเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนร้อยละ 3 ของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2547 นี้เอง

แผนภูมิ 4.9 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน

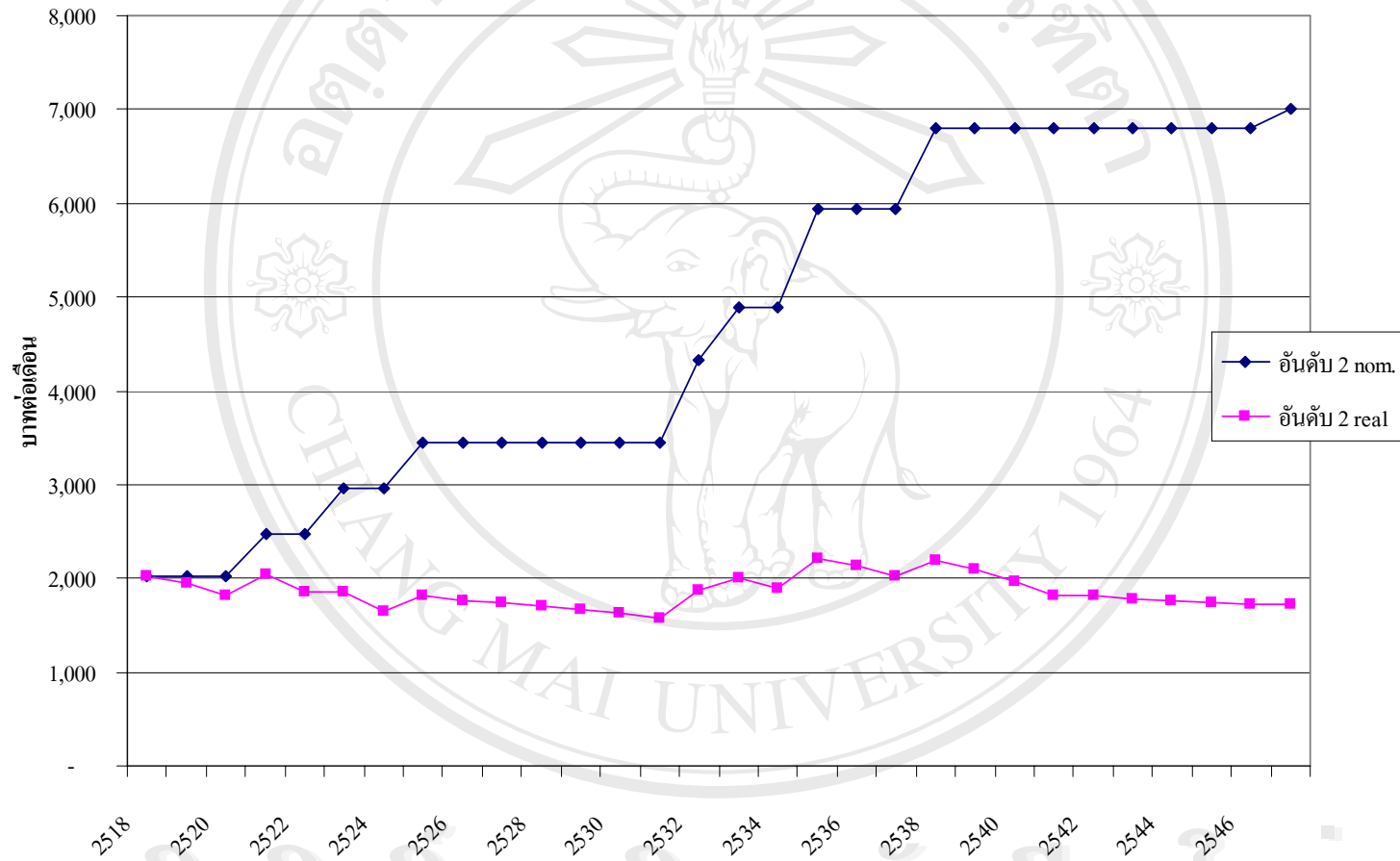

แผนภูมิ 4.10 แนวโน้มเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน

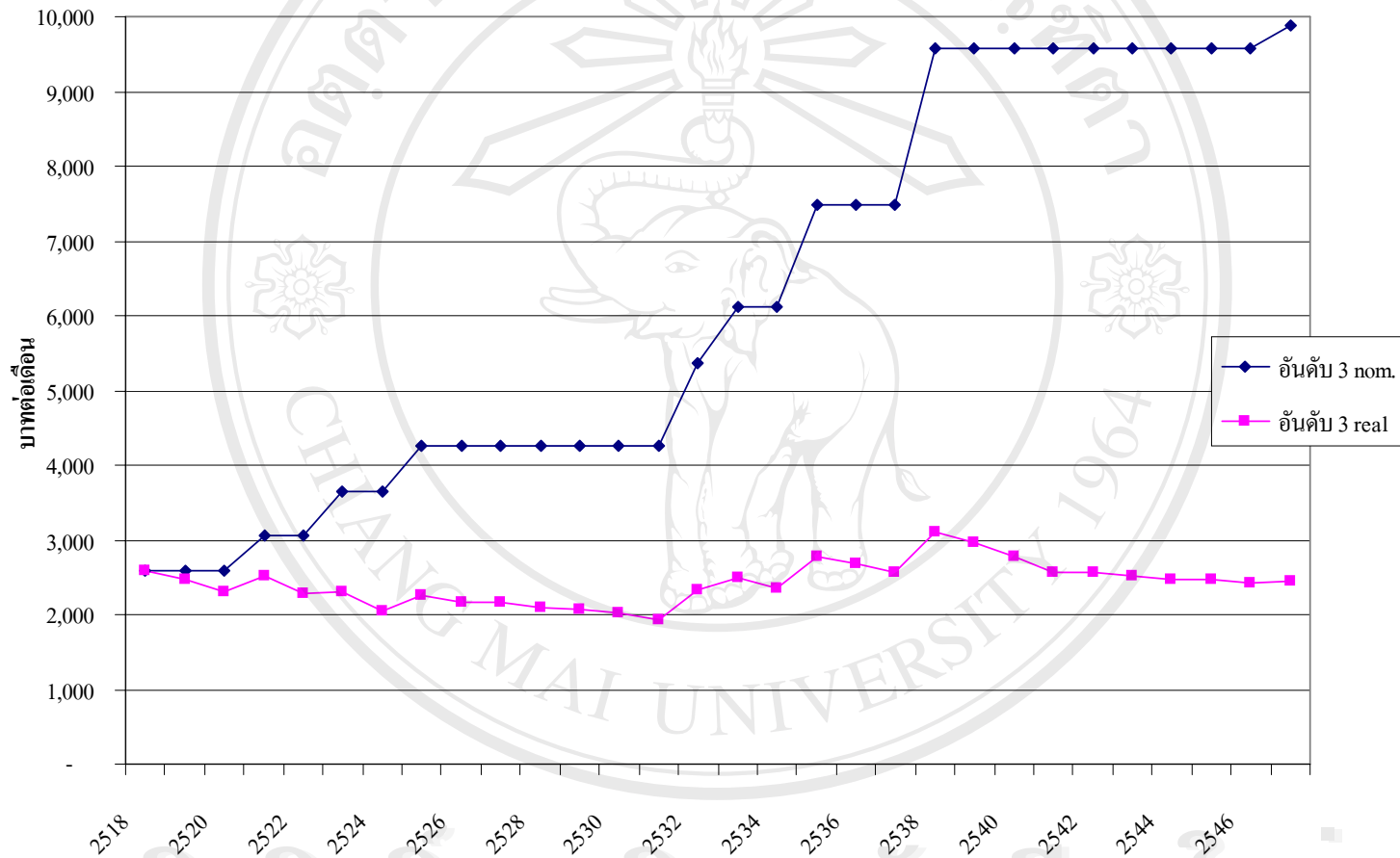
แผนภูมิ 4.11 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน

(ระดับ 1)

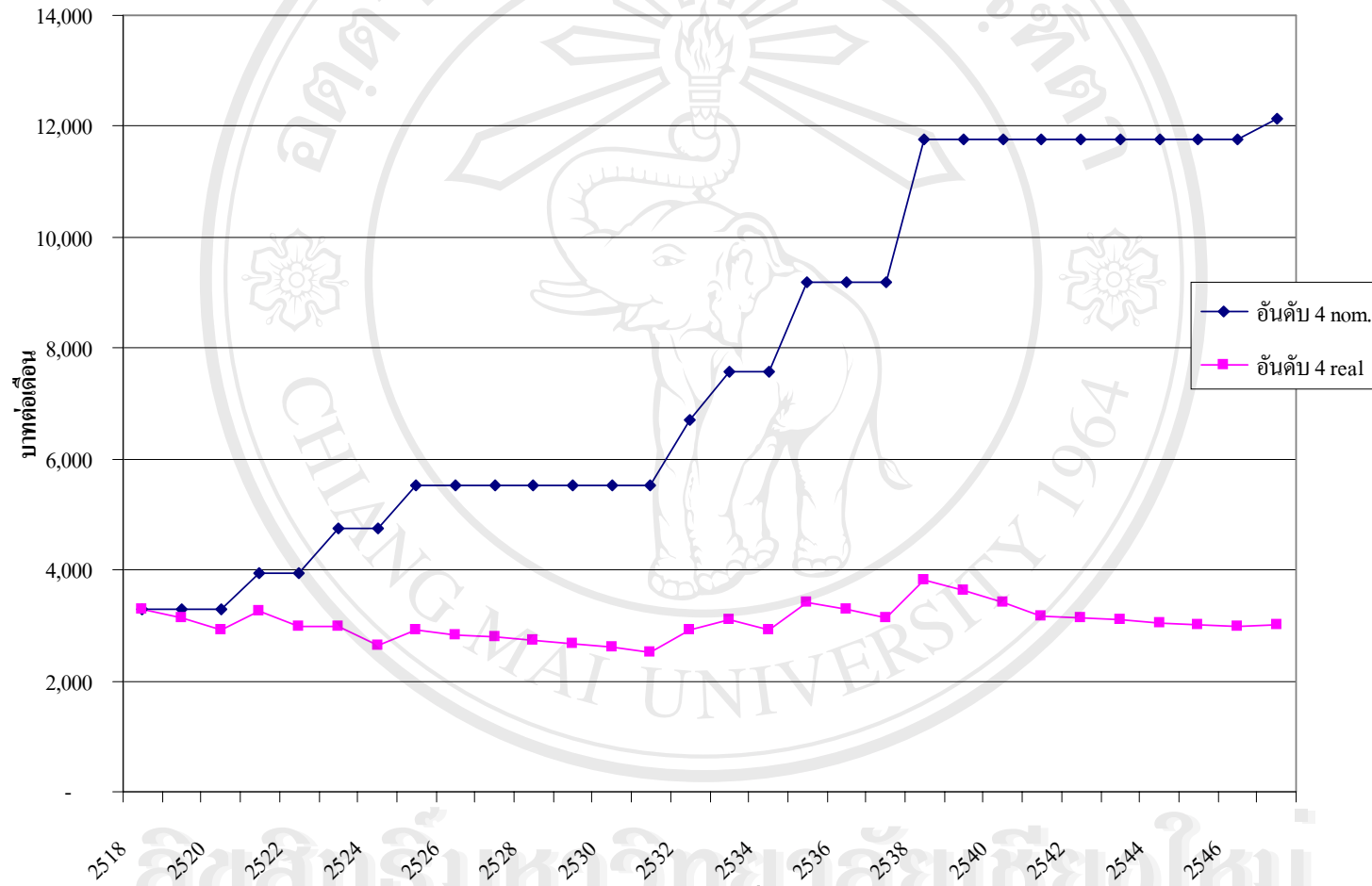
แผนภูมิ 4.12 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน

(ระดับ 2)

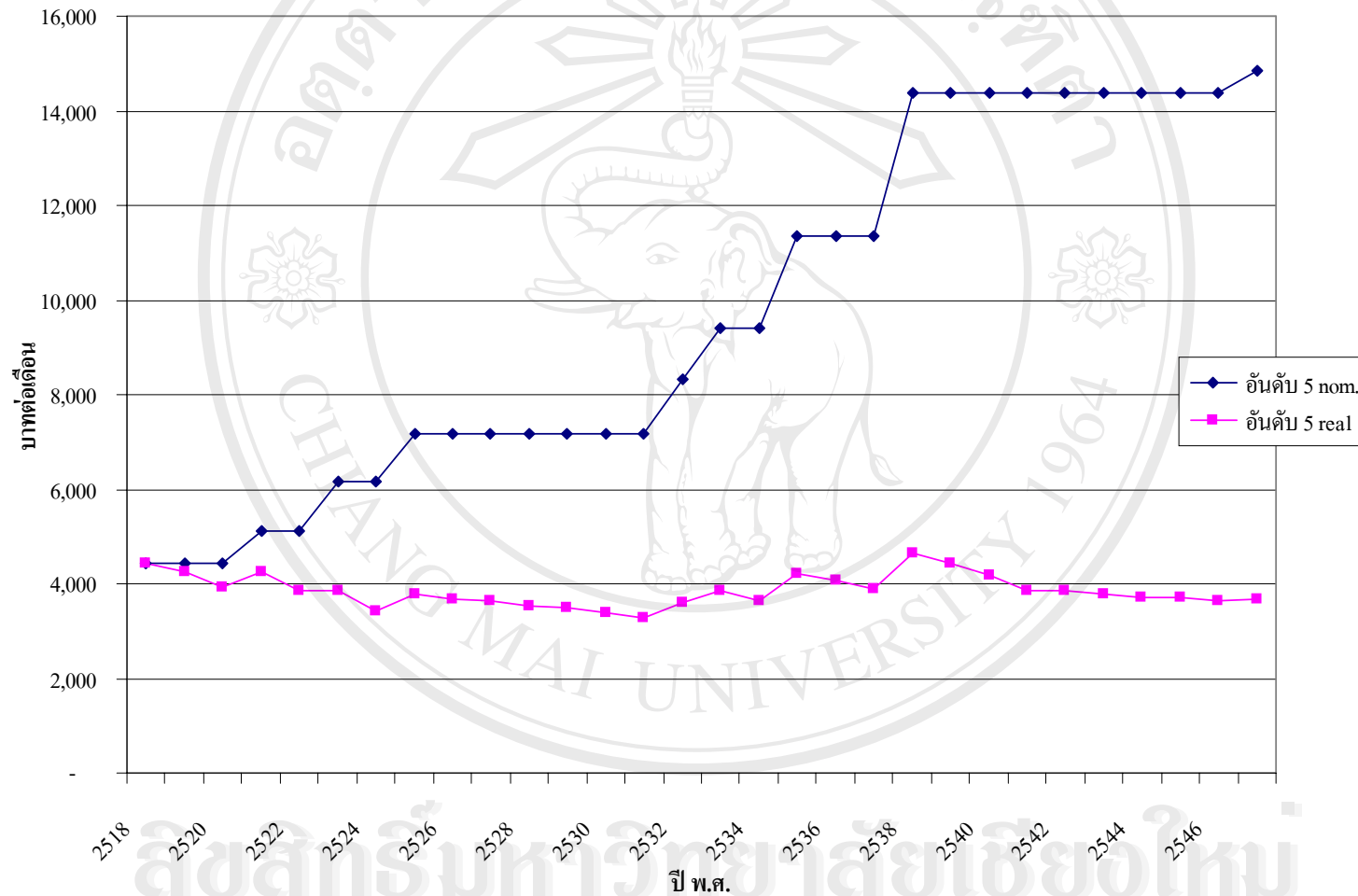
แผนภูมิ 4.13 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการ

พลเรือน(ระดับ 3)

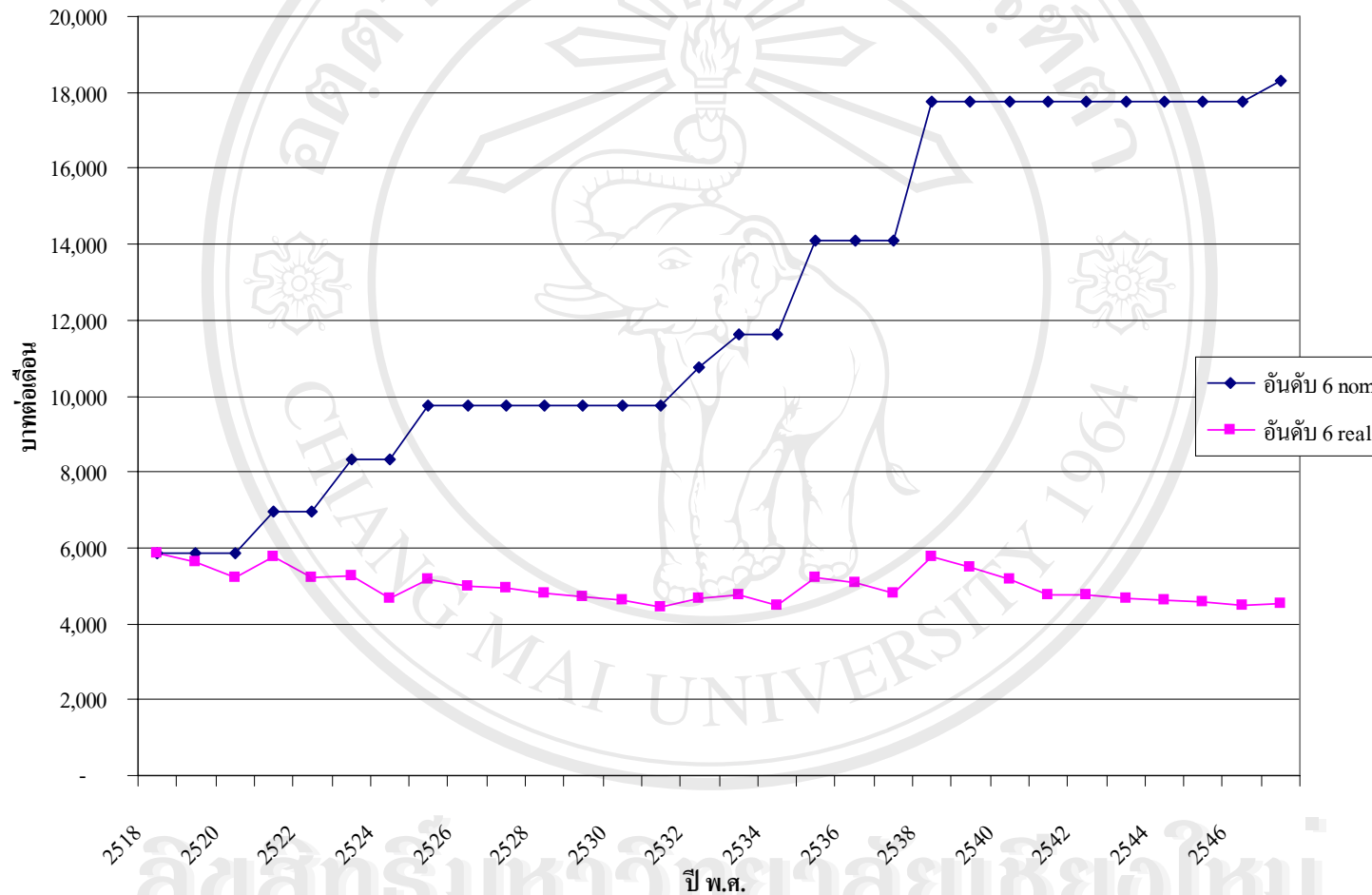

แผนภูมิ 4.14 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนในฝั่งจริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพล

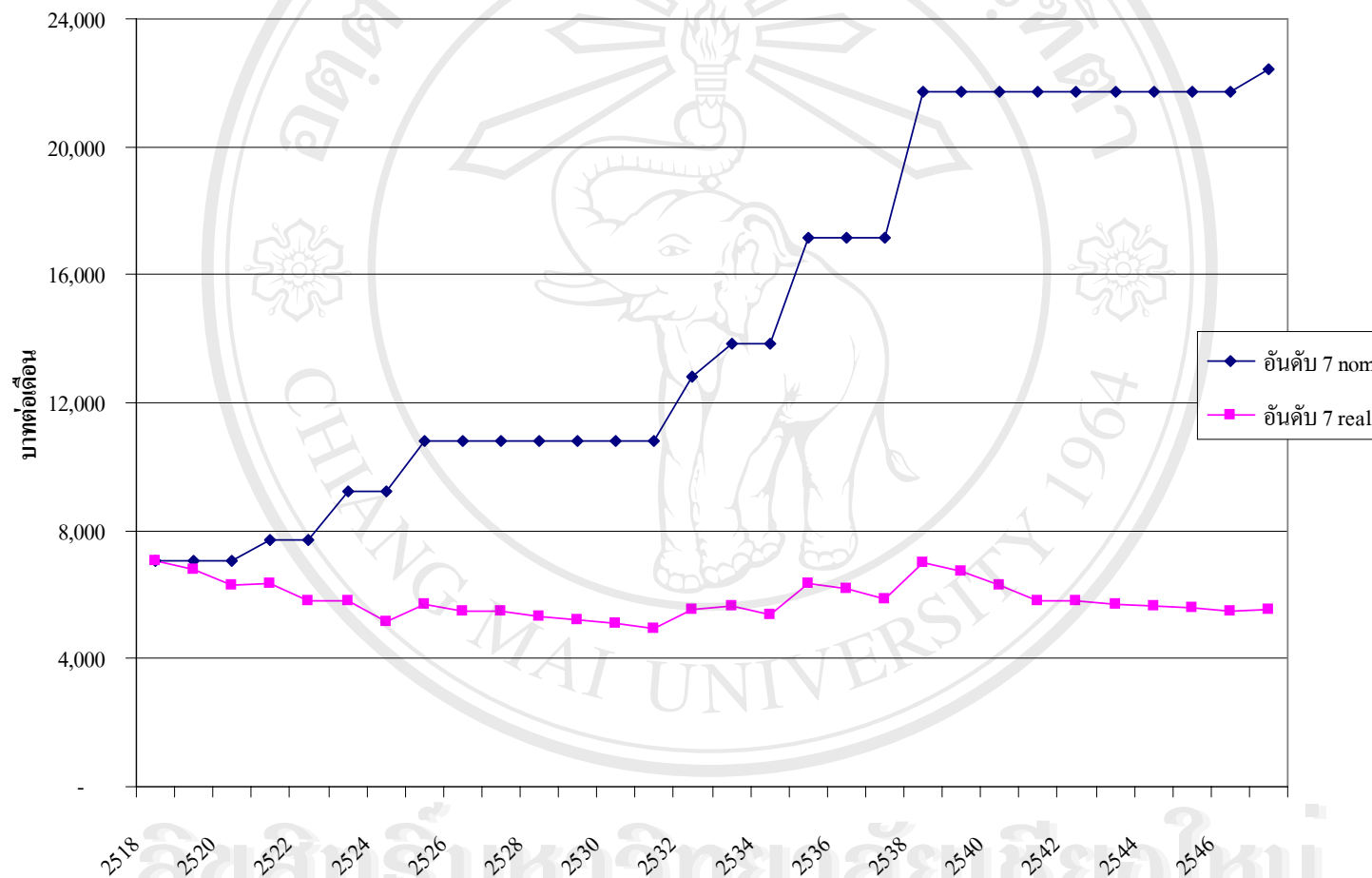
เรือน(ระดับ 4)

แผนภูมิ 4.15 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน(ระดับ 5)

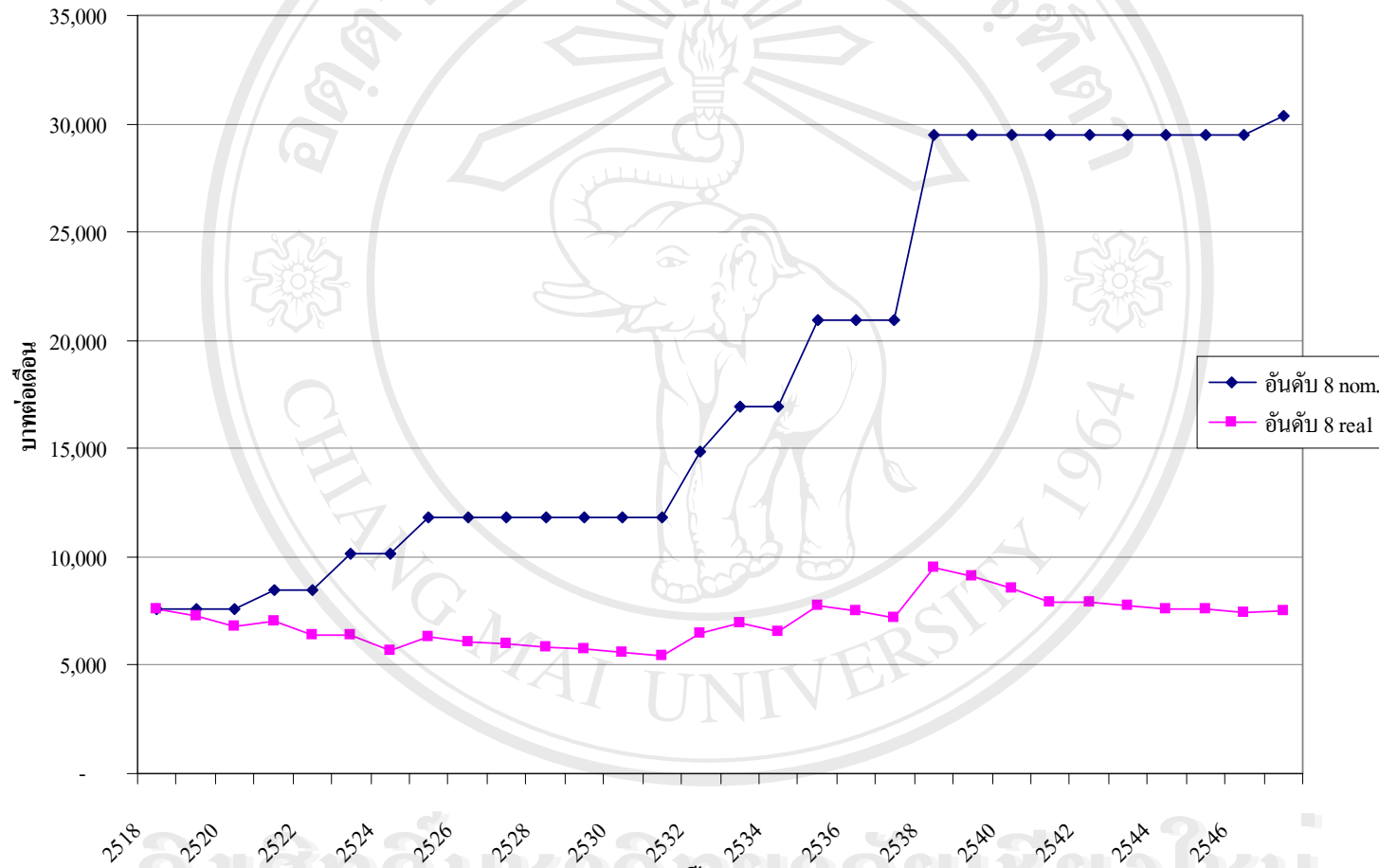

แผนภูมิ 4.16 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน(ระดับ 6)

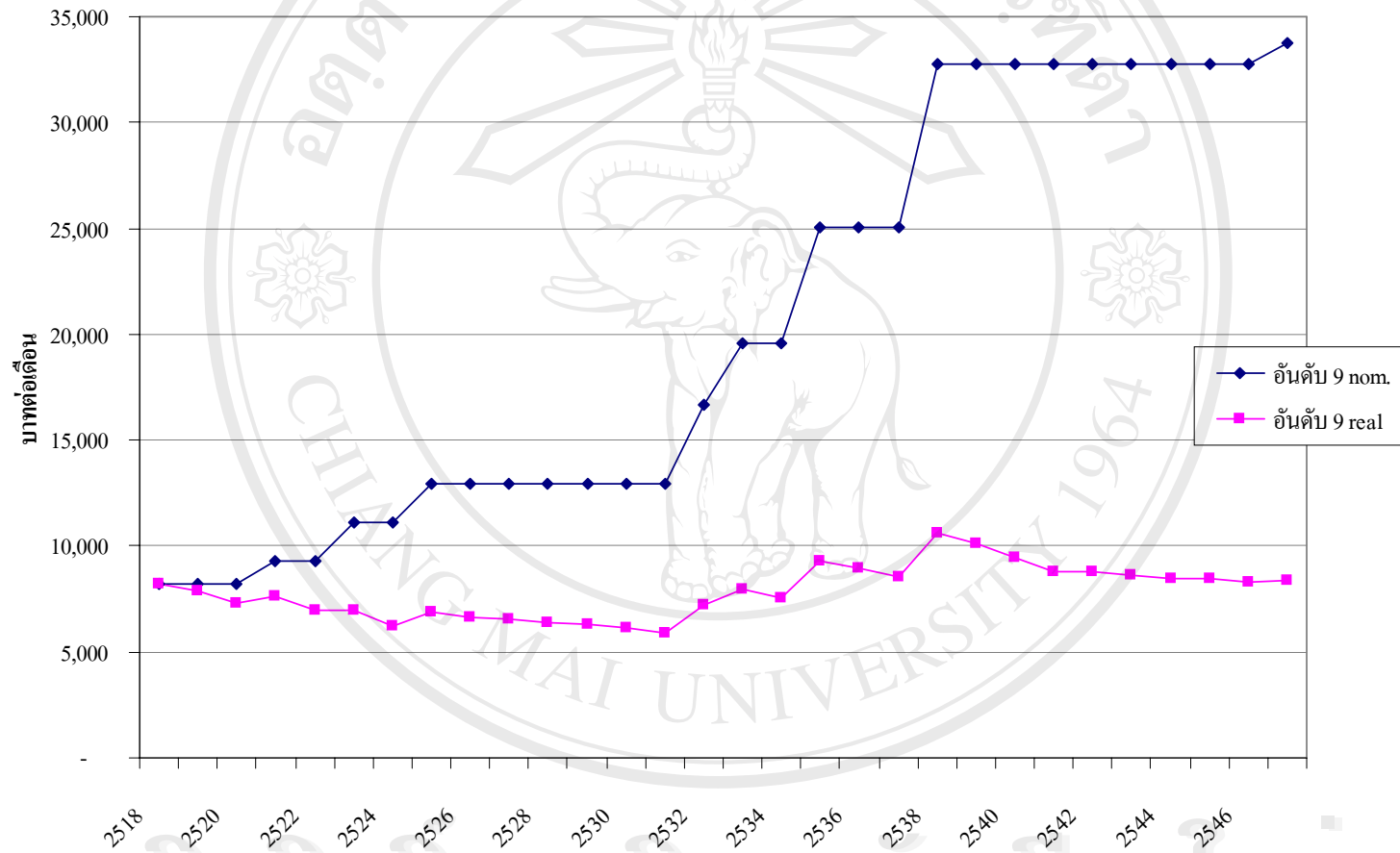
แผนภูมิ 4.17 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนที่แท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน

(ระดับ 7)

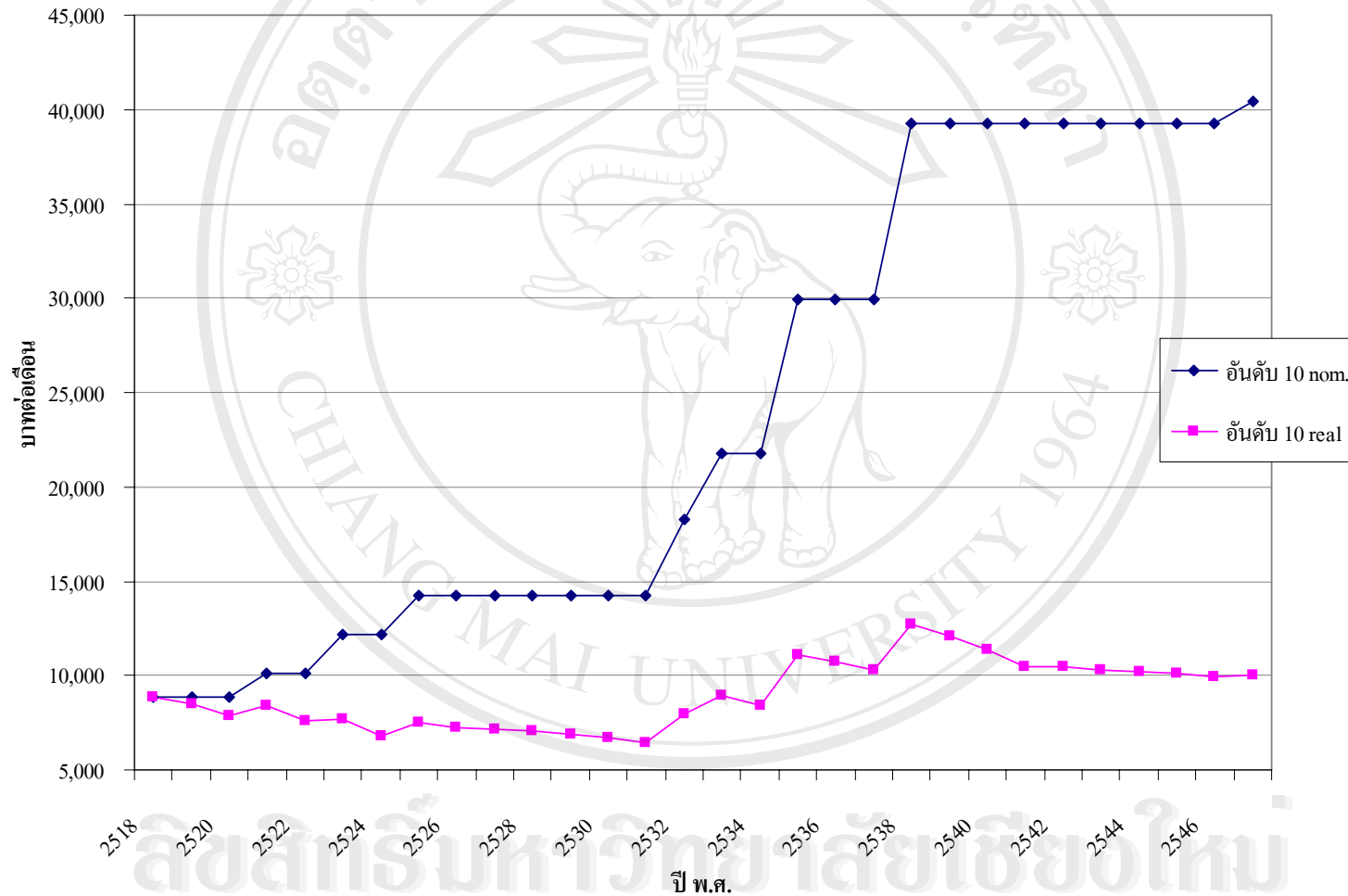

แผนภูมิ 4.18 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการ

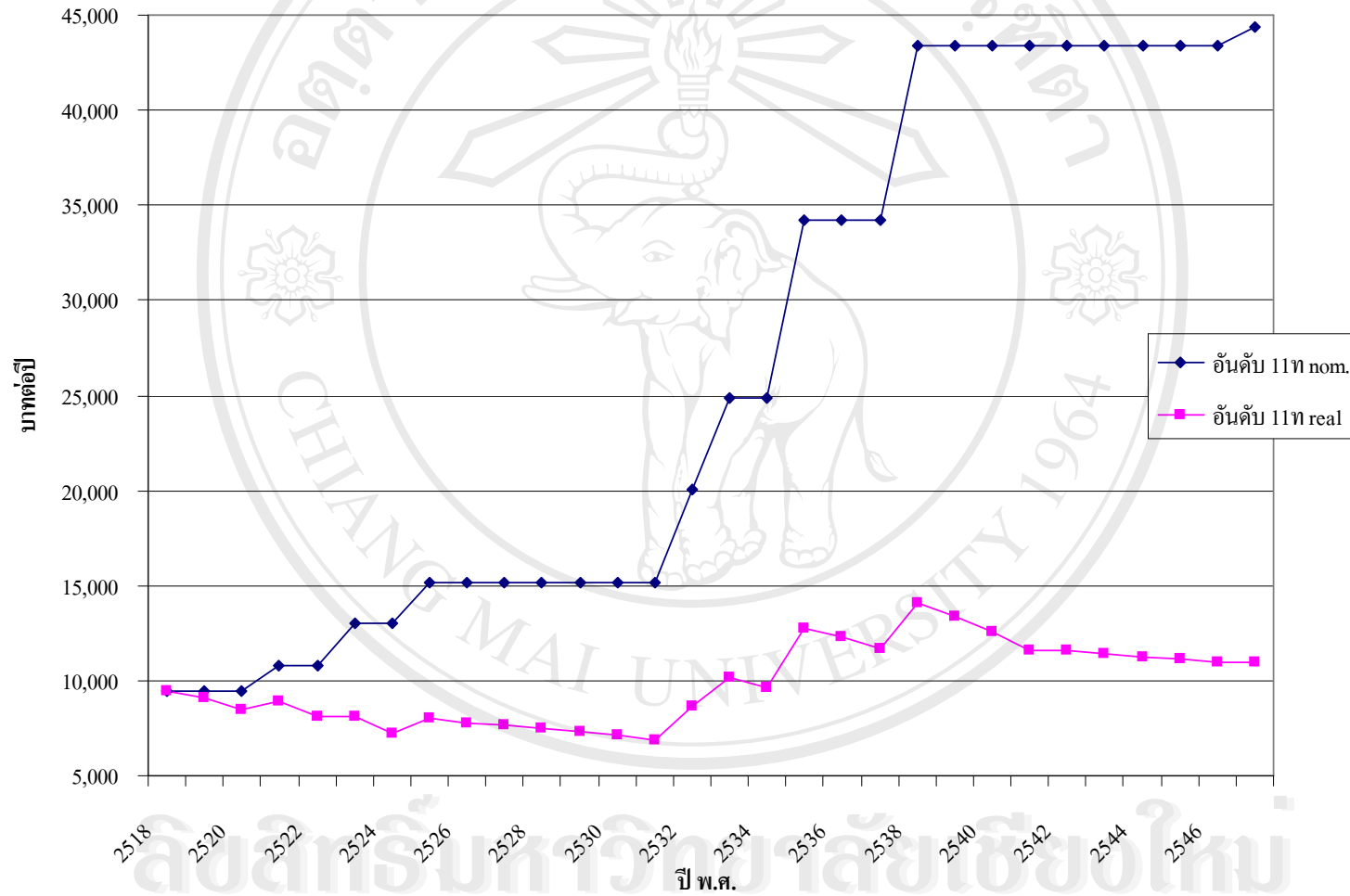
พลเรือน(ระดับ 8)

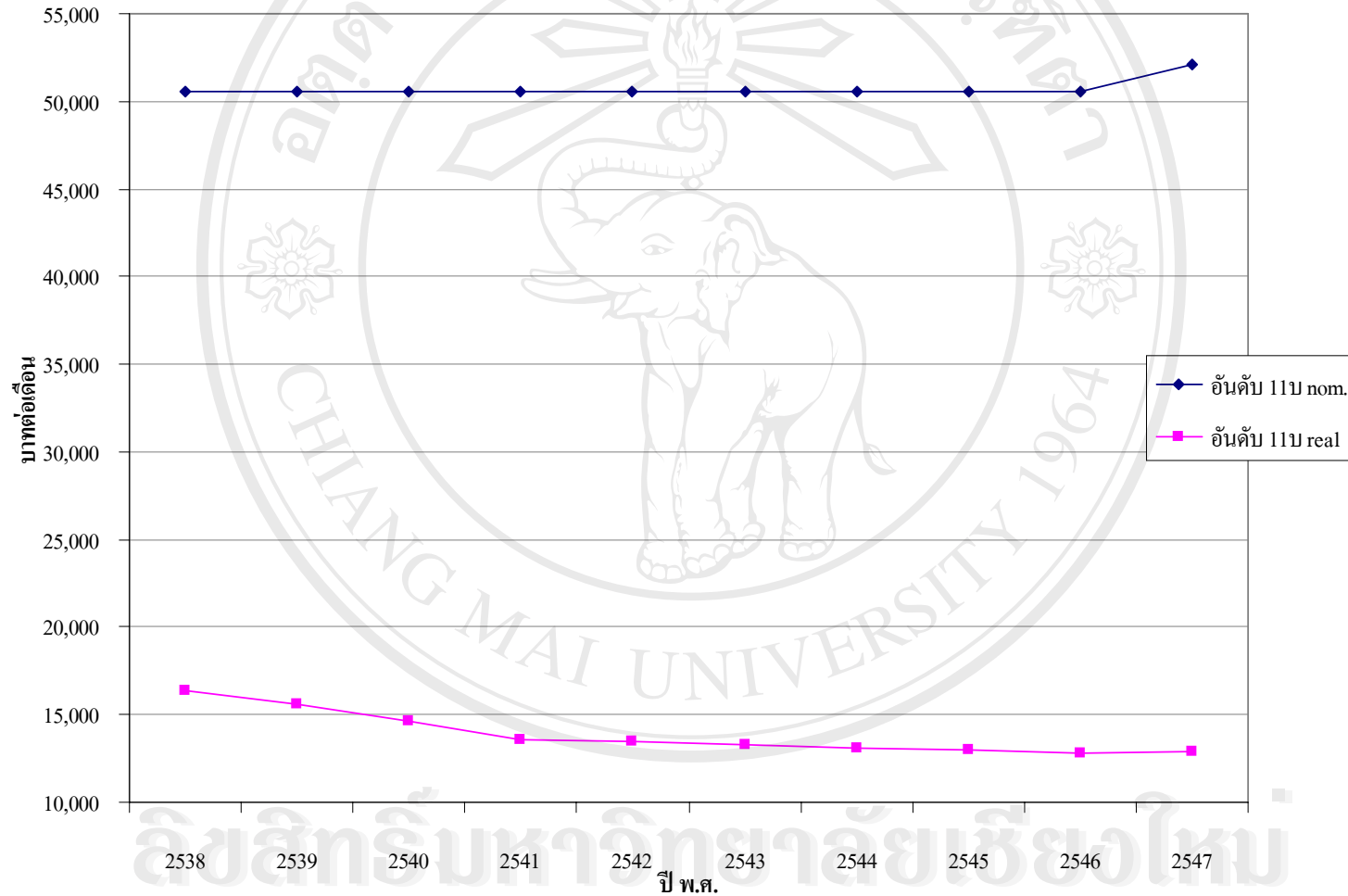
แผนภูมิ 4.19 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน

แผนภูมิ 4.20 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน(ระดับ 10)

แผนภูมิ 4.21 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน(ระดับ 11 ท)

แผนภูมิ 4.22 แนวโน้มเงินเดือนตามบัญชีและเงินเดือนแท้จริงที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน(ระดับ 11 บ)

4.3 การเปรียบเทียบแนวโน้มของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547

การศึกษาแนวโน้มของบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 นั้น ผู้วิจัยได้นำเอาอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนเป็นตัวแทนอัตราเงินเดือนของขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับ แล้วนำมาคำนวณหาอัตราเพิ่มของบัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในแต่ละอันดับขั้นเงินเดือนช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 โดยคำนวณอัตราเพิ่มของบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเป็นอัตราร้อยละตามฐานปีที่กำหนด คือ ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน และ ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน ในส่วนของอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายใช้วิธีการคำนวณเช่นเดียวกับการคำนวณหาอัตราเพิ่มของบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ซึ่งจะได้อัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเป็นอัตราร้อยละโดยใช้ฐานปีเดียวกับอัตราเพิ่มของบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างของอัตราเพิ่มได้

ในการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มเงินเดือนข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเปรียบเทียบในช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2547 ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2476 ถึงปี พ.ศ. 2517 ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เป็นระบบ ประกอบกับประเทศไทยได้มีการบังคับใช้ค่าจ้างขั้นต่ำครั้งแรกในปี พ.ศ. 2515 และบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของประเทศไทย ช่วงปีก่อนปี พ.ศ. 2518 นั้นมีโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่แตกต่างจากโครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ในช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 บัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในช่วงดังกล่าวมีลักษณะโครงสร้างบัญชีที่คล้ายคลึงกัน มีการแบ่งช่วงขั้นต่างๆ ของเงินเดือนเหมือนกัน ผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มเงินเดือนข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ในช่วงปี พ.ศ. 2518-2547

ในการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ในช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเปรียบเทียบออกเป็น 2 ส่วน คือ การเปรียบเทียบแนวโน้มอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 โดยกำหนดให้ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน และการเปรียบเทียบแนวโน้มอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง

(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 โดยกำหนดให้ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

4.3.1 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราเพิ่มเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 โดยในการเปรียบเทียบส่วนนี้จะนำเอาอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนและค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายมาคำนวณหาอัตราเพิ่มเป็นร้อยละ ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐาน

จากการศึกษาพบว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2547 รวม 30 ปี มีการปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายทั้งหมดจำนวน 25 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2518 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเท่ากับ 25 บาท ในปี พ.ศ. 2547 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเท่ากับ 170 บาท โดยเฉลี่ยมีการปรับเพิ่มเกือบทุกปี ในบางปีมีการประกาศปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายมากกว่า 1 ครั้ง เช่น ในปี พ.ศ. 2537 มีการประกาศปรับครั้งแรกเดือนเมษายนกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเท่ากับ 132 บาทต่อวัน และประกาศปรับครั้งที่สองในเดือนตุลาคม 135 บาทต่อวัน แต่ก็มีบางช่วงปีที่ไม่มีมีการปรับค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายนานสุดคือ ช่วงปี พ.ศ. 2541-2543 และซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยประสบปัญหาสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงเกิดสภาวะเงินฝืดและเงินเฟ้อในขณะเดียวกัน ธุรกิจภาคเอกชนจำนวนไม่น้อยทนแบกรับสภาวะขาดทุนไม่ไหวจึงต้องปิดกิจการลง ทำให้อัตราการว่างเงินเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงจะเห็นว่าในการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายจะเป็นไปตามสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

ตาราง 4.12 แสดงการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย อัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนแต่ละอันดับขึ้นเงินเดือน อัตราเพิ่มคิดเป็นร้อยละ และอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงแต่ละปีของทั้งสองประเภท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2547 โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีฐานของการคำนวณอัตราส่วนร้อยละ พบว่าอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2518 คิดเป็นร้อยละ 580 ของปี พ.ศ. 2518 แต่อัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2547 โดยเฉลี่ยในอัตราร้อยละ 282.7 ของปี พ.ศ. 2518 ซึ่งจะเห็นว่า ณ ปี พ.ศ. 2547 อัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายมีอัตราเพิ่มสูงกว่าอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนประมาณ 2 เท่า

ใน ปี พ.ศ. 2547 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายคิดเป็นร้อยละ 680 ของปี พ.ศ. 2518 อัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน อันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ

410.9 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 2 คิดเป็นร้อยละ 345.4 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 382.2 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 369.5 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 335.5 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 6 คิดเป็นร้อยละ 311.9 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 7 คิดเป็นร้อยละ 317.2 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 8 คิดเป็นร้อยละ 399.1 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 9 คิดเป็นร้อยละ 412.1 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 10 คิดเป็นร้อยละ 458.4 ของปี พ.ศ. 2518 อันดับ 11 คิดเป็นร้อยละ 467.9 ของปี พ.ศ. 2518 ซึ่งปรากฏว่า ณ ปี พ.ศ. 2547 ขึ้นเงินเดือนอันดับ 6 มีอัตราเงินเดือนคิดเป็นร้อยละของปี พ.ศ. 2518 ต่ำสุดของบัญชีอัตราเงินเดือนๆ และอันดับ 11 มีอัตราเงินเดือนคิดเป็นร้อยละของปี พ.ศ. 2518 สูงสุดของบัญชีอัตราเงินเดือนๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายแล้ว พบว่าอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนมีอัตราเพิ่มคิดเป็นร้อยละของปี พ.ศ. 2518 น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย

เมื่อนำมาศึกษาอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายในการเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งจะพบว่าในปี พ.ศ. 2535 มีการปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเพิ่มขึ้นในอัตราสูงสุดในรอบ 30 ปี กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2535 มีการประกาศเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายจากปี พ.ศ. 2534 ร้อยละ 60 ของปี พ.ศ. 2518 แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในช่วงระยะเวลาเดียวกันจะพบว่า การปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนมีการปรับเพิ่มขึ้นในอัตราสูงสุดของช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 คือ บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 ปรับเพิ่มขึ้นจากบัญชีปี พ.ศ. 2535 โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79.9 ของปี พ.ศ. 2518 แต่ถ้าพิจารณาในแต่ละอันดับขึ้นเงินเดือนพบว่าการปรับเพิ่มขึ้นในอัตราสูงสุดเกือบทุกอันดับขึ้นเงินเดือน ในปี พ.ศ. 2538 ยกเว้นขึ้นเงินเดือนอันดับ 1 ปรับเพิ่มขึ้นในอัตราสูงสุดในปี พ.ศ. 2532 และขึ้นเงินเดือนอันดับ 2 ปรับเพิ่มขึ้นในอัตราสูงสุดในปี พ.ศ. 2535

แผนภูมิ 4.23 แสดงเส้นแนวโน้มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายและอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 ในภาพรวมซึ่งจะพบว่าความห่างระหว่างเส้นแนวโน้มของอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายและเส้นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน มีแนวโน้มกว้างขึ้นเรื่อยๆ ช่วงปี พ.ศ. 2520-2531 เริ่มมีช่วงห่างแคบลงในช่วงปี พ.ศ. 2532-2535 แต่กลับกว้างขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2536-2537 พอในปี พ.ศ. 2538 มีความห่างเส้นแนวโน้มปรับตัวแคบลง แต่กลับกว้างขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2539 และกว้างขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน(พ.ศ. 2547)

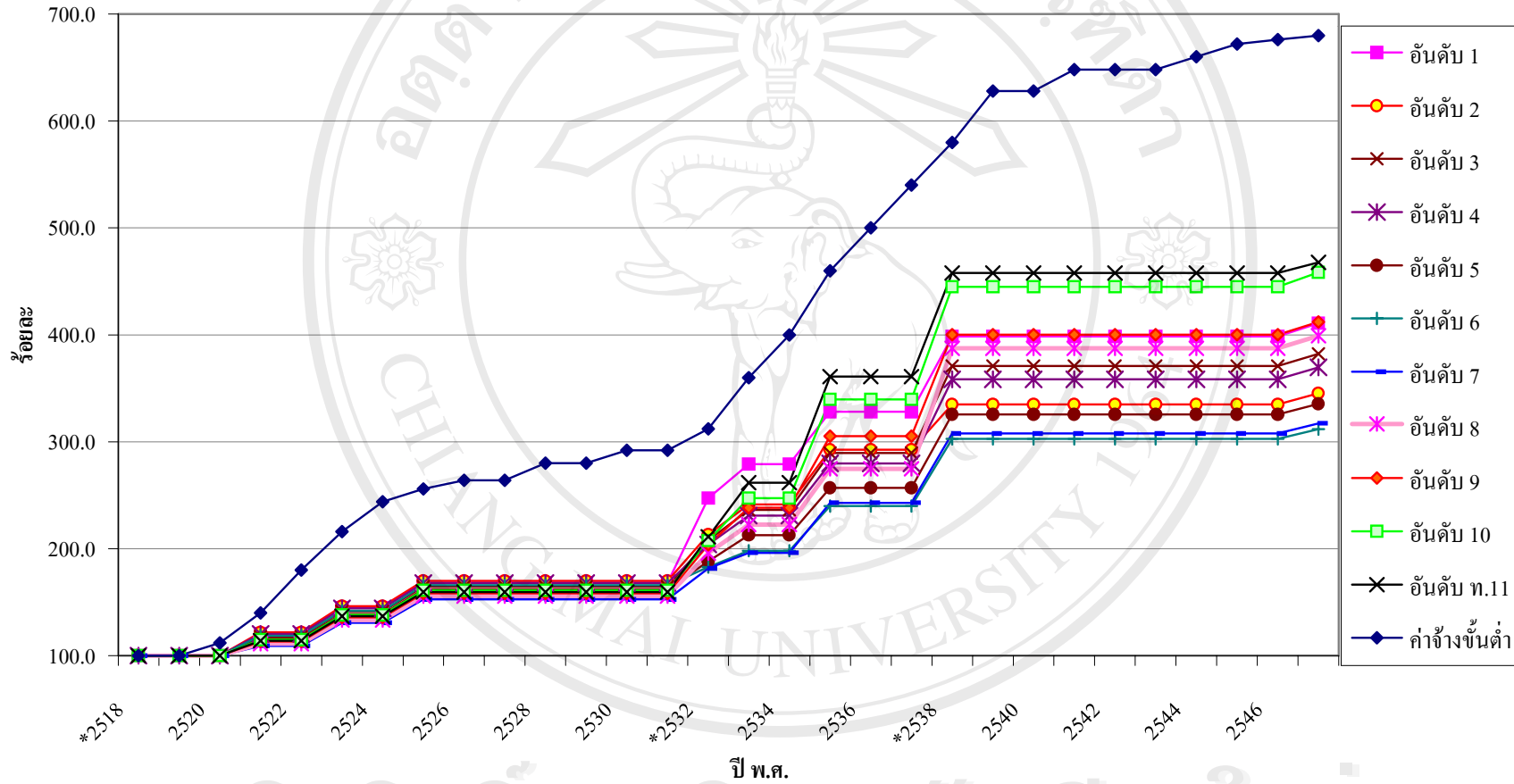
เมื่อเปรียบเทียบเส้นแนวโน้มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายและอัตราเงินเดือนแต่ละอันดับขึ้นเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือน ช่วงปี พ.ศ. 2518-2547 ซึ่งมีลักษณะเส้นแนวโน้มและทิศทางความห่างของเส้นแนวโน้มคล้ายๆ กัน แต่อาจมีช่วงของความห่างของแต่ละอันดับเงินเดือนแตกต่างกันบ้าง อย่างไรก็ตามเส้นแนวโน้มของทุกแผนภูมิยังคงมีลักษณะโดยรวมเหมือนกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4.12		เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต้นตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ.2518-2547																			
พ.ศ.	ค่าจ้างขั้นต่ำ			เงินเดือนข้าราชการ																	
				อันดับ 1			อันดับ 2			อันดับ 3			อันดับ 4			อันดับ 5			อันดับ 6		
*2518	25	100.0		1,425	100.0		2,028	100.0		2,585	100.0		3,283	100.0		4,420	100.0		5,873	100.0	
2519	25	100.0	-	1,425	100.0	-	2,028	100.0	-	2,585	100.0	-	3,283	100.0	-	4,420	100.0	-	5,873	100.0	-
2520	28	112.0	12.0	1,425	100.0	-	2,028	100.0	-	2,585	100.0	-	3,283	100.0	-	4,420	100.0	-	5,873	100.0	-
*2521	35	140.0	28.0	1,718	120.6	20.6	2,470	121.8	21.8	3,048	117.9	17.9	3,948	120.2	20.2	5,125	116.0	16.0	6,960	118.5	18.5
2522	45	180.0	40.0	1,718	120.6	-	2,470	121.8	-	3,048	117.9	0.0	3,948	120.3	0.0	5,125	116.0	-	6,960	118.5	-
*2523	54	216.0	36.0	2,063	144.8	24.2	2,965	146.2	24.4	3,655	141.4	23.5	4,735	144.2	24.0	6,145	139.0	23.1	8,345	142.1	23.6
2524	61	244.0	28.0	2,063	144.8	-	2,965	146.2	-	3,655	141.4	-	4,735	144.2	-	6,145	139.0	-	8,345	142.1	-
*2525	64	256.0	12.0	2,395	168.1	23.3	3,445	169.9	23.7	4,255	164.6	23.2	5,515	168.0	23.8	7,165	162.1	23.1	9,735	165.8	23.7
2526	66	264.0	8.0	2,395	168.1	-	3,445	169.9	-	4,255	164.6	-	5,515	168.0	-	7,165	162.1	-	9,735	165.8	-
2527	66	264.0	-	2,395	168.1	-	3,445	169.9	-	4,255	164.6	-	5,515	168.0	-	7,165	162.1	-	9,735	165.8	-
2528	70	280.0	16.0	2,395	168.1	-	3,445	169.9	-	4,255	164.6	-	5,515	168.0	-	7,165	162.1	-	9,735	165.8	-
2529	70	280.0	-	2,395	168.1	-	3,445	169.9	-	4,255	164.6	-	5,515	168.0	-	7,165	162.1	-	9,735	165.8	-
2530	73	292.0	12.0	2,395	168.1	-	3,445	169.9	-	4,255	164.6	-	5,515	168.0	-	7,165	162.1	-	9,735	165.8	-
2531	73	292.0	-	2,395	168.1	-	3,445	169.9	-	4,255	164.6	-	5,515	168.0	-	7,165	162.1	-	9,735	165.8	-
*2532	78	312.0	20.0	3,525	247.4	79.3	4,325	213.3	43.4	5,375	207.9	43.3	6,700	204.1	36.1	8,325	188.3	26.2	10,750	183.0	17.3
*2533	90	360.0	48.0	3,975	278.9	31.6	4,895	241.4	28.1	6,110	236.4	28.4	7,585	231.0	27.0	9,405	212.8	24.4	11,640	198.2	15.2
2534	100	400.0	40.0	3,975	278.9	-	4,895	241.4	-	6,110	236.4	-	7,585	231.0	-	9,405	212.8	-	11,640	198.2	-
*2535	115	460.0	60.0	4,675	328.1	49.1	5,935	292.7	51.3	7,480	289.4	53.0	9,190	279.9	48.9	11,355	256.9	44.1	14,090	239.9	41.7
2536	125	500.0	40.0	4,675	328.1	-	5,935	292.7	-	7,480	289.4	-	9,190	279.9	-	11,355	256.9	-	14,090	239.9	-
2537	135	540.0	40.0	4,675	328.1	-	5,935	292.7	-	7,480	289.4	-	9,190	279.9	-	11,355	256.9	-	14,090	239.9	-
*2538	145	580.0	40.0	5,680	398.6	70.5	6,795	335.1	42.4	9,585	370.8	81.4	11,770	358.5	78.6	14,390	325.6	68.7	17,780	302.7	62.8
2539	157	628.0	48.0	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
2540	157	628.0	-	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
2541	162	648.0	20.0	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
2542	162	648.0	-	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
2543	162	648.0	-	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
2544	165	660.0	12.0	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
2545	168	672.0	12.0	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
2546	169	676.0	4.0	5,680	398.6	-	6,795	335.1	-	9,585	370.8	-	11,770	358.5	-	14,390	325.6	-	17,780	302.7	-
*2547	170	680.0	4.0	5,855	410.9	12.3	7,005	345.4	10.4	9,880	382.2	11.4	12,130	369.5	11.0	14,830	335.5	10.0	18,320	311.9	9.2
รวมอัตราเพิ่ม 30 ปี		580.0		310.9			245.4			282.2			269.5			235.5			211.9		

พ.ศ.	ค่าจ้างขั้นต่ำ			เงินเดือนราชการ																						
				อันดับ 7			อันดับ 8			อันดับ 9			อันดับ 10			อันดับ 11			อันดับ บ.11			อัตราพิเศษเฉลี่ย				
*2518	25	100.0		7,063	100.0		7,610	100.0		8,195	100.0		8,820	100.0		9,488	100.0									
2519	25	100.0	-	7,063	100.0	-	7,610	100.0	-	8,195	100.0	-	8,820	100.0	-	9,488	100.0	-								
2520	28	112.0	12.0	7,063	100.0	-	7,610	100.0	-	8,195	100.0	-	8,820	100.0	-	9,488	100.0	-								
*2521	35	140.0	28.0	7,710	109.2	9.2	8,465	111.2	11.2	9,275	113.2	13.2	10,150	115.1	15.1	10,825	114.1	14.1								16.2
2522	45	180.0	40.0	7,710	109.2	-	8,465	111.2	-	9,275	113.2	-	10,150	115.1	-	10,825	114.1	-								
*2523	54	216.0	36.0	9,245	130.9	21.7	10,155	133.4	22.2	11,125	135.8	22.6	12,175	138.0	23.0	12,985	136.9	22.8								23.2
2524	61	244.0	28.0	9,245	130.9	-	10,155	133.4	-	11,125	135.8	-	12,175	138.0	-	12,985	136.9	-								
*2525	64	256.0	12.0	10,785	152.7	21.8	11,840	155.6	22.1	12,970	158.3	22.5	14,195	160.9	22.9	15,140	159.6	22.7								23.0
2526	66	264.0	8.0	10,785	152.7	-	11,840	155.6	-	12,970	158.3	-	14,195	160.9	-	15,140	159.6	-								
2527	66	264.0	-	10,785	152.7	-	11,840	155.6	-	12,970	158.3	-	14,195	160.9	-	15,140	159.6	-								
2528	70	280.0	16.0	10,785	152.7	-	11,840	155.6	-	12,970	158.3	-	14,195	160.9	-	15,140	159.6	-								
2529	70	280.0	-	10,785	152.7	-	11,840	155.6	-	12,970	158.3	-	14,195	160.9	-	15,140	159.6	-								
2530	73	292.0	12.0	10,785	152.7	-	11,840	155.6	-	12,970	158.3	-	14,195	160.9	-	15,140	159.6	-								
2531	73	292.0	-	10,785	152.7	-	11,840	155.6	-	12,970	158.3	-	14,195	160.9	-	15,140	159.6	-								
*2532	78	312.0	20.0	12,825	181.6	28.9	14,900	195.8	40.2	16,700	203.8	45.5	18,300	207.5	46.5	20,025	211.1	51.5								41.7
*2533	90	360.0	48.0	13,850	196.1	14.5	16,940	222.6	26.8	19,535	238.4	34.6	21,800	247.2	39.7	24,825	261.6	50.6								29.2
2534	100	400.0	40.0	13,850	196.1	-	16,940	222.6	-	19,535	238.4	-	21,800	247.2	-	24,825	261.6	-								
*2535	115	460.0	60.0	17,165	243.0	46.9	20,900	274.6	52.0	25,025	305.4	67.0	29,960	339.7	92.5	34,240	360.9	99.2								58.7
2536	125	500.0	40.0	17,165	243.0	-	20,900	274.6	-	25,025	305.4	-	29,960	339.7	-	34,240	360.9	-								
2537	135	540.0	40.0	17,165	243.0	-	20,900	274.6	-	25,025	305.4	-	29,960	339.7	-	34,240	360.9	-								
*2538	145	580.0	40.0	21,745	307.9	64.8	29,485	387.5	112.8	32,785	400.1	94.7	39,250	445.0	105.3	43,440	457.8	97.0	50,605							79.9
2539	157	628.0	48.0	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
2540	157	628.0	-	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
2541	162	648.0	20.0	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
2542	162	648.0	-	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
2543	162	648.0	-	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
2544	165	660.0	12.0	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
2545	168	672.0	12.0	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
2546	169	676.0	4.0	21,745	307.9	-	29,485	387.5	-	32,785	400.1	-	39,250	445.0	-	43,440	457.8	-	50,605							
*2547	170	680.0	4.0	22,405	317.2	9.3	30,375	399.1	11.7	33,770	412.1	12.0	40,435	458.4	13.4	44,390	467.9	10.0	52,130							11.0
รวมอัตราเพิ่ม 30 ปี			580.0			217.2			299.1			312.1			358.4			367.9								282.9

แผนภูมิ 4.23 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ.2518-2547

4.3.2 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราเพิ่มเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2547 นั้นใช้วิธีการคำนวณเช่นเดียวกับการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2547 แต่เป็นการศึกษาเปรียบเทียบในช่วงเวลาที่สั้นลง คือ ช่วงปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2547 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องปรับปีฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบใหม่ เป็นปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐานแทน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบและนำข้อมูลอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ได้จากการศึกษาในบทนี้เพื่อนำไปศึกษาทดลองปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีการเสนอผลการศึกษาข้อมูลในบทที่ 5 ต่อไป

ช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2538-2547 เป็นช่วงระยะเวลาเพียง 10 ปี เท่านั้น แต่เป็นช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษา เนื่องจากเป็นช่วงระยะเวลาที่ยาวนานที่สุดของการบังคับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2538 คือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2537 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 รวมประมาณ 10 ปี และบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นบัญชีที่รัฐบาลประกาศปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนในอัตราร้อยละ 3 ของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ. 2538 ถ้าหากพิจารณาเปรียบเทียบกับระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งจากการศึกษาข้างต้นดัชนีผู้บริโภคปรับเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2538 ถึงร้อยละ 30.7 ทำให้อำนาจการซื้อของข้าราชการพลเรือนลดลงอย่างมาก ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการปรับเพิ่มที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศไทย และผู้วิจัยคิดว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายควรเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถนำมาพิจารณาความน่าจะเป็นของการปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2547 ที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538-2547

จากการศึกษาพบว่าอัตราการปรับเพิ่มเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนเปรียบเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายมีการปรับเพิ่มขึ้น ทั้งหมดจำนวน 7 ครั้ง ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ในขณะที่บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนมีการปรับเพิ่มขึ้นเพียงครั้งเดียวคือ ปี พ.ศ. 2547 ในปี พ.ศ. 2538 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเท่ากับ 145 บาท ในปี พ.ศ. 2547 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเท่ากับ 170 บาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 117.2 ของปี พ.ศ. 2538 ช่วงปีที่ไม่มีการปรับค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายนานสุดคือ ช่วงปี พ.ศ. 2541-2543 รวม 3 ปี เนื่องจากประเทศไทยประสบปัญหาสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจตกต่ำ ธุรกิจจำนวนมากล้มละลายแรงงานจำนวนมากต้องตกงาน หรือบางธุรกิจที่ยังดำเนินกิจการอยู่ได้ก็อยู่ในสถานะที่จะต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ ทำให้มีการปลดคน

งานออก อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงเป็นผลให้ไม่มีการปรับอัตราค่าจ้างขึ้น
ต่ำตามกฎหมาย

ข้อสังเกตของผู้วิจัยพบว่าในระยะ 10 ปี มีเพียง 3 ปี ที่ไม่มีการปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขึ้น
ต่ำตามกฎหมาย เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าช่วง 7 ปีที่ไม่ใช่ช่วงประเทศ
ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ รัฐบาลมีการออกกฎหมายปรับอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำทุกปีในขณะที่บัญชี
อัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนแทบไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย หรือแม้มีการเปลี่ยนแปลงในปี
พ.ศ. 2547 ก็เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงที่น้อยมากไม่ทันต่อสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ

ตาราง 4.13 แสดงการเปรียบเทียบอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงระหว่างอัตราส่วน
ร้อยละของปี พ.ศ. 2538 ของอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำตามกฎหมาย กับอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง
(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนแต่ละอันดับขึ้นเงินเดือน สรุปโดยรวมจากตาราง 4.13 จะพบว่า ณ
ปี พ.ศ. 2547 อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3
ของปี พ.ศ. 2538 ในขณะที่อัตราการเพิ่มของอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำตามกฎหมายเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ
17.2 ของปี พ.ศ. 2538 ซึ่งต่างกันคิดเป็นอัตราร้อยละ 14.2

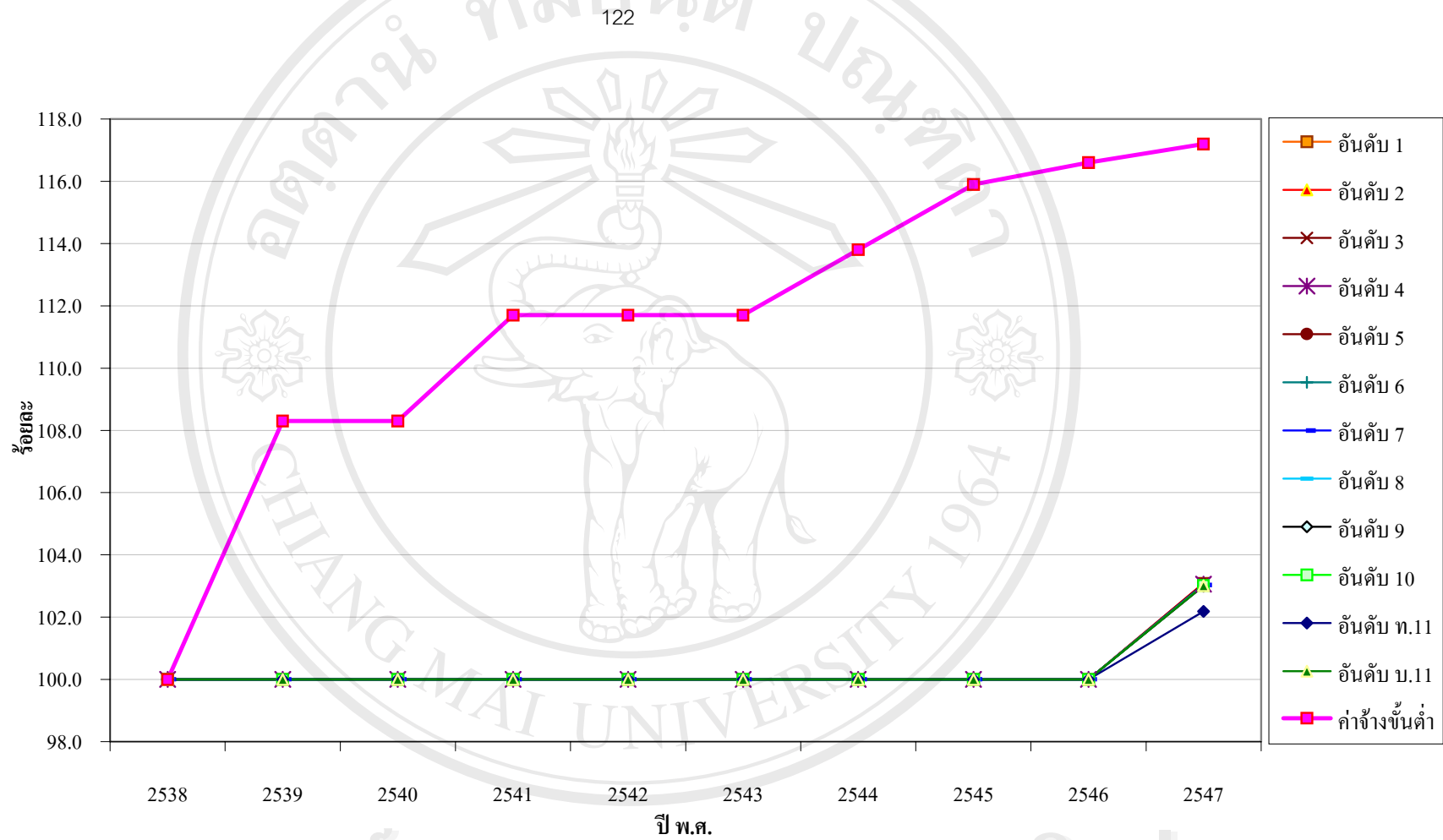
แผนภูมิ 4.24 แสดงเส้นแนวโน้มของอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำตามกฎหมายและอัตราเงินเดือน
ตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนคิดเป็นร้อยละของปี พ.ศ. 2538 ในช่วงปี พ.ศ.
2538-2547 พบว่าเส้นแนวโน้มของอัตราเพิ่มของค่าจ้างขึ้นต่ำตามกฎหมายมีลักษณะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
และมากที่สุดยาวนานที่สุดอยู่ช่วงปี พ.ศ. 2541-2543 หลังจากนั้นแนวโน้มสูงขึ้นต่อไปเรื่อยๆ จน
ถึงปีปัจจุบัน(พ.ศ. 2547) ในขณะที่เส้นแนวโน้มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)
ของข้าราชการพลเรือนคงที่เป็นเส้นตรงขนานกับแกน X ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2538 จนถึงต้นปี พ.ศ.
2547 จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และทำให้เส้นแนวโน้มของแต่ละอันดับขึ้นเงินเดือนทับเป็น
เส้นเดียวกัน มีเพียงช่วงปลายที่มีความแตกต่างกันเล็กน้อยเนื่องจากเป็นค่ากลาง แต่โดยเฉลี่ยแนว
โน้มของเส้นเพิ่มขึ้นเท่ากัน ดังนั้น เส้นแนวโน้มและทิศทางของแต่ละอันดับขึ้นเงินเดือนจึงมี
ลักษณะแทบไม่มีความแตกต่างกันเลย

121-122=2

ตาราง 4.13=-1

แผนภูมิ4.24=1

ตาราง 4.13		เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint)ของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต้นตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ.2538-2547														
พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการพลเรือน												ค่าจ้างขั้นต้น			
	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		อันดับ 4		อันดับ 5		อันดับ 6					
*2538	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	
2539	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	108.3	8.3
2540	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	108.3	-
2541	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	111.7	3.4
2542	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	111.7	-
2543	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	111.7	-
2544	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	113.8	2.1
2545	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	115.9	2.1
2546	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	116.6	0.7
*2547	103.1	3.1	103.1	3.1	103.1	3.1	103.1	3.1	103.1	3.1	103.0	3.0	117.2	0.6		
																17.2
พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการพลเรือน												ค่าจ้างขั้นต้น			
	อันดับ 7		อันดับ 8		อันดับ 9		อันดับ 10		อันดับ ท.11		อันดับ ท.11					
*2538	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	
2539	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	108.3	8.3
2540	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	108.3	-
2541	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	111.7	3.4
2542	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	111.7	-
2543	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	111.7	-
2544	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	113.8	2.1
2545	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	115.9	2.1
2546	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	116.6	0.7
*2547	103.0	3.0	103.0	3.0	103.0	3.0	103.0	3.0	102.2	2.2	103.0	3.0	117.2	0.6		
																17.2
หมายเหตุ	การคำนวณอัตราเพิ่มเป็นร้อยละโดยใช้ปี พ.ศ.2538 เป็นปีฐาน															
	* หมายถึงปีที่มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน															
ที่มา	สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง, สำนักงาน ก.พ.															

แผนภูมิ 4.24 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย
ช่วงปี พ.ศ.2538-2547

4.3.3 แนวโน้มอัตราเพิ่มของแต่ละชั้นเงินเดือนอันดับ 1 ตามบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 และแนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2547

ในการศึกษาได้ศึกษาอัตราเพิ่มของแต่ละชั้นเงินเดือนอันดับ 1 ตามบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 และอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2547 ภายใต้การตั้งสมมุติฐาน คือ ให้อัตราเงินเดือนของผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 1 เพิ่มขึ้นในอัตราคงที่ 1 ชั้นเงินเดือนทุกปี และไม่มีการปรับเลื่อนระดับตำแหน่ง โดยเริ่มจากอัตราเงินเดือนขั้นที่ 1 อันดับ 1 ให้เป็นอัตราเงินเดือนที่ได้รับในปี พ.ศ. 2538 ชั้นเงินเดือนขั้นที่ 2 เป็นอัตราเงินเดือนที่ได้รับในปี พ.ศ. 2539 เช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนถึงปี พ.ศ. 2547 จะให้ชั้นเงินเดือนขั้นที่ 10 และศึกษาอัตราการปรับเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ซึ่งมีการปรับเพิ่มขึ้น ทั้งหมดจำนวน 7 ครั้ง ในช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2547 เพื่อแสดงให้เห็นอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนที่ข้าราชการพลเรือนระดับ 1 ซึ่งจะได้รับเงินเดือนในชั้นเงินเดือนอันดับ 1 และอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำที่ถูกจ้างไว้ฝีมือได้รับ ช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2547

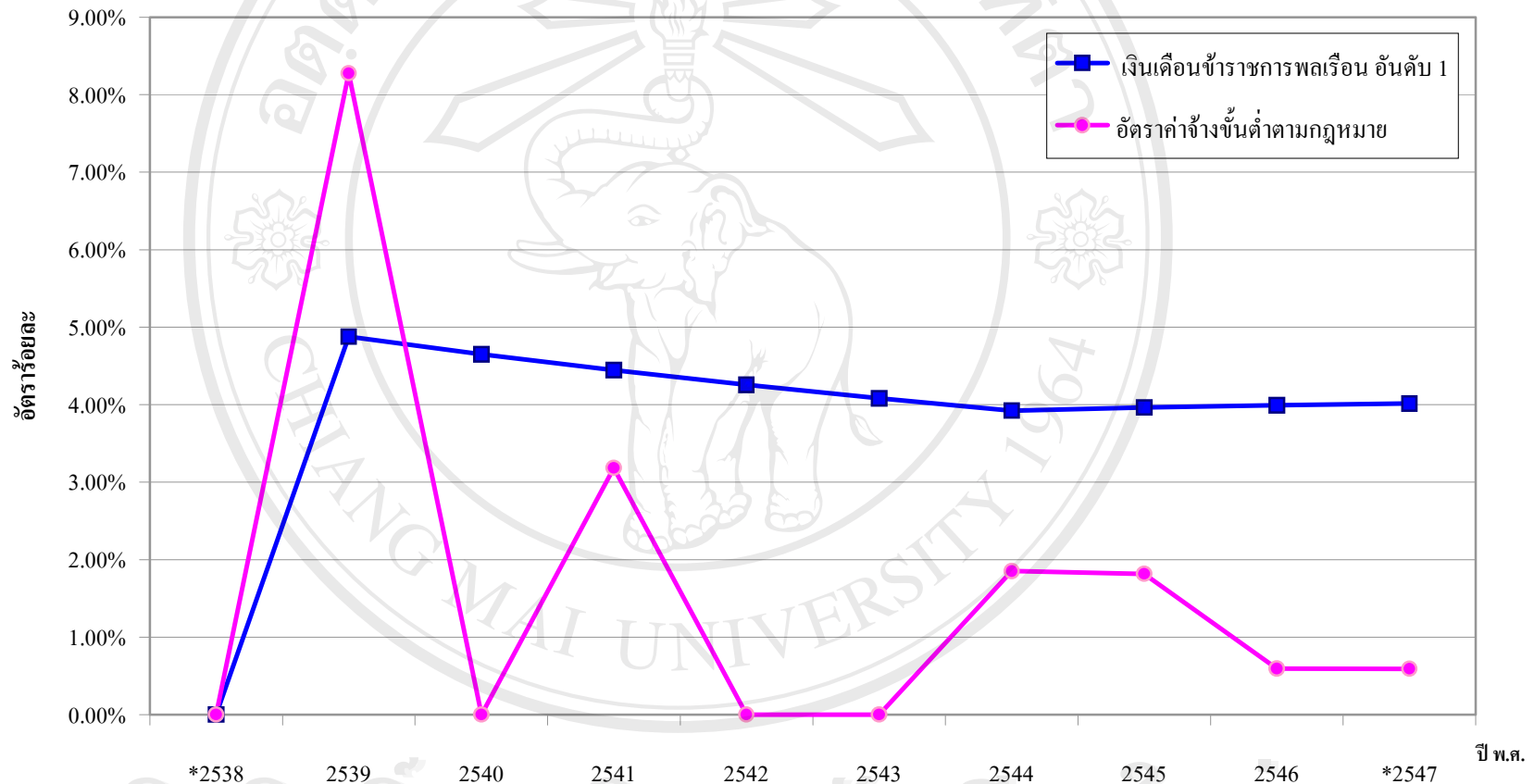
จากการศึกษาพบว่าช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2547 อัตราเพิ่มของแต่ละชั้นเงินเดือนอันดับ 1 ตามบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 สูงสุดคือ ปี พ.ศ. 2539 คิดเป็นร้อยละ 4.88 ของอัตราเงินเดือนในปีที่ผ่านมา และต่ำสุดคือ ปี พ.ศ. 2544 คิดเป็นร้อยละ 3.92 ของอัตราเงินเดือนในปีที่ผ่านมา ค่าเฉลี่ยของอัตราเพิ่มของชั้นเงินเดือนอันดับ 1 ตามบัญชีฯ ปี พ.ศ. 2538 คิดเป็นอัตราเพิ่มประมาณร้อยละ 4 ต่อปี ในขณะที่อัตราการเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย มีอัตราเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นปีเดียวกับอัตราเพิ่มสูงสุดของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน คิดเป็นร้อยละ 8.28 ของอัตราเงินเดือนในปีที่ผ่านมา แต่อัตราเพิ่มต่ำสุดมี 3 ปี กล่าวคือเป็นปีที่ไม่ได้มีกฎหมายประกาศปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย คือ ในปี พ.ศ. 2540, 2542 และปี พ.ศ. 2543 ค่าเฉลี่ยของอัตราอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย คิดเป็นอัตราเพิ่มประมาณร้อยละ 2 ต่อปี ดังปรากฏตามตาราง 4.14

เมื่อศึกษาแนวโน้มของอัตราเพิ่มของแต่ละชั้นเงินเดือนอันดับ 1 ตามบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 และอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2547 พบว่าเส้นแนวโน้มของอัตราการเพิ่มของชั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือน อันดับ 1 มีลักษณะเป็นเส้นตรงที่มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ จนถึง ปี พ.ศ. 2544 หลังจากนั้นได้มีการปรับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปี พ.ศ. 2547 แต่เป็นการปรับเพิ่มในอัตราน้อย แต่เส้นแนวโน้ม

ของอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายมีลักษณะเป็นคลื่นขึ้นที่ไม่แน่นอน เนื่องจากมีบางปีที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ดังปรากฏในแผนภูมิ 4.25

ข้อสังเกตของผู้วิจัยการศึกษานี้พบว่าข้าราชการพลเรือนมีการปรับเพิ่มขึ้นเงินเดือนทุกปี ตามบัญชีอัตราเงินเดือน เนื่องจากการเลื่อนขั้นเงินเดือนนั้นเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการ ที่ปฏิบัติงาน ตลอดจนเป็นการจ่ายเงินค่าประสบการณ์การปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการ และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายนั้นเป็นการกำหนดค่าจ้างสำหรับแรงงานไร้ฝีมือ ซึ่งแรงงานไร้ฝีมือก็อาจมีการพัฒนาขึ้นจนสามารถเป็นแรงงานมีฝีมือ ดังนั้น อัตราค่าจ้างที่ได้รับต้องสูงกว่าค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายอยู่แล้ว และอาจมีการพัฒนาฝีมือจนได้รับค่าจ้างสูงขึ้นเรื่อยๆ หากเป็นแรงงานฝีมือดี การปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายนั้นเป็นเพียงการปรับฐานค่าจ้างแรงงานไร้ฝีมือเท่านั้น ฉะนั้น ในศึกษาอัตราเพิ่มของแต่ละขั้นเงินเดือนอันดับ 1 ตามบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 และอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2547 นั้น จึงเป็นการแสดงให้เห็นเส้นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

ปี พ.ศ.	เงินเดือนข้าราชการพลเรือน อันดับ 1			อัตรากำลังขั้นต่ำตามกฎหมาย		
	บาทต่อเดือน	อัตราเพิ่มแต่ละปี(ขั้น)		บาทต่อวัน	อัตราเพิ่มในแต่ละปี	
		บาทต่อเดือน	คิดเป็น %		บาทต่อวัน	คิดเป็น %
*2538	4,100	-	-	145	-	-
2539	4,300	200	4.88%	157	12	8.28%
2540	4,500	200	4.65%	157	-	-
2541	4,700	200	4.44%	162	5	3.18%
2542	4,900	200	4.26%	162	-	-
2543	5,100	200	4.08%	162	-	-
2544	5,300	200	3.92%	165	3	1.85%
2545	5,510	210	3.96%	168	3	1.82%
2546	5,730	220	3.99%	169	1	0.60%
*2547	5,960	230	4.01%	170	1	0.59%

ตาราง 4.25 เปรียบเทียบอัตราเพิ่มของอัตราเงินเดือนชำระค่าไฟฟ้าระดับ 1 ตามบัญชี ปี พ.ศ. 2538
กับอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538-2547

4.4 สรุป

จากการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราเงินเดือนตามบัญชีที่ค่ากลาง(Midpoint) ของข้าราชการพลเรือน ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราเงินเฟ้อ และอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย พบว่าดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราเงินเฟ้อ และอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย มีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นโดยตลอด โดยเฉพาะเมื่อศึกษาเปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ.2538-2547 จะปรากฏชัดเจนว่ามีเพียงอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนเท่านั้นที่คงที่ไม่มีมีการปรับเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาการปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนที่ผ่านมานั้น มีสาเหตุสำคัญมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการปรับตัวเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาผู้บริโภค ทำให้อัตราค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับรัฐบาลเล็งเห็นปัญหาความเดือดร้อนในการดำรงชีพของข้าราชการพลเรือนจึงมีนโยบายปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนให้กับข้าราชการพลเรือน

จากการศึกษาการปรับเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ อัตราค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นอันเนื่องมาจากการปรับตัวสูงขึ้นของดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้สภาพแรงงานมีการเรียกร้องให้รัฐบาลปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย และเป็นข้อกำหนดสำคัญประการหนึ่งที่ปรากฏในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งกำหนดว่าในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ คณะกรรมการจะต้องศึกษาและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ได้รับอยู่เปรียบเทียบกับค่าจ้างของลูกจ้างอื่นที่ทำงานอยู่ในลักษณะและสภาพเดียวกัน ประกอบกับค่าครองชีพ มาตรฐานการครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้า ความสามารถของธุรกิจ และสภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่นในขณะนั้น (คณะกรรมการค่าจ้างเป็นผลมาจากการประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจกำหนดการคุ้มครองแรงงาน และออกกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำใช้บังคับแก่นายจ้างในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ต่อมากระทรวงมหาดไทยจึงได้ออกประกาศเรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ลงวันที่ 16 เมษายน 2515 กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการค่าจ้าง โดยมีหน้าพิจารณาเสนอนโยบายค่าจ้างของประเทศเสนอต่อรัฐบาล และพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำซึ่งลูกจ้างคนเดียวควรจะได้รับและสามารถดำรงชีพอยู่ได้เพื่อให้รัฐบาลนำไปพิจารณากำหนดออกกฎหมายกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของประเทศ

ดังนั้น จากการศึกษาย่างค้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าปัจจัยสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาในการปรับเพิ่มอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือนคือ ดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) หรืออัตราเงินเฟ้อที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) และอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย

ซึ่งเมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้ปี พ.ศ.2538 ซึ่งเป็นปีที่มีการปรับบัญชีเงินเดือนครั้งสุดท้ายก่อนมีการปรับในปี พ.ศ.2547 รวมเป็นระยะเวลา 10 ปี โดยให้ปี พ.ศ.2538 เป็นปีฐานในการคำนวณพบว่าจากปี พ.ศ.2538-2547 คำนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นคิดเป็นอัตราร้อยละ 130.8 ของปี พ.ศ.2538 อัตราเงินเฟ้อจึงเท่ากับ 30.8 ของปี พ.ศ.2538 อัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายคิดเป็นร้อยละ 17.2 ของปี พ.ศ.2538 ดังนั้น ในการคำนวณหาค่าที่จะไปปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามภาวะเศรษฐกิจในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาอัตราเงินเฟ้อและอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อให้ได้อัตราเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ จากวิธีดังกล่าว อัตราเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจคิดเป็นอัตราร้อยละ 24 ของปี พ.ศ.2538

ฉะนั้น ในการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนผู้วิจัยจึงได้นำเอาผลการคำนวณที่ได้นำไปปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ.2538 โดยบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปรับตามภาวะเงินเฟ้อ ณ ปี พ.ศ.2547 จะนำเอาอัตราเงินเฟ้อไปคำนวณปรับเพิ่มบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ.2538 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปรับตามอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ณ ปี พ.ศ.2547 จะนำเอาอัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายไปคำนวณปรับเพิ่มบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ.2538 และบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปรับตามภาวะเศรษฐกิจ ณ ปี พ.ศ.2547 จะนำเอาอัตราเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจไปคำนวณปรับเพิ่มบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนปี พ.ศ.2538

ข้อสังเกตในการศึกษาแนวโน้มอัตราเพิ่มของแต่ละชั้นเงินเดือนอันดับ 1 ตามบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2538 และแนวโน้มอัตราเพิ่มของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ช่วงปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2547 นั้น เป็นการแสดงให้เห็นเส้นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น และไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากแรงงานไร้ฝีมือสามารถพัฒนาเป็นแรงงานมีฝีมือได้ ซึ่งจะทำให้ได้รับค่าจ้างเพิ่มมากขึ้น เปรียบได้เช่นเดียวกับข้าราชการที่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนในแต่ละปี ฉะนั้น อัตราเพิ่มของค่าจ้างขั้นต่ำเท่ากับอัตราเพิ่มของการเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่อาจเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจาก การปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายเป็นการปรับฐานเงินค่าจ้างแรงงานไร้ฝีมือ ซึ่งอาจส่งผลให้แรงงานมีฝีมือได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้นด้วย